

Beschermd dorpsgezicht van Loppem

Beheersplan Onroerend Erfgoed

© M in O | Monument in Ontwikkeling bvba.

Alle rechten op deze studie zijn de auteur voorbehouden.

Niets mag eruit worden verveelvuldigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensverband, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteur.

Behalve als instrument om het voor het onroerend erfgoed in kwestie uitgezette beheer te realiseren mag deze studie enkel gebruikt worden na overleg met de auteur, na zijn voorafgaande, schriftelijke toelating, en met volledige referentievermelding.

Colofon	
Opdrachtgever	Gemeente Zedelgem Snellegemstraat 1 8210 Zedelgem
Beschermd onroerend erfgoed	Pastorie: beschermd als monument bij M.B. dd. 17.05.1999. Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje (op het kasteeldomein ter Mote): beschermd als monument bij M.B. dd. 17.05.1999. Dorpskom van Loppem: beschermd als dorpsgezicht (samen met de dorpskom) bij M.B. dd. 17.05.1999.
Project	Beheersplan Beschermd dorpsgezicht van Loppem. (Opgemaakt overeenkomstig het Onroerend Erfgoeddecreet (van 12 juli 2013, gewijzigd bij decreet van 4 april 2014), hoofdstuk 8 en het Onroerend Erfgoedbesluit (van 16 mei 2014), hoofdstuk 8).
Titel	Beschermd dorpsgezicht van Loppem. Beheersplan Onroerend Erfgoed.
Auteurs	Frank Becuwe & Rudy Vereecke Multiprofessionele architectenvennootschap MONUMENT IN ONTWIKKELING bvba Onze Lieve Vrouwstraat 5, 8620 Nieuwpoort www.monument-in-ontwikkeling.be
Referentievermelding	F. Becuwe & R. Vereecke 2017 - <i>Beschermd dorpsgezicht van Loppem. Beheersplan onroerend erfgoed</i> , Nieuwpoort, Monument in Ontwikkeling bvba (onuitgegeven studie in opdracht van de gemeente Loppem).
Met dank aan:	Schepen Patrick Arnou, Johan Braet, Nadine Tommeleyn, Greta Van Keirsbilck, Katelijne Vercaemer, Tine Aelter, Lore Vincke en Filip Vandycke (Gemeente Zedelgem), Koert David, Catheline Metdepenninghen, Astrid Ossieur en Jana Wijnsouw (Agentschap Onroerend Erfgoed Regio West).

Inhoud

1. Identificatie.....	8
1.1. Identificatie.....	8
1.2. Afbakening.....	10
2. Historische nota.....	11
2.1. Het dorp.....	11
2.1.1. Algemeen	11
2.1.2. Specifiek.....	17
2.2. De pastorie.....	23
2.3. Geraadpleegde literatuur	30
3. Inventaris huidige toestand	32
3.1. Pastorie (beschermd monument).....	32
3.2. Dorp (dorpsgezicht)	49
3.2.1. Rijselsestraat.....	82
3.2.2. Begraafplaats	99
3.2.3. Stationsstraat / Beukenweg.....	102
4. Erfgoedwaarden	115
5. Beheersvisie en doelstellingen	117
6. Maatregelen.....	118
6.1. Onderhoudswerkzaamheden	119
6.1.1. Pastorie (beschermd monument).....	119
6.1.2. Dorp 1 (beschermd dorpsgezicht).....	125

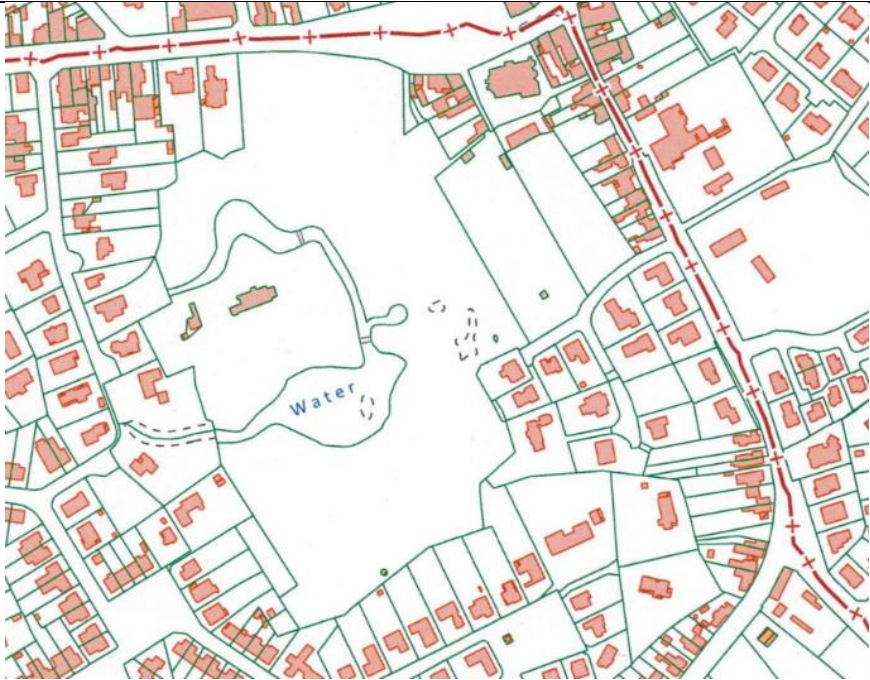
6.1.3.	Dorp 3 (beschermd dorpsgezicht)	126
6.1.4.	Dorp 4-5 (beschermd dorpsgezicht).....	127
6.1.5.	Dorp 8 (beschermd dorpsgezicht)	128
6.1.6.	Dorp 10 (beschermd dorpsgezicht)	129
6.1.7.	Dorp 11 (beschermd dorpsgezicht)	131
6.1.8.	Dorp 11A (beschermd dorpsgezicht)	132
6.1.9.	Dorp 13 (beschermd dorpsgezicht)	133
6.1.10.	Dorp 14 (beschermd dorpsgezicht)	134
6.1.11.	Dorp 15 (beschermd dorpsgezicht)	136
6.1.12.	Dorp 15A (beschermd dorpsgezicht)	137
6.1.13.	Dorp 16 (beschermd dorpsgezicht)	138
6.1.14.	Oorlogsgedenkteken (beschermd dorpsgezicht).....	138
6.1.15.	Kerkhofmuur, toegangspad, hekpijlers en hekken, roepsteen, hagen en bomen (beschermd dorpsgezicht)	139
6.1.16.	Rijselsestraat 2 (beschermd dorpsgezicht).....	140
6.1.17.	Rijselsestraat 4 (beschermd dorpsgezicht).....	141
6.1.18.	Rijselsestraat 6 (beschermd dorpsgezicht).....	143
6.1.19.	Rijselsestraat 8 (beschermd dorpsgezicht).....	144
6.1.20.	Rijselsestraat 11 (beschermd dorpsgezicht)	145
6.1.21.	Rijselsestraat 13 (beschermd dorpsgezicht)	146
6.1.22.	Begraafplaats (beschermd dorpsgezicht).....	150
6.1.23.	Stationsstraat 3 (beschermd dorpsgezicht / Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje (belvédère) beschermd als monument).....	152
6.1.24.	Beukenweg 10 (beschermd dorpsgezicht).....	153

6.2.	Restauratiewerkzaamheden	154
6.2.1.	Pastorie (beschermd monument)	155
6.2.2.	Dorp 1 (beschermd dorpsgezicht)	159
6.2.3.	Dorp 3 (beschermd dorpsgezicht)	160
6.2.4.	Dorp 4-5 (beschermd dorpsgezicht).....	160
6.2.5.	Dorp 8 (beschermd dorpsgezicht)	161
6.2.6.	Dorp 10 (beschermd dorpsgezicht)	162
6.2.7.	Dorp 11 (beschermd dorpsgezicht)	163
6.2.8.	Dorp 11A (beschermd dorpsgezicht)	164
6.2.9.	Dorp 13 (beschermd dorpsgezicht)	165
6.2.10.	Dorp 14 (beschermd dorpsgezicht)	166
6.2.11.	Dorp 15 (beschermd dorpsgezicht)	167
6.2.12.	Dorp 15A (beschermd dorpsgezicht)	168
6.2.13.	Dorp 16 (beschermd dorpsgezicht)	168
6.2.14.	Oorlogsgedenkteken (beschermd dorpsgezicht).....	169
6.2.15.	Kerkhofmuur, toegangspad, hekpijlers en hekken, roepsteen, hagen en bomen (beschermd dorpsgezicht)	170
6.2.16.	Rijselsestraat 2 (beschermd dorpsgezicht).....	171
6.2.17.	Rijselsestraat 4 (beschermd dorpsgezicht).....	172
6.2.18.	Rijselsestraat 6 (beschermd dorpsgezicht).....	173
6.2.19.	Rijselsestraat 8 (beschermd dorpsgezicht).....	173
6.2.20.	Rijselsestraat 11 (beschermd dorpsgezicht)	174
6.2.21.	Rijselsestraat 13 (beschermd dorpsgezicht)	175
6.2.22.	Begraafplaats (beschermd dorpsgezicht).....	178

6.2.23. Stationsstraat 3 (beschermd dorpsgezicht / Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje (belvédère) beschermd als monument).....	179
6.2.24. Beukenweg 10 (beschermd dorpsgezicht).....	180
7. Opvolging en evaluatie.....	182
7.1. Onderhoudswerkzaamheden (2018-2037).....	182
7.2. Restauratiewerkzaamheden (2018 - 2037).....	182
8. Extra toevoegingen.....	184

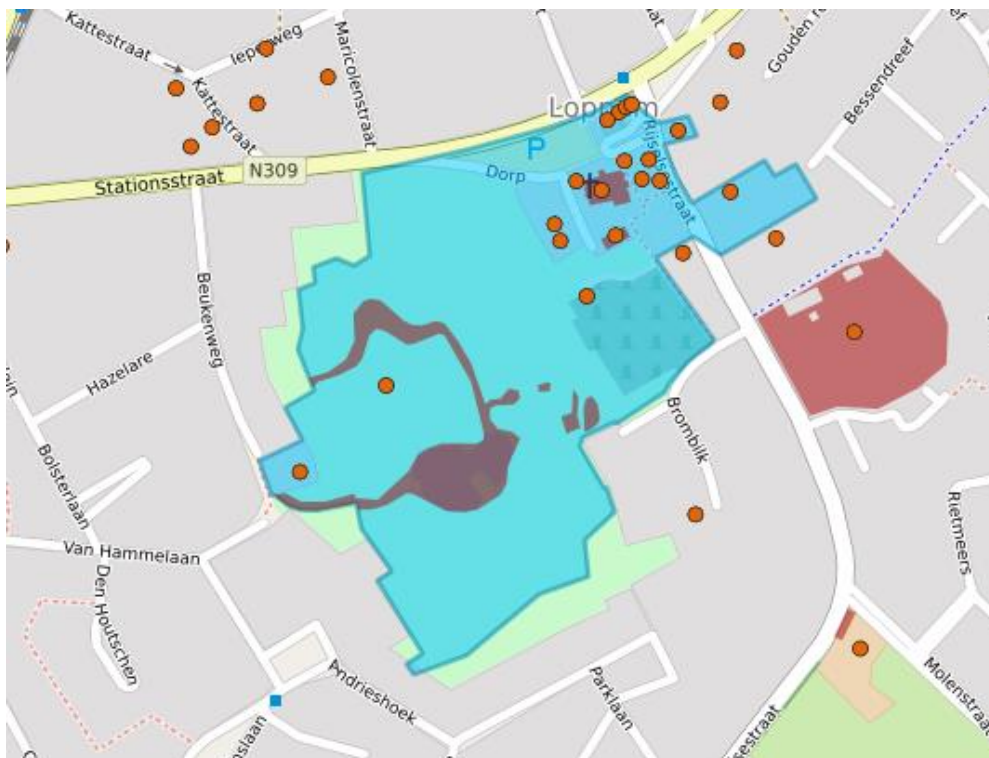
1. Identificatie

1.1. Identificatie

Benaming	De dorpskom van Loppem	
Adres	Dorp - Rijselsestraat - Stationsstraat 8210 Loppem (Zedelgem)	
Kadasternummer	Zedelgem, 2 ^{de} afdeling, sectie B, perceelnummers 260M, 260P, 260R, 263E, 277F, 285K, 295F(deel). Zedelgem, 2 ^{de} afdeling, sectie C, perceelnummer 385D, 388M, 388R, 388V, 393H, 395C, 400D, 400D2(deel), 400E, 400G2, 400H2, 402N, 402P, 406K, 408G, 409E, 410E, 411B, 413N, 413P, 414E, 415F, 415K, 416L, 416M, 417C, 418G, 420B, 423C, 424C, 425C, 425D, 425E.	
Bescherming	M.B. dd. 17.05.1999	
	Bescherming Dorpskom van Loppem	
Beschermingsstatuut	Pastorie: beschermd als monument bij M.B. dd. 17.05.1999. Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje (op het kasteeldomein ter Mote): beschermd als monument bij M.B. dd. 17.05.1999.	Kadasterplan

	Dorpskom van Loppem: beschermd als dorpsgezicht (samen met de dorpskom) bij M.B. dd. 17.05.1999.	
Inventaris Bouwkundig Erfgoed	DIBE/relict/209872 (arbeiderswoning, Dorp 13) DIBE/relict/209871 (begraafplaats) DIBE/relict/209964 (burgerhuis, Rijselsestraat 2) DIBE/relict/209873 (dorpswoning, Dorp 14) DIBE/relict/209966 (dorpswoning, Rijselsestraat 11) DIBE/relict/209865 (Gemeentehuis, Dorp 1) DIBE/relict/209868 (herberg, Dorp 10) DIBE/relict/209866 (herberg De Zwaan, Dorp 3-5, 4) DIBE/relict/209869 (herberg-smidse Sint-Elooi, Dorp 11) DIBE/relict/209867 (herberg Sint-Maarten, Dorp 8) DIBE/relict/209979 (Kasteeldomein ter Mote) DIBE/relict/209864 (Oorlogsgedenkteken, Dorp) DIBE/relict/209870 (pastorie, Dorp 12)	

1.2. Afbakening

Legende: lichtblauwe zone = zone beheersplan.

N.B. Voor de kerk en het voormalige kerkhof is een apart beheersplan opgemaakt¹.

¹ Zie F. Becuwe & R. Vereecke 2017 - *Sint-Martinuskerk met kerkhof in Loppem. Beheersplan onroerend erfgoed*, Nieuwpoort, Monument in Ontwikkeling bvba (onuitgegeven studie in opdracht van de gemeente Zedelgem).

2. Historische nota

Loppem grenst ten noorden aan Sint-Andries (Brugge) en Sint-Michiels (Brugge), ten oosten aan Oostkamp en Waardamme (Oostkamp), ten westen aan Veldegem (Zedelgem) en Zedelgem. Sinds 1977 is Loppem een deelgemeente van Zedelgem.

De huidige gemeentekern van Loppem situeert zich rond het Dorp met centraal de parochiekerk Sint-Martinus en aansluitend de grote verkeersassen Steenbrugsestraat, Rijselsestraat en Stationsstraat. Het dorp ontwikkelt zich rond de kerk en langs de noord-zuid en oost-westas. Het zwaartepunt van de gemeente bevindt zich in de noordoosthoek tegen de grens met Sint-Michiels (Brugge). De Kerkebeek stroomt van zuid naar noord ongeveer in het midden van de gemeente. De dorpskern wordt ten westen en ten noorden begrensd door de spoorweg Brugge-Kortrijk.

2.1. Het dorp

2.1.1. Algemeen

Loppem wordt voor het eerst vermeld in een oorkonde van 1108, waarin Balderic, bisschop van Doornik-Noyon, bekrachtigt dat het patronaatsrecht van Loppem in handen is van het Sint-Donaaskapittel van Brugge. De eerst gekende pastoor van Loppem, Hugo, is wellicht een kanunnik van dit kapittel. Het ontstaan van Loppem moet echter wellicht gesitueerd worden in de 5de of 6de eeuw, de periode van de volksverhuizingen met Franken die zich komen vestigen binnen de voormalige grenzen van het Romeinse Rijk, profiterend van het afnemende gezag vanuit Rome. Aanwijzingen voor de

Frankische oorsprong van Loppem zijn te vinden in de talrijke akkertoponiemen ("*t vriackerkin*", "*verdacker*", "*muelenacker*", "*west langhen acker*", "*hoghen acker*"), vermeld in de legger van kerk- en dislanden uit 1460, en in de vermoedelijke oorsprong van de naam Loppem als woonplaats van de afstammelingen van Luppo (*Luppo-inga-heim*).

Onder invloed van de bekering in 506 van Clovis tot het christendom werd Loppem vermoedelijk in de loop van de 7de eeuw gekerstend, wellicht vanuit Torhout, onder invloed van de Heilige Eligius (Sint-Elooi), die tussen 641 en 660 bisschop van Doornik-Noyon is. De wijding van de kerk aan Sint-Maarten wijst hoe dan ook op een vroege kerstening, die wellicht gepaard ging met het stichten van een eerste bidplaats, vaak op grond van de dorpsheer in de onmiddellijke omgeving van zijn hoeve. Mogelijk fungeerde Aartrijke met zijn Sint-Andreaskerk daarbij als moederparochie en betrof de eerste kerk van Loppem een afhankelijke kapel. Historisch behoorden Loppem en Zedelgem als parochies immers tot het ambacht Aartrijke. Vermoedelijk omstreeks 794 werd Loppem een zelfstandige parochie.

Op wereldlijk vlak trad reeds vóór 1300 een adellijke familie van Loppem op het voorplan met Fastradus van Loppem († vóór 1003), Fastradus II van Loppem, Hemeric van Loppem, ridder Walter van Loppem (circa 1170-1220), die vermoedelijk de dorpsheer was, en de broers Goswin en Boudewijn van Loppem, voor het laatst vermeld in 1218. Vermoedelijk werden zij als dorpsheren opgevolgd door de familie van Steelant, afkomstig uit Zeeuws-Vlaanderen, naar wie het Hof van Steelant in de Rijselsestraat nog verwijst. Van Philip van Steelant (+ 1279) is de oudste

met zekerheid gekende heer van de heerlijkheid Loppem ten Vrijen, dat historisch samenvalt met het vruchtbare noordelijke deel van het dorp en de kerngemeente met belangrijke landbouwuitbatingen omvat². Van deze Loppemse dorpsheer wordt vermoed dat hij verantwoordelijk was voor de bouw van de eerste stenen Sint-Martinuskerk. In dit rechthoekig gebouw zou hij later begraven worden. De dorpsheerlijkheid verloor echter al snel haar achterlenen en verwerd tot een gewoon leen in de loop van de 15de eeuw. Een beschrijving uit 1416 heeft het over een leen met wallen rondom een motte. Niet lang daarna werd het Loppemse leengoed verworven door de heren van Gruuthuse uit Brugge. Zij droegen echter nooit de titel heer van Loppem.

Intussen groeide de bebouwing op het grondgebied van de parochie Loppem gestaag aan. Steeds meer hofsteden worden vermeld in archivalia zoals de cartularia van de Magdalenaleprozerij en de legger van de kerk- en dislanden. Tijdens het ancien regime stonden op het grondgebied van de parochie twee molens. De oudste molen was de dorpsmolen "*Plaetse meulen*" of "*Anchien moulin*"³, die reeds in 1249 werd vermeld en vermoedelijk kort na 1850 werd afgebroken⁴. De tweede molen, de "*Strokotmolen*"⁵ werd voor het eerst vermeld in 1460. In 1922 werd ook deze molen gesloopt. Het torenkot bleef nog overeind tot 1931⁶.

² Het zuiden van de gemeente, dat historisch bij de heerlijkheid Den Houtschen behoorde, liet zich daarentegen, ongeveer vanaf de Zeedijkweg, typeren door voormalig veldgebied op arme gronden en met een van oudsher schaarsere bebouwing.

³ Molendreef 2 en 13 in Loppem.

⁴ Info <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=2636> (geraadpleegd dd. 05.05.2017).

Vóór 1600 kende Loppem ook verschillende herbergen. De meesten bevonden zich in de dorpskern, in de onmiddellijke omgeving van de kerk. De herberg "*Het Scaeck*", dat opklom tot het begin van de 16de eeuw, werd echter afgebroken in 1974, maar de herberg "*De Swaene*" (Dorp 3 en 4-5), die teruggaat tot het midden van de 16de eeuw, en de herberg "*De Roode Leeuw*" (Dorp 10), die dateert van vóór 1600, bleven tot op vandaag (in de kern) bewaard.

**Grote Kaart van het Brugse Vrije door Pieter Pourbus, 1571
(gekopieerd door Pieter Claeissens, 1601)**

Op deze Grote Kaart van het Brugse Vrije loopt ten noorden van de Sint-Martinuskerk de "*iperweg*", de oude weg naar Torhout. Op de kaart is langs de weg al bebouwing te zien, aangeduid als "*Zuutweghe*" en "*Te Maeken*".

De oude weg van Brugge naar Rijsel is op de kaart afgebeeld met een verloop van het noordoosten naar het zuidwesten en doorkruist de dorpskern (Steenbrugsestraat-Rijselsestraat). Door de aanleg van de rechte Torhoutsesteenweg tussen 1751 en 1754 zal de oude weg naar leper aan belang inboeten. Langs de nieuwe baan staan meerdere tolbarelen opgesteld en ontstaat een diligencelijn met enkele afspanningen onder meer de *Heidelberg* (Torhoutsesteenweg 26)⁷.

⁵ Oude leperweg 35 in Loppem (sinds begin 18de eeuw; voorheen gelegen ten westen van de Torhoutsesteenweg).

⁶ Info <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=2637> (geraadpleegd dd. 05.05.2017).

⁷ Van der Hertten (red.) 1998.

In de tweede helft van de 16de eeuw brak een woelige periode aan, die mede door de diverse oorlogen van Lodewijk XIV aanhield tot het begin van de 18de eeuw. In Loppem vertaalden deze krijgsverrichtingen zich onder meer in schade aan de kerk omstreeks 1578.

De voorspoed die zich vooral in de tweede helft van de 18de eeuw manifesteerde, uitte zich onder andere in de bouw van een nieuwe pastorie (Dorp 12) omstreeks 1757, alsook in de aanleg van nieuwe steenwegen die Brugge respectievelijk met Kortrijk en via Torhout met Menen verbinden. Tussen beide steenwegen werd een verbindingsweg (de huidige Steenbrugsestraat) aangelegd. In het dorp werd voor het verkeer op deze weg een tolbareel geplaatst.

Een volkstelling uit 1748 geeft aan dat Loppem omtrent die tijd 585 inwoners telde, verspreid over 117 huizen. Daartoe behoorden behalve 21 hoeves ook acht herbergen, waarvan twee met brouwerij. Eén van die herbergen betrof de nog bewaarde herberg en smidse *Sint-Elooi* (Dorp 11 en 11A) op het dorp, die minstens tot het begin van de 17de eeuw teruggaat⁸.

Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, door graaf de Ferraris, ca. 1776.

Op de Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgenomen op initiatief van Graaf de Ferraris (1770-1778), bevindt de belangrijkste bewoningskern zich nog steeds rondom de Sint-Martinuskerk en de

uitvalswegen. Ten zuidwesten van de kerk ligt het kasteeldomein *"ter Mote"* (Stationsstraat 3). Duidelijk is te zien hoe de akkerbouw zich concentreert in het noordelijke deel van Loppem, met onder andere de grote opperhof-neerhofsite van *'De Rode Poort'* (Rijselestraat 37), de zuidelijke helft bestaat uit onontgonnen heidegebied. Het centrum blijft grosso modo ongewijzigd in de 19de eeuw.

Detail dorpskom Loppem, Ferrariskaart, ca. 1776.

⁸ Vervenne 1976: 138.

De keuze van enkele adellijke families om vanaf de tweede helft van de 18de eeuw in Loppem hun residentie te houden, zorgde er voor de bouw van diverse kastelen. Zo werd in 1763 wordt door jonker Carolus Fourbisseur, schepen van de stad Brugge, het goed "*te Boonem*" aangekocht en omgevormd tot "*bewalt speelgoed*" (thans het 'kasteel ter Mote', Stationsstraat 3)⁹. Uit dezelfde periode dateert ook het 'Wit Huis' (Rijselestraat 13), dat door Michiel Lauwers werd opgetrokken op een perceel dat onttrokken werd aan het "*Hof van Steelant*".

In de 19de eeuw was Loppem nog altijd hoofdzakelijk een landelijke gemeente. In 1837 telde Loppem intussen wel 225 huizen, die 1356 inwoners huisvestten. Een groot deel van hen was tewerkgesteld in de landbouw, hetzij als landbouwer, hetzij als landarbeider of dagloner. Rond de dorpskern waren een aantal ambachtslieden gevestigd, die louter voorzagen in plaatselijke behoeftes. Hiernaast waren de kastelen en de spoorwegen de grootste werkgevers op het grondgebied van Loppem. Verder vonden veel Loppemnaars werk in de bouwsector, waar onder meer de bouw van het krankzinnigengesticht in Sint-Michiels (Brugge) en de abdij van Zevenkerken (Sint-Andries, Brugge) veel werkkrachten aantrokken. Ten slotte waren ook de Brugse zeehaven, de bloemisterijen rond Brugge en de fabriek La Brugeoise in Assebroek circa 1900 belangrijke werkgevers voor Loppem.

In 1857 werd de pastorie met een verdieping verhoogd, en tussen 1866 en 1875 werd in de dorpskom een nieuwe herberg *Sint-Maarten* (Dorp 9) opgetrokken, die toen tevens als gemeentehuis fungeerde. In 1938-1939 verhuisde het gemeentehuis naar een nieuwbouw (Dorp 1). Op de diverse

⁹ Vervenne1976: 19-20.

kasteeldomeinen werden de meeste kastelen, waaronder het kasteel *ter Mote*, halverwege de 19de eeuw verbouwd in neoclassicistische stijl.

Detail dorpskom Loppem, Atlas der Buurtwegen ca. 1846.

De 20ste eeuw begon bruusk wanneer Duitse troepen in 1914 Loppem bezetten. Aanvankelijk moesten vooral de kastelen het ontgelden, maar ook de grote hoeves werden geconfronteerd met plunderingen en opeisingen. In juni 1917 werd op het grondgebied van Loppem, langs de Zeedijkweg een 'Pionierpark' aangelegd, met munitieopslagplaatsen en schuilkelders langs beide zijden van de straat. In 1918 trokken de Duitse

soldaten zich terug. Bij de bevrijding vielen een aantal Duitse obussen in de dorpskom waarbij heel wat huizen schade opliepen¹⁰.

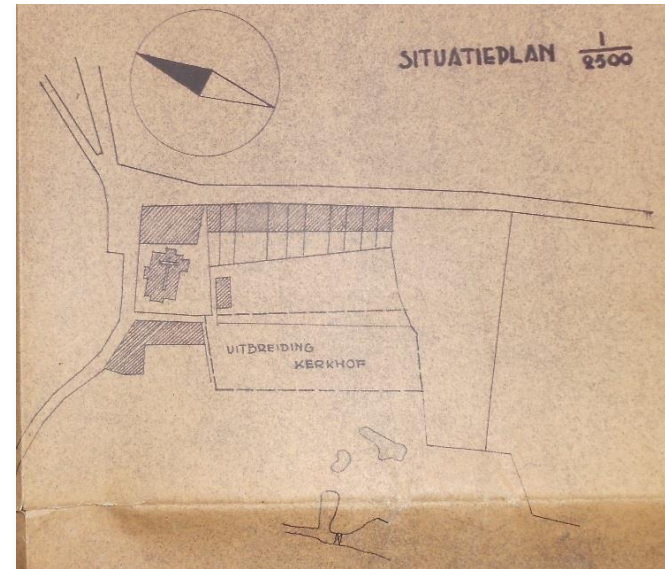
Op initiatief van burgemeester Albert van Caloen werd in 1920 een oorlogsgedenkteken opgericht op het kerkhof, ten zuidwesten van de kerk ingewerkt in de kerkhofmuur. Het ontwerp is van architect Joseph Viérin (Brugge) en het werd uitgevoerd in Euvillesteen door de Ieperse beeldhouwer J. Deplancke.

Wanneer België in mei 1940 door Duitse troepen werd ingenomen, verbleef koning Leopold III op het einde van mei enkele nachten in het "*Wit Huis*" (Rijselsestraat 13). Twee dagen na zijn vertrek werd het begin van de Rijselsestraat gebombardeerd. De huizen in de omgeving van het "*Wit Huis*" geraakten beschadigd. Op 28 mei kwamen de Duitse soldaten aan in Loppem en behoorde Loppem officieel tot het bezet gebied.

In 1939 maakte architect Frans Van Cleven een ontwerp voor een nieuwe kerkhofmuur. Deze werken werden evenwel op bevel van het provinciebestuur niet uitgevoerd omdat het oude kerkhof deels binnen de nieuwe rooilijn van de aan te passen provinciale baan Steenbrugge-Heidelberg lag. Uiteindelijk werd naar een ontwerp van architect Antoine Dugardyn het huidige lage muurtje met reïntegratie van het oorlogsmonument gebouwd¹¹.

¹⁰ Verstraete 1964: 45.

¹¹ G.A. Zedelgem, 862.I Loppem (o.a. doc. 'Brief dd. 09.08.1952 van Frans Van Cleven aan gemeentebestuur van Loppem').

Situeringplan nieuwe begraafplaats, ca. 1949 (G.A. Zedelgem).

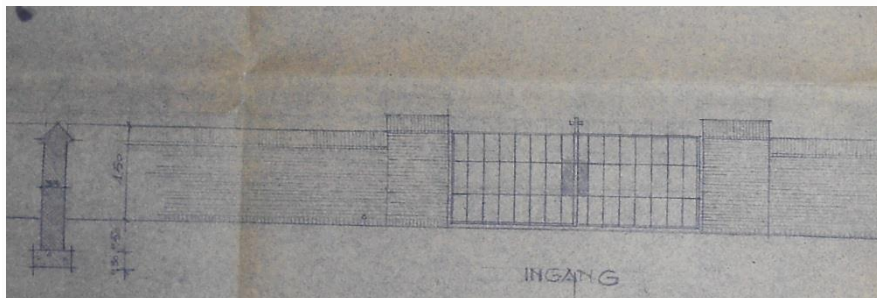
In 1948 maakte men plannen om een nieuwe begraafplaats aan te leggen. Behalve deels gevat door een rooilijn bleek het oude, 18 are grote kerkhof te klein voor de ongeveer 2.500 inwoners van Loppem¹². Daartoe werd een strook van 1.212 m³ afgenomen van de pastorietaan, die werd samengevoegd met een perceel land van 63 are van J. Carron de la Carrière¹³. Vier jaar later werd de begraafplaats, die door architect-urbanist J. Lantsoght was uitgetekend¹⁴, ingewijd. De oude zerken werden geleidelijk verwijderd. De oude kerkhofmuur uit circa 1784 rond de kerk

¹² G.A. Zedelgem, 862.I Loppem (doc. 'Nota van toelichting bij de voorgestelde uitbreiding van het kerkhof te Loppem').

¹³ Vervenne 1980: 140.

¹⁴ G.A. Zedelgem, 862.I Loppem (bouwen nieuw kerkhof).

was reeds eerder afgebroken. In 1996 werd de nieuwe begraafplaats nog uitgebreid.

Detailtekening omheiningmuur met toegangshekken, ca. 1949 (G.A. Zedelgem).

Dorpskom van Loppem, ca. 1913 (Somers m.m.v. Braet 2003).

In 1975 werd beslist de as Stationsstraat-Heidelbergstraat te verbreden en recht te trekken ter hoogte van de dorpskern. Verscheidene gebouwen werden onteigend en afgebroken. De straat werd verlegd naar de achterzijde van het gemeentehuis (Dorp 1), waardoor het dorp voortaan van doorgaand verkeer ontlast werd. Tegelijkertijd werd er een groot plein gecreëerd, dat dienst doet als parking.

Panorama op de Sint-Martinuskerk vóór de aanleg van de parking. Let op het groene karakter.

Bij de gemeentefusies van 1977 werd Loppem samengevoegd met Veldegem en Aartrijke onder hoofdgemeente Zedelgem. Het voormalige gemeentehuis van Loppem (Dorp 1) werd na de fusie in gebruik genomen als bibliotheekfiliaal en postkantoor.

2.1.2. Specifiek

2.1.2.1. Dorp(straat)

Deze straat met zijn T-vormige aanleg in het centrum van Loppem wordt gedomineerd door de beeldbepalende en centrale ligging van de Sint-Martinuskerk en situeert zich nabij de Rijselsestraat en de Steenbrugsestraat. Een uitweg heeft verbinding met de Stationsstraat.

Uittreksel uit BPA Dorpskom, 1965 (G.A. Zedelgem).

Fig.- Ferrariskaart, 1171-1778. Detail: dorpskom Loppem.

Oorspronkelijk vertoonde het Dorp - zowel de Ferrariskaart van ca. 1775 weergeeft - een meer besloten straatbeeld met - zoals duidelijk te zien op

de Atlas der Buurtwegen van ca. 1845 – een driehoekig pleintje. Toen maakte de straat deel uit van de *Route de Heydelberg à Loppem*, een uitvalsweg van het centrum van Loppem tot aan de Torhoutsesteenweg. Tijdens het interbellum werd aan de noordwestzijde – op de plaats waar nu een plantsoen met parkeerstrook en enkele knotlinden ligt – een aantal huizen gesloopt.

Fig.- Atlas van de Buurtwegen, 1843-1845. Detail: Dorpsstraat Loppem.

Ook langs de Dorpsstraat in het verlengde van de Rijselsestraat veranderde mettertijd het historische dorpsgezicht. Zo stond tot 1974 rechts van de huidige KBC (Dorp 4-5) de oude herberg-brouwerij *Het Schaak*, die alvast

terugging tot het begin van de 16de eeuw. De sloop van dit oude complex gebeurde in functie van het aansluiten van de Rijselsestraat op de vernieuwde provinciale baan (Stationsstraat)¹⁵.

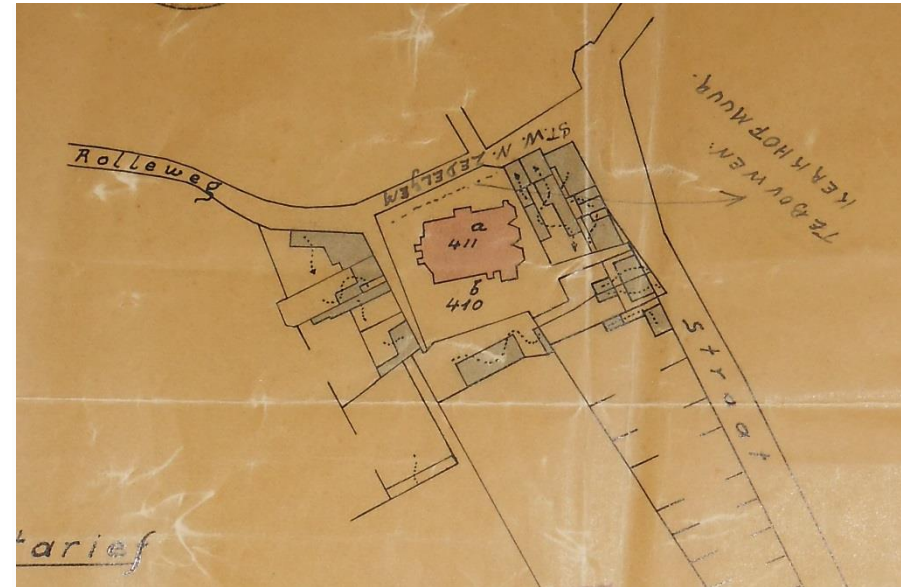

Fig.- Popp-kaart, tussen 1842-1879. Detail: Dorpsstraat Loppem.

¹⁵ Vervenne 1976: 133-137.

Links van Dorp 8 stond tot 1976 op cijnsgrond van de kerk de voormalige herberg "*De Nachtegaal*", ook wel "*Den Achtergael*" genoemd¹⁶. In de plaats van deze herberg die voor het eerst in 1646 als herberg werd vermeld en tot 1922 deze functie behield, kwam toen een nieuwbouw, thans in gebruik als bloemenwinkel (Steenbrugsestraat 2).

¹⁶ Vervenne 1976: 145-147.

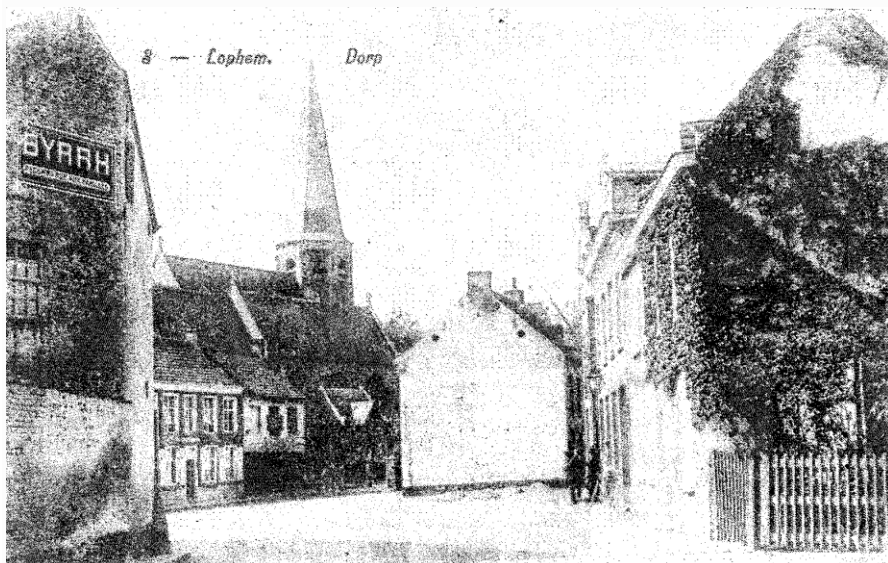

Kadasterplan ca. 1941.

De huidige bebouwing langsheen het Dorp bestaat nog altijd grotendeels uit 19de-eeuwse breedhuizen van een of twee bouwlagen onder zadeldaken. Voorbeelden zijn het pand Dorp 15 en het hoekpand Dorp15a. Beide panden met hun verankerde, bepleisterde gevels, gaan terug tot de tweede helft van de 19de eeuw.

Dichter bij de kerk werd omstreeks 1757 een nieuwe pastorie (Dorp 12) gebouwd (cf. infra).

Op het plein was van oudsher het gemeentehuis (zie dorp 3-5 en 8) gevestigd, tot in 1939 een nieuw gebouw (Dorp 1) – waarvoor de sloop van enkele witte huisjes vereist was – in gebruik werd genomen. Momenteel huisvest het sinds de fusie van 1977 voormalige gemeentehuis een filiaal van de gemeentelijke bibliotheek en een aantal kantoren en vergaderruimtes.

De dorpskom met de witte gevel van de huisjes die voor de bouw van een gemeentehuis dienden gesloopt te worden.

De beslissing in 1975 om de as Stationsstraat-Heidelbergstraat te verbreden en recht te trekken ter hoogte van de dorpskern leidde tot de onteigening en sloop van verscheidene panden. Door de straat te verleggen

Heraanleg van de provinciebaan met bijhorende onteigeningen in de dorpskom van Loppem, ca. 1975 (Somers m.m.v. Braet 2003).

naar de achterzijde van het voormalige gemeentehuis (Dorp 1), werd de dorpskom ontlast van het doorgaand verkeer. Tezelfdertijd werd er een groot plein gecreëerd, dat dienst doet als parking en een uitweg biedt naar de Stationsstraat.

Sinds 1999 maken van deze straat behalve de als monument beschermde kerk en pastorie ook de panden Dorp 1, 3, 4, 5, 8, 10, 11, 11A, 13, 14, 15, 15A, 16 alsook de begraafplaats deel uit van het beschermde dorpsgezicht, dat als de dorpskom van Loppem wordt aangeduid¹⁷.

2.1.2.2. Rijselsestraat

De Rijselsestraat met zijn nagenoeg recht tracé, loopt vanaf het centrum van Loppem in zuidelijke richting tot aan de grens met Waardamme.

Historisch maakt de straat deel uit van één van de belangrijkste uitvalswegen die vanuit Brugge via Roeselare, Izegem en Kortrijk naar Rijsel (Lille) loopt. De straat werd dan ook "*den heerewegh van Brugghe naer Rouselaere*", "*Rysselschen heerwegh*" of "*Roesselaere heerwech*" genoemd. Langs deze weg vestigden de dorpsheren van Steelandt zich trouwens in het '*Hof van Steelandt*' (Rijselsestraat 17).

Tevens behoort de straat tot het historisch stratenpatroon van Loppem. Het traject komt immers al voor op Pieter Pourbus' Grote Kaart van het Brugse Vrije (1571). De Ferrariskaart laat zien dat de weg in de tweede helft van de 18de eeuw gedeeltelijk met bomen was afgezoomd. In de dorpskern vertoont de straat volgens deze kaart maar een beperkte bebouwing,

bestaande uit vrijstaande huizen binnen omhaagde percelen. Op het einde van de 18de eeuw werd in de dorpskern nog een landhuis, het zogenaamde '*Wit Huis*' (Rijselsestraat 13) opgetrokken.

Fig.- Ferrariskaart, 1171-1778. Detail: Rijselsestraat.

¹⁷ M.B. dd. 17.05.1999.

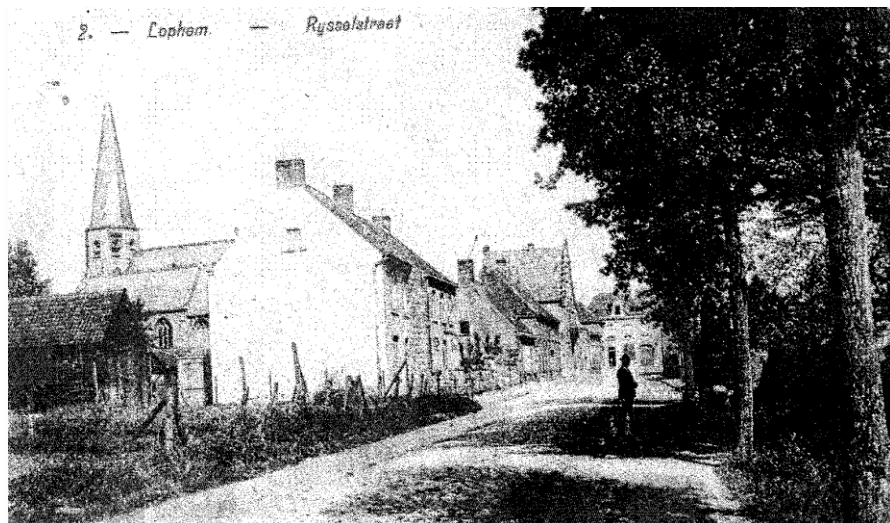
Fig.- Atlas van de Buurtwegen, 1843-1845. Detail: Rijselsestraat.

Op de Atlas der Buurtwegen uit 1845, die een vergelijkbare situatie weergeeft, staat de straat aangeduid als Chemin n° 1, "Rysselschenheerweg. Chemin de Loppem à Ruddervoorde".

Fig.- Popp-kaart, tussen 1842-1879. Detail: Rijselsestraat.

Dat de Rijselsestraat een drukke handels- en reisweg was, weerspiegelt zich in de aanwezigheid van historische hoeves (Rijselsestraat 17, 37, 41 en 136), herbergen (Rijselsestraat 35 en 138) en een kasteel, met name het kasteel Breda.

De Rijsselsestraat bij het binnenkomen van het dorp omstreeks 1930.

Thans is de Rijsselsestraat een woonstraat die zich laat typeren door rijhuizen en halfvrijstaande woningen die overwegend uit de 20ste eeuw dateren. Het lage dubbelhuis nr. 8 gaat vermoedelijk terug tot de tweede helft van de 19de eeuw. De aanpalende tuin is van de straat afgescheiden door een bakstenen muur met hoekpijler.

Buiten de dorpskom laat de straat zich nog altijd kenmerken door van oudsher landelijke bewoning.

¹⁸ Het neerhof betrof een omwalde hofplaats “belooken met alle de huusen, schueren, stallen en boomen daerup staende” (Vervenne & Dhondt 1974: 44).

De huizen aan het begin van de straat, met name de nummers 2, 4, 6, 8 11 en 13 zijn opgenomen binnen het beschermde dorpsgezicht.

2.2. De pastorie

De pastorie van de Sint-Martinusparochie in Loppem (© M in O).

Het huidige pastoriegebouw werd in 1757 op verzoek van de toenmalige pastoor Elias Verdick dichterbij de kerk opgetrokken. De oude pastoorswoning met neerhof¹⁸ verkeerde niet alleen in een vervallen toestand maar bevond zich, gelegen in de Steenbrugsestraat (nrs. 26A, 26B en 28) bovendien ook al te ver van de kerk. Het 12 ha grote domein, dat de pastoor moest toelaten in zijn eigen levensonderhoud te voorzien, werd

verkocht aan jonker Clement de Potter die het tot een 'huis van plaisance' verbouwde.

De nieuwe pastorie telde één bouwlaag op een verhoogde begane grond. Onder het dak werden mansardekamers voorzien. Centraal in de 15 meter lange voorgevel stak een voordeur, die aan weerszijden werd geflankeerd door twee grote rechthoekige vensters met een vlakke omlijsting en een standvenster in het dak¹⁹. Boven de deur liet pastoor Elias Verdick het opschrift 'E. VERDICK 17 PASTOR 57' aanbrengen. De 18de-eeuwse plattegrond liet zich typeren door een centrale gang, die links en rechts op twee opeenvolgende kamers uitgaf. Een keldertrap in de kamer links vooraan gaf toegang tot de eenbeukige kelder die met een tongewelf was overspannen.

Omdat de pastorie te klein bevonden werd voor de huisvesting van een pastoor, een onderpastoor en bij momenten ook een coadjutor (of plaatsvervanger van de bisschop) en een predikant of vreemde biechtvader²⁰, liet pastoor Petrus Vandemaele in 1857 de pastorie uitbreiden met een verdieping²¹. Het door deze verhoging aangemeten statige karakter werd bijkomend geaccentueerd door hoekpilasters alsook door een puilijst in de vorm van een casement. Een bepleistering van de van een donkere plint voorziene voorgevel werkte de bouwsporen weg. Aan de voorzijde werden de vijf nieuwe vensters op de verdieping – in tegenstelling met de oude vensters op de gelijkvloerse verdieping – gevat in een geprofileerde omlijsting met mascarons als sluitsteen. Een schilddak met kopbalkgebinte dekte de vier traveeën tellende zolder af. Bij deze

verbouwingen bleef de 18de-eeuwse plattegrond behouden, net als de sobere 18de-eeuwse aankleding van de kamers. Zo behield de eetkamer links vooraan de eenvoudige beschilderde schouw en vierledige muurkast tegen het beschot van de keldertrap. Ook van de wachtkamer vooraan rechts bleef de oorspronkelijke sobere aankleding bewaard. Tevens behield het bureel links achteraan op een nagenoeg vierkante plattegrond met afgeronde hoeken zijn rijkelijker afwerking met een sokkellambriserings met rechthoekige casementen en een met rank- en loofwerk versierde stucbepleistering. Enkel het salon (of de zitkamer) rechts achteraan onderging veranderingen. Het plafond en de schouwboezem werd opgesmukt met 19de-eeuws stucwerk, terwijl de kamer van een eenvoudige schouw met empire-inslag werd voorzien. De toegevoegde bovenverdieping bood ruimte voor zes slaapkamers en een bergkamer. Boven de voordeur liet pastoor Vandemaele eveneens een gevelsteen aanbrengen ter herinnering aan zijn rol als bouwheer: P. VANDE MAELE – PASTOR – ANNO 1857'²².

De 18de-eeuwse plattegrond bleef behouden.

In 1951 werd in de pastorie onder toezicht van architect A. Dugardyn het oude haardvuur afgebroken in functie van het plaatsen en in metselen van een fornuis²³.

Drie jaar later werden aan de pastorie enkele kleine herstellingswerken uitgevoerd aan het metsel- en zinkwerk en enkele ingrijpender werken aan het schrijnwerk. Deze betroffen vooral het vernieuwen van guillotinevensterramen en het voorzien van rolluiken in de achtergevel op

¹⁹ Vervenne 1980: 72.

²⁰ Somers m.m.v. Braet 2003: 30.

²¹ G.A.Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en -parochie.

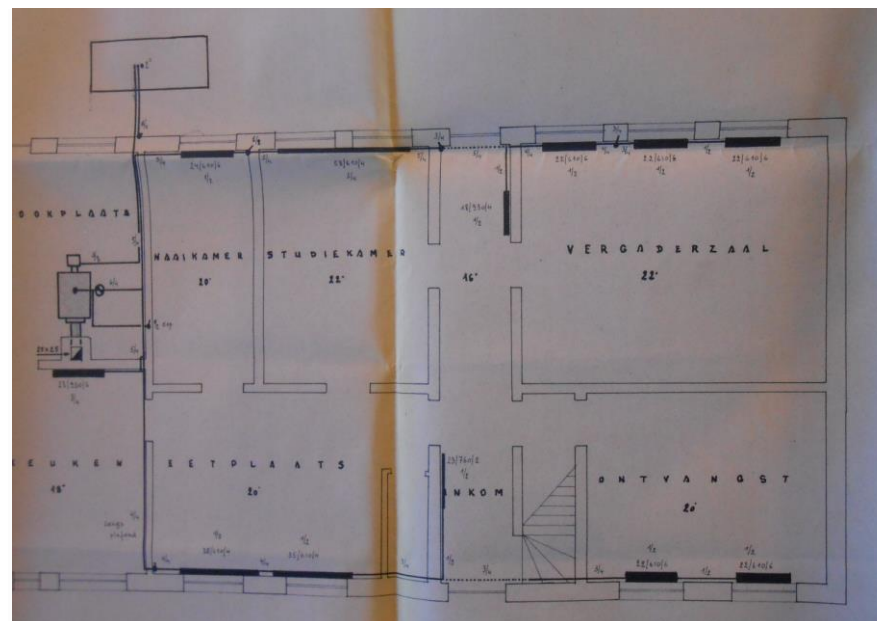
²² Vervenne 1980: 99.

²³ G.A.Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en -parochie.

de gelijkvloerse verdieping, het voorzien van nieuwe opendraaiende vensterramen in de voorgevel, de zijgevel en de achtergevel, het aanbrengen van nieuwe watervensters en venetiaanse blinden, en het herstellen van sommige deuren. Aan de voorzijde en de zijkant was een nieuw voetpad in op hun kant geplaatste klinkaarts voorzien. Binnenin werd een nieuwe watersteen met kast geïnstalleerd en tot meer gerief voor de pastoor werd de pastorie ook uitgerust met een badkamer. Ook werd in het washuis en in de berging een nieuwe vloer in blauwe Boomse tegels gelegd. Het toilet werd bevloerd met cementtegels²⁴.

In 1965 werd in opdracht van de gemeente Loppem bij de pastorie een garage bijgebouwd²⁵.

In 1966 werd de pastorie uitgerust met centrale verwarming²⁶. Het jaar daarop werden onder toezicht van L. & P. Viérin aan de pastorie ook allerlei onderhoudswerken uitgevoerd, zoals herstellingen aan het pannendak van het bijgebouw en aan de schoorsteen voor de centrale verwarming. Ook naar aanleiding van de voorziene schilderwerken drongen zich enkele herstellingswerken op. Zo dienden de muren geïsoleerd te worden tegen opdringend grondwater. Omdat in de voegen zavel werd vastgesteld, dienden deze om vorstschade te vermijden eveneens heropgevoegd te worden. Her en der was ook het schrijnwerk, zoals de grote ingangsdeur en sommige raamdorpels aan herstel of vervanging toe²⁷.

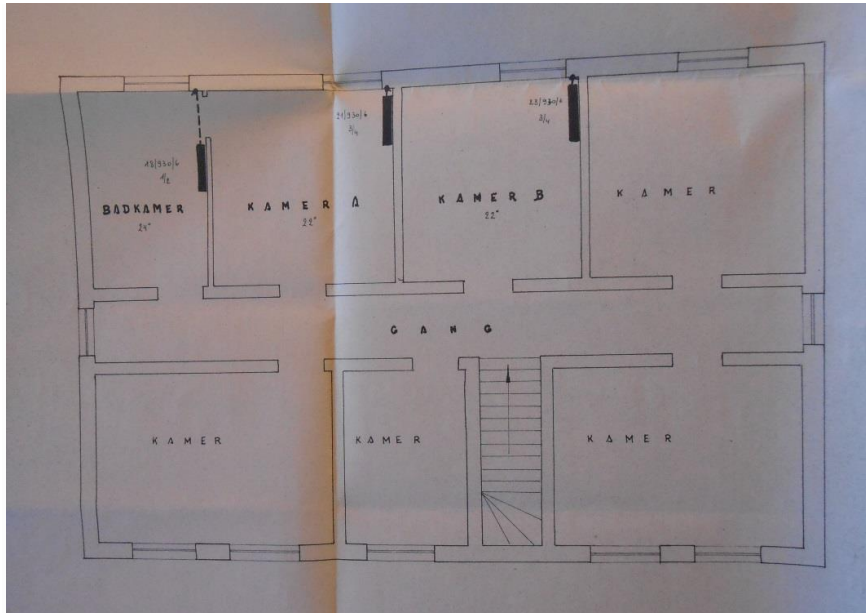
Benedenverdieping van de pastorie omstreeks 1967 (bij plaatsen radiatoren).

²⁴ G.A.Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en -parochie.

²⁵ De aannemer van de bouwwerken was Etienne De Wispelaere (G.A.Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en pastorie).

²⁶ Als ingenieur trad R. Caestecker op, uitvoerder was het loodgietersbedrijf Marcel Van Ryckeghem (G.A.Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en pastorie).

²⁷ G.A.Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en pastorie.

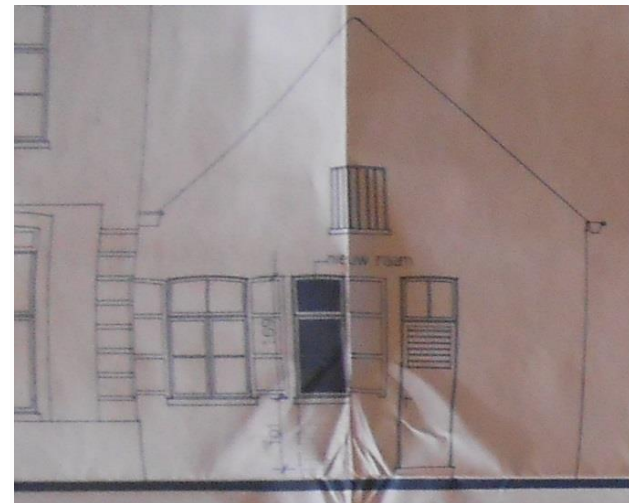

Bovenverdieping van de pastorie omstreeks 1967 (bij plaatsen radiatoren).

Omstreeks 1980 werden aan de pastorie met annex kleinere onder toezicht van architect Firmin Lanszweert aanpassingswerken uitgevoerd. Zo werd in de wachtkamer een toilet afgescheiden en werd in de annex een dienstinkom gecreëerd. In ditzelfde annex werden tevens nieuwe ramen voorzien²⁸.

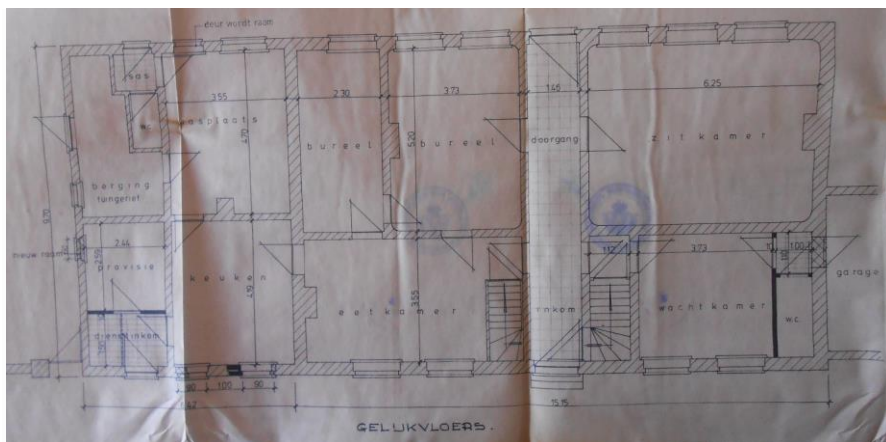

De pastorie omstreeks 1980 (G.A. Zedelgem).

Achtergevel annex pastorie omstreeks 1980 (G.A. Zedelgem).

²⁸ G.A.Zedelgem,

Plattegrond gelijkvloers van de pastorie omstreeks 1980 (G.A. Zedelgem).

Intussen verkeert de pastorie sinds enkele decennia in een slechte toestand. Omstreeks 2000 werden de architecten L. en S. Vermeersch dan ook belast met de opdracht een restauratiedossier op te maken²⁹.

Na de goedkeuring van het voorliggende beheersplan is het de betrachting de intussen urgente restauratie van de pastorie met annex te laten aanvangen.

2.3. Park en kasteel ter Mote

De oorsprong van het kasteeldomein ligt bij de hoeve "*Goed te Boonem*", een omwalde site gelegen tegenover het kerkportaal. De naam verwijst naar Reinardus van Boonem, genoemd naar de heerlijkheid Boonem,

²⁹ G.A.Zedelgem, doos Restauratie Sint-Martinuskerk Loppem II (2003-2012).

gelegen op de grens tussen Sint-Kruis (Brugge) en Damme, en in 1285 vernoemd als eigenaar van deze Loppemse site. Daarvoor zou de hoeve eigendom geweest zijn van Bouden Kind.

In de 16de eeuw is er sprake van de hofstede "*dictum Boonem*". In 1611 vermeldt een koopakte uitdrukkelijk de "*mote daer oppe staende ende medegaende*". In dezelfde periode is er sprake van "*een huys met steene vauten en camers, staende ghebauwt op een mote rontom bewalt*". Opperhof en neerhof (met boomgaard, schuur, koe- en paardenstallen) hebben een dubbele omwalling.

Vanaf de 17de eeuw geraakte de naam "*ter Mote*" in zwang. In 1666, toen het goed eigendom werd van de rijke Loppemse landbouwersfamilie Meyaert, werd het goed omschreven als "*eene behuysde hofstede met alle de huysingen, schueren, stallynghen, boomen ende andere catheylen, met een mote daerop staende ende medegaende*". In deze periode stond het goed bekend als een schaareshoeve. In 1763 werd de hofplaats verkocht aan jonker Carolus Fourbisseur, schepen van de stad Brugge, die de site omvormt tot een "*bewalt speelgoet met de erve daer mede gaende, bestaende in twee boomdaerde en hovenierhof, rondtsom besloten met wallen end bebouwt met een boerenhuys en verder edificien*".

Op de Ferrariskaart (1770-1778) staat de kasteelsite afgebeeld, gelegen binnen een grote, rechthoekige omwalling met aan de noordzijde een rechte toegangsdreef die vertrekt vanaf de weg die de aloude Ieperweg verbindt met de dorpskern van Loppem. Het westelijk deel met boomgaard is duidelijk afgescheiden van het oostelijk deel met de omwalde motte. Buiten de kleine omwalling ligt een bijgebouw en een tuin.

Detail kasteeldomein ter Mote, Ferrariskaart, ca. 1776.

Via een huwelijk in de eerste helft van de 19de eeuw kwam het buitenverblijf, tot dan waarschijnlijk slechts een paviljoen, in handen van de familie van Hamme, die het uitbreidde tot een ruim herenhuis van drie bouwlagen. Op het primitief kadasterplan (circa 1830) is de omwalling gedeeltelijk gedempt. De motte heeft nog steeds een ronde omwalling overgaand in een rechthoekige omwalling, met ten zuidwesten neerhofgebouwen daterend van na de opmaak van de Ferrariskaart.

³⁰ Het geheel, gevormd door de ijskelder, het achthoekig open paviljoentje, de grotten, de rotsformatie en de landschappelijke spiegelvijver verschijnen reeds op de kadastrale schetsen in 1867.

Detail kasteeldomein ter Mote, Atlas der Buurtwegen, ca. 1846.

Circa 1841 was de kleine omwalling grotendeels verdwenen en het kasteel ver- of herbouwd tot een ruim herenhuis van tweeënhalve verdieping.

Het kasteelpark werd wellicht kort voor 1867³⁰ als Engelse landschapstuin aangelegd, waarbij de bestaande omwalling volgens een hervormd en grilliger patroon werd opgenomen. Voortaan slingert zich rond het kasteel een waterpartij met een centrale plas achter het kasteel en een grote spiegelvijver voor het kasteel. Beide vijvers liggen centraal in een graspartij waarbij de voorzijde volledig opengewerkt is en aan de achterzijde de

perspectiefwerking sterker is behouden. Langs de oostzijde zijn de twee vijvers met elkaar verbonden en lopen ze via een appendix richting rotspartij-ijskelder af naar de beek in oostelijke richting.

De aanleg omvat verder in de ZO-hoek van het park een grottencomplex met belvédère en een peervormige ijskelder van het Engelse type. Met de grond uit de gegraven vijver werden de ijskelder en wellicht het grottencomplex afgedekt. Het prieel tegen de zuidgrens dateert van circa 1880. Circa 1894 volgde een verbouwing van het kasteel met toevoegen van de westelijke en noordelijke aanbouw. Het koetshuis (nu Beukenweg 10) gaat terug op de neerhofgebouwen die circa 1890 aanzienlijk worden gewijzigd bij omvorming van huis naar koetshuis.

Na een brand in 1947 werd het kasteel circa 1948 grondig verbouwd waarbij de tweede verdieping werd opgenomen in een hoog, sierlijker dak en de oostelijke uitbouw werd toegevoegd. Het kasteel is opgevat als een imposante, evenwichtige woonst onder hoog schilddak met slanke schouwen. De Inkompartij is geheel in de trant van de neostijlen uitgewerkt met vrij zware natuurstenen pijlers die het hoger gelegen balkon dragen en deels de balkonvensters flankeren. Voorts is het voorzien van beluikte hoge ramen, dakkapellen onder frontons. De zijgevel links vertoonde - tot de sloop ervan omstreeks 2015 - een kleine (vermoedelijk oorspronkelijk) uitbouw met een (vermoedelijk uit de jaren 1980) aansluitende aanbouw. Voorts laat deze zijgevel zich kenmerken door een rond torenvolume. Tegen de zijgevel rechts bevindt zich een origineel wintertuinvolume. De achtergevel heeft een soortgelijke indeling doch is op de begane grond minder uitgewerkt en doorgedreven.

Het koetshuis onderging circa 1977 een ingrijpende verbouwing en is nu ingericht als woning.

Eveneens omstreeks 1977 werd een berging verbouwd tot garage.

Omstreeks 1991 brachten bouwwerken naar ontwerp van de architecten Viérin en Woestyn het kasteel terug in goede staat. Uit die periode dateert ook de bouw van de veranda aan westzijde.

Omstreeks 2014 werd voorzien het kasteel van binnen en van buiten grondig te restaureren. Enkele ramen ter hoogte van de noordgevel worden terug naar hun oorspronkelijke verhoudingen gebracht. Een enkel raam wordt gewijzigd in een deuropening. Er worden trappen voorzien zodat deze deur als tweede ingang kan fungeren. In de oostgevel wordt er op de eerste verdieping een bijkomende raamopening gecreëerd, in verhouding met de bestaande raamopeningen.

De bestaande veranda en aanbouwen langs de westzijde van het kasteel werden afgebroken en vervangen door een orangerie, geplaatst tussen twee muren, dat fungeert als leefruimte. De ronde toren fungeert daarbij als een schakelvolumen om het kasteel te verbinden met een nieuwe aanbouw in het verlengde van de woning. Onder de orangerie werd een kelderverdieping voorzien, die fungeert als garage, standplaats voor een boot en wasplaats. Orangerie en kelderverdieping fungeren als een bescheiden vleugel van en ten opzichte van het kasteel doordat het zich 30 cm terugtrekt in verhouding tot de voorgevel van het kasteel. Het dak is van glas, de muren bestaan uit witgekalkte bakstenen en de ramen zijn uitgevoerd zonder zichtbare raamkaders. De kroonlijsthoogte bedraagt 5,80 m ten opzichte van de woning.

Omstreeks 2015 werd het tuinpaviljoen uitgebreid met een berging. Daarbij werd het tuinpaviljoen, reeds vergund in 2014, kleiner. De berging kreeg een lengte van 11,75 m, een breedte van 2,5 m en dakrandhoogte van 3,43 m en werd tevens voorzien van twee scherpe en twee afgeronde hoeken. Tevens werd de berging opgetrokken in metselwerk met hetzelfde uitzicht als de bestaande tuinmuur. De reeds herbouwde tuinmuur werd

daarbij ook tot op historische hoogte opgetrokken (van 2,33 m naar 2,93 m). Het pleintje (parkeerplaats) in kiezel langs de zuidzijde van het kasteel (voorgevel) werd grotendeels vervangen door graslandschap. Een pleintje (parkeerplaats) werd in de eerste goedgekeurde aanvraag voorzien aan de oostzijde tussen kasteel en brugje. In de nieuwe aanvraag werd deze verschoven naar de noordzijde van het kasteel.

De orangerie werd particulier verkocht en inmiddels grondig gerenoveerd en herbestemd tot woning.

De randen van het oorspronkelijke domein zijn nog duidelijk herkenbaar, waarbij een aantal beuken en haagbeuken dateren uit de aanlegfase van het park. De meeste bomen zijn vermoedelijk heringeplant na de Eerste Wereldoorlog. Uit de oorspronkelijke aanleg dateren wellicht ook de taxus- en levensboommassieven, voor en achter het kasteel. Wellicht ook uit die periode zijn de twee lindes tussen kasteel en orangerie³¹.

2.4. Geraadpleegde literatuur

BEERNAERT B., BRAET J. & DEMULDER J. 2007 – *Binnen en buiten. Winter- en zomerverblijven van de Brugse elite vanaf de late middeleeuwen*, Brugge, brochure Open Monumentendag: 80 pp.

BONDUEL L. & CAPPON G. 1982 – *Wandelen in Loppems verleden*, Torhout.

³¹ G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Stationsstraat 3. Kadasterarchief West-Vlaanderen (Brugge), 207: Mutatieschetsen, Zedelgem, 1841/5, 1867/2, 1879/4, 1880/7, 1884/28, 1890/14, 1899/5, 1947/18, 1977/53.

BONDUEL L. 1983 – *Het Zedelgem, Veldegem, Loppem en Aatrijke van toen. Een verzameling foto's en prentbriefkaarten aangevuld met beknopte historische gegevens*, Brugge: 160 pp.

CAPPON G. 1996 – *Gedenktekens voor de gesneuvelden WO I in Groot Zedelgem, in Zilleghem. Handelingen van de Kring voor heemkunde en geschiedenis Pastoor Ronse*, 17.1, 1996, p. 3-17.

CORNILLY J. 2005 – *Monumentaal West-Vlaanderen. Beschermde monumenten en landschappen in de provincie West-Vlaanderen. Deel II: Arrondissementen Brugge, Diksmuide, Oostende en Veurne*, Brugge: 288 PP.

JACOBS M. 1996 – *Zij, die vielen als helden... Inventaris van de oorlogsgedenktekens van de twee wereldoorlogen in West-Vlaanderen, Deel 2*, Brugge: 227.

S.N. 2000 – *Het kasteelpark 'Ter Mote', Zedelgem*, brochure Open Monumentendag: 18 pp.

SOMERS R. m.m.v. BRAET J. 2003 – *Een historische wandeling in de Loppemse dorpskom. Handleiding voor de gidsen*, publicatie in het kader van Open Monumentendag, Zedelgem.

VAN DER HERTEN B. (red.) 1998 – *Het Brugse Vrije in Beeld. Facsimile-uitgave van de Grote Kaart geschilderd door Pieter Pourbus (1571) en*

gekopieerd door Pieter Claeissens (1601), Leuven, Universitaire Pers: 60 pp. + 34 kbl.

VERVENNE A. & DHONDT A., 1974 – *Geschiedenis van Loppem*, Loppem: 176 pp.

VERVENNE A. 1976 – *Oude hoeven, herbergen en molens en hun bewoners te Loppem*, Loppem.

VERVENNE A. 1980 – *De parochie Sint-Martinus te Loppem*, Loppem: 168 pp.

Verstraete R. 1964 – *Loppem onder de oorlog 1914-1918*, Loppem, onuitgegeven manuscript.

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/301937> (geraadpleegd dd. 04.03.2017).

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/dibe/relict/209818> (geraadpleegd dd. 01.03.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209872> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209871> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209964> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209873>

(geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209966> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209865> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209868> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209869> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209867> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209979> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209864> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209870> (geraadpleegd dd. 01.07.2017)

Info <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=2636> (geraadpleegd dd. 05.05.2017).

Info <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=2637> (geraadpleegd dd. 05.05.2017).

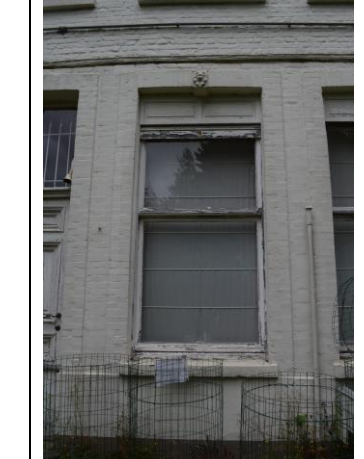
3. Inventaris huidige toestand

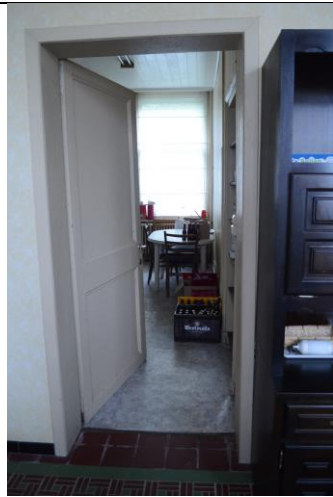
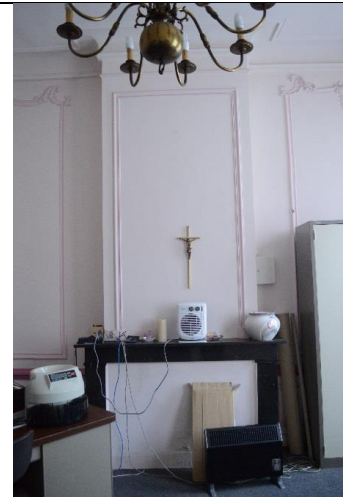
3.1. Pastorie (beschermd monument)

Dorp 12	Pastorie (beschermd monument en gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem (M.B. dd. 17.05.1999)).
	De pastorie van de Sint-Martinuskerk was tot het midden van de 18de eeuw gelegen op de plaats waar nu het kasteel van Loppem staat. In 1757 besliste pastoor Elias Verdick echter om dit vervallen pastoriegoed te koop te stellen en vlakbij de Sint-Martinuskerk een nieuwe pastorie te laten optrekken. Het werd een bakstenen huis met bepleisterde lijstgevel van één bouwlaag en vijf traveeën. Precies een eeuw later liet pastoor Vandemaele de pastorie uitbreiden met een tweede bouwlaag. De namen van de twee pastoors zijn samen met de jaartallen van de twee bouwfasen vereeuwigd in een steen boven de centrale deur. De typerende interieurindeling van de pastorie bleef behouden: een centrale gang met aan weerszijden twee kamers. Enkele bewaarde elementen getuigen nog van de veeleer sobere interieuraankleding met eenvoudige schouwen uit de 18de en de 19de eeuw en rococostucwerk op de plafonds. De achterliggende pastorietuin, waarvan een deel ingenomen werd bij de aanleg van de nieuwe begraafplaats, is ommuurd. Bronnen

	Info https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209870 (geraadpleegd dd. 02.08.2017). G.A. Zedelgem, 861.31 Loppem (werken aan de pastorie 1857). G.A. Zedelgem, 861.31 Loppem (verbeteringswerken kerk en pastorie, 1949-1959). G.A. Zedelgem, 861.31 Loppem (centrale verwarming pastorie, 1965-1969). G.A. Zedelgem, 861.31 Loppem (werken pastorie, 1968-1969). G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 12 (pastorie) (ca. 1980). Vervenne & Dhondt 1974: 83 & 137. Vervenne 1980: 72, 99 & 140. Cornilly 2005: 272.
--	---

			
			
GV/Centrale gang (© M in O).	GV/Centrale gang. Bel (© M in O).	GV/Eetkamer (links vooraan) (© M in O).	GV/Eetkamer (links vooraan) (© M in O).

							
GV/Aanvankelijk bureel, later keuken (links achteraan, aansluitend op eetkamer) (© M in O).	GV/Aanvankelijk bureel, later keuken (links achteraan, aansluitend op eetkamer) (© M in O).	GV/Bureel (links achteraan) (© M in O).	GV/Bureel (links achteraan) (© M in O).				
GV/Bureel (links achteraan) (© M in O).	GV/Bureel (links achteraan) (© M in O).	GV/Bureel (links achteraan) (© M in O).					

GV/Zitkamer (rechts achteraan) (© M in O).

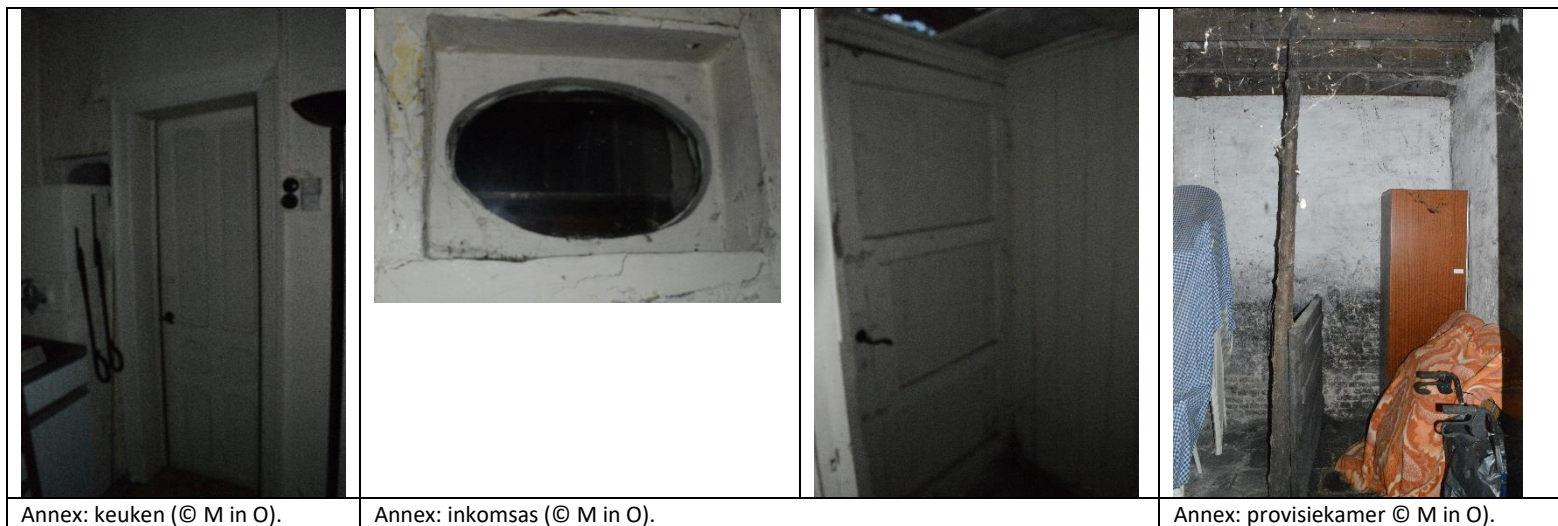
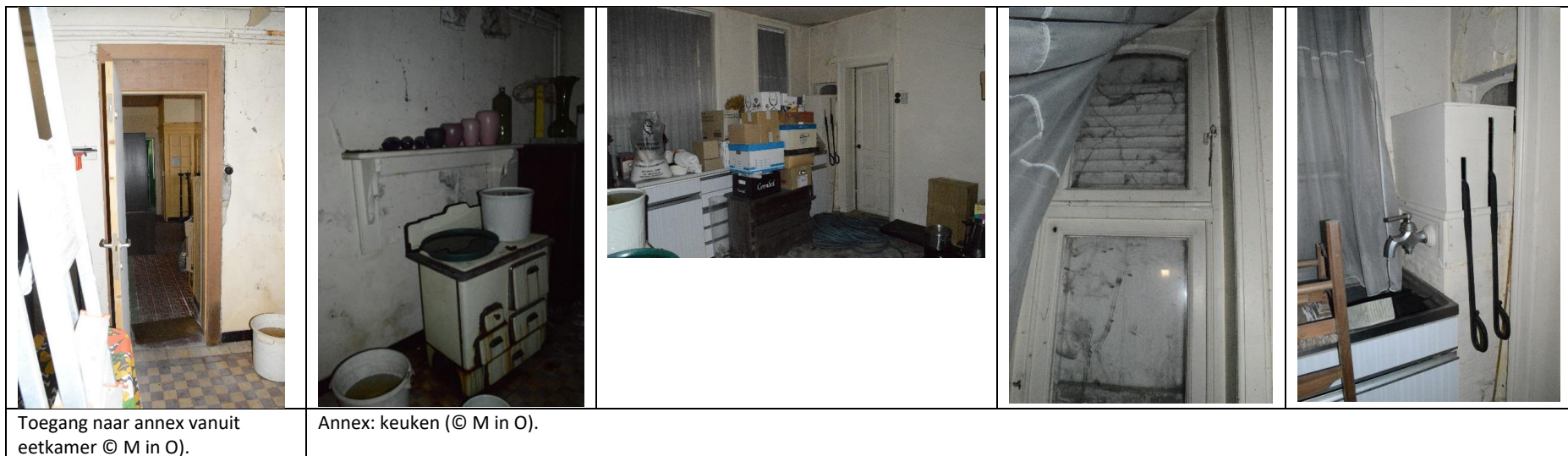
GV/Zitkamer (rechts achteraan) (© M in O).

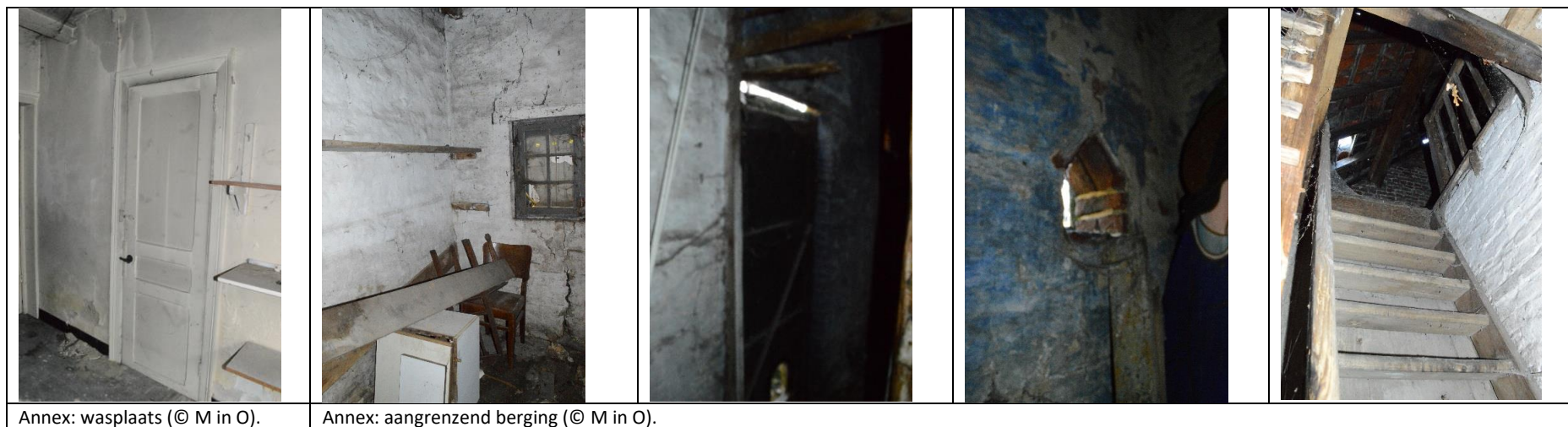
GV/Sas & wachtkamer (rechts vooraan) (© M in O).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
HOOFDVOLUME MET AANLEUNENDE TUINMUUR		
Exterieur		
Volume	Dubbelhuis van vijf traveeën, met links een lage aanbouw. Gelegen ten Z van de kerk.	Vocht vormt er een algemeen probleem.
Dak	Hoofdgebouw: Schilddak (mechanische pannen) met links een lage aanbouw onder half schilddak (Vlaamse pannen). Geprofileerde houten bakgoot.	
	Linker aanbouw: half schilddak, gedekt met Vlaamse pannen.	
Schoorstenen	Vier bakstenen schoorstenen, bekronen als het ware de hoeken van het schilddak.	

Vorgevel	Bepleisterde en witbeschilderde vorgevel boven een donkere plint. Gevel met vijf traveeën.	
	Verhoogde begane grond met hoekpilasters en puilijst in de vorm van een casement.	
	Rechthoekige muuropeningen met vlakke omlijstingen op de grond en geprofileerd op de verdieping, met mascarons als sluitsteen.	
Gevelstenen	Boven voordeur ingemetselde gevelstenen met respectievelijk volgende tekst: ‘E. VERDICK 17 PASTOR 57’ en ‘P. VANDE MAELE – PASTOR – ANNO 1857’.	
Voordeur	Deur met cassettes en bovenlicht met pijlvormig traliwerk.	
Buitentrap	Blauwhardstenen buitentrap (m.i.v. dito deurdorpel).	
Trekbel	Smeedijzeren trekbel.	
Vensters	Vernieuwde opendraaiende vensterramen met grote roedeverdeling. Dubbel klaar glas ³² .	
	Op begane grond afgesloten met houten rolluiken.	
Kelderramen	Twee kleine kelderramen of verlichtingsopeningen aan weerszijden van de toegangstrap.	Te herstellen.
Vlaggenmasthouder	Vlaggenmasthouder bij het centrale venster op de verdieping.	
Tuinmuur (rechts van hoofdvolume)	Nog deels bewaarde tuinmuur (thans opgetrokken i.f.v. de achterliggende garage, haaks gesitueerd op het hoofdvolume van de pastorie).	
	Ijzeren duimen en inhaakijzer (voor de grendel) als restant voor het dichtgemetselde poortje.	
Achtergevel	Witgeschilderde achtergevel met zeven traveeën.	
	Begane grond met hoekketting en muuropeningen met vlakke omlijsting en mascarons als sluitstenen.	
Achterdeur	Deur met cassettes en bovenlicht met pijlvormig traliwerk.	
	Blauwhartstenen dorpel.	
Vensters	Op begane grond Vernieuwde guillotinevensterramen. Op verdieping vernieuwde T-vensterramen met kleinhouten. Dubbel klaar glas ³³ .	
	Op begane grond afgesloten met houten rolluiken.	
Zijgevels	Bepleisterde en witbeschilderde zijgevels.	

³² G.A. Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en -parochie.

³³ G.A. Zedelgem, doos 861.31 Loppem, Werken aan de Sint-Martinuskerk en -parochie.

Vensteropeningen	Op verdieping rechthoekige muuropening in zowel W- als O- zijgevel, geprofileerd en met mascaroon als sluitsteen	
Vensters	Op verdieping, zowel dat W- als O- zijgevel betreft, een vernieuwde T-vensterraam met kleinhouten.	
Voetpad	Aan voorzijde en zijkant nieuw voetpad in op hun kant geplaatste klinkaarts.	
Interieur		
Plattegrond	18 ^{de} -eeuwse plattegrond, getypeerd door centrale gang, links en rechts uitgevend op twee opeenvolgende kamers.	
	Kamers met sobere, 18 ^{de} -eeuwse aankleding.	
GV/Centrale gang	Gang die het dubbelhuis centraal doorsnijdt en het grondplan grosso modo in vier ruimtes, twee links en twee rechts, opdeelt.	
	Zwartmarmeren vloer afgewisseld met witte tegels.	
	Witgekleurde zwartmarmeren plint.	
	Sokkellambrisering met rechthoekige casementen.	
	Vermoedelijk bewaard authentiek plafond achter planchettenplafond.	
GV/L/Eetkamer	Links vooraan gelegen rechthoekige ruimte, met geïntegreerde toegang tot de kelder.	
	Paneel deur met geprofileerde deuromlijsting tussen gang en eetkamer.	
	Met centraal groen vlak geaccentueerde bruine cementtegels met groene cementtegels als afzoming.	
	Rode ceramische tegels als afzoming van het houten beschot (met achterliggende keldertrap) en als overgang naar annex en naar keuken.	
	Vermoedelijke bewaard authentiek plafond onder planchettenplafond.	
	Eenvoudige, beschilderde 18 ^{de} -eeuwse schouw.	
	Vierledige muurkast tegen het beschot van de keldertrap.	
GV/L/Keuken (voorheen bureel)	Links achteraan gelegen rechthoekige ruimte.	
	Paneel deur tussen eetkamer en zuidelijke aanpalende keuken.	
	Vermoedelijk bewaarde cementtegelvloer onder huidige vloerbedekking.	
	Vermoedelijke bewaard authentiek plafond onder planchettenplafond.	
	N.B. Onoordeelkundige ingreep: het voorzien van rolluiken in de achtergevel.	

GV/L/Bureel	Links achteraan gelegen ruimte, op nagenoeg vierkante plattegrond met afgeronde hoeken.	
	Paneeldeur met geprofileerde deuromlijsting tussen gang en bureel.	
	Oude plankenvloer onder huidige vloerbedekking.	
	Sokkellambrisering met rechthoekige casementen.	
	Wanden met 18 ^{de} -eeuwse stucbepleistering versierd met rank- en loofwerk (rococostucwerk) en met geïntegreerde deuropening naar eetkamer.	
	18 ^{de} -eeuwse stucplafond met moulures.	
	Recentere eenvoudige zwartmarmeren schouw.	
	<u>N.B.</u> Onoordeelkundige ingreep (in het bijzonder voor wat het sierplafond betreft): het voorzien van rolluiken in de achtergevel.	
GV/R/Sas	(Verdwenen) paneeldeur met geprofileerde deuromlijsting tussen gang en sas.	
GV/R/Wachtkamer	Rechts vooraan gelegen vierkante ruimte.	
	Paneeldeur met geprofileerde deuromlijsting tussen sas en wachtkamer.	
	Vermoedelijk keramische vloer onder recente vloerafdekking.	
	19 ^{de} -eeuws stucplafond met moulures.	
	Gepleisterde wanden.	
GV/R/Zitkamer	Achteraan rechts gelegen grote rechthoekige ruimte.	
	Paneeldeur met geprofileerde deuromlijsting tussen gang en zitkamer.	
	Plankenhouten vloer (onder vasttapijt).	
	Eenvoudige witgevekte bruinmarmeren schouw met empire-inslag.	
	Witmarmeren haardvloer.	
	19 ^{de} -eeuws stucwerk (plafond en schouwboezem).	
	<u>N.B.</u> Onoordeelkundige ingreep: het voorzien van rolluiken in de achtergevel.	
Trap (naar V1)	Houten trap met kwartdraai naar bovenverdieping.	
	Houten trapleuning	
V1/Gang	Centraal in de lengte van het gebouw gesitueerde gang, in het bijzonder ter ontsluiting van de (slaap)kamers.	Manifest vochtprobleem. Barstvorming.
V1/Slaapkamers	Paneeldeuren met geprofileerde deuromlijsting tussen gang en in oorsprong 6 slaapkamers.	

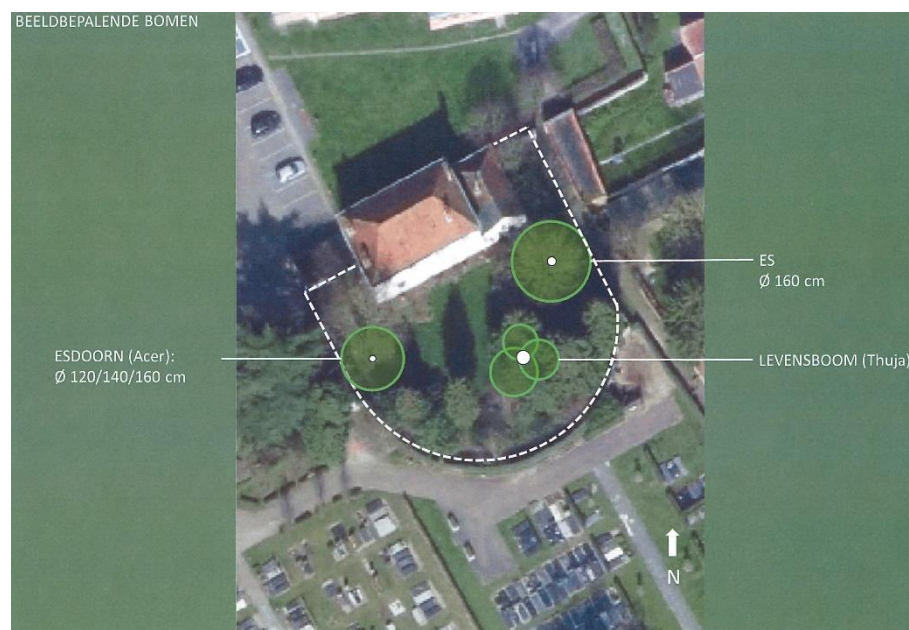
	Oorspronkelijk hang- en sluitwerk.	
	Eenvoudig aangeklede slaapkamers met eenvoudige 19 ^{de} -eeuwse houten schouwen en ingebouwde wandkasten.	
	Deels nog zichtbare deels achter recentere plafonds weggestopte vann profiellijst voorziene plafonds.	
	Plankenhouten vloer (onder huidige vloerbedekking).	
Trap (naar zolderverdieping)	Houten trap met kwartdraai.	
	Houten trapleuning met balusters.	
	Eenvoudige houten balustrade ter hoogte van de zolder.	
	Trap van kamer op V1 afgescheiden door bepleisterde lattenwand.	
ZV/Zolder	Zolder van vier traveeën met kopbalkgebinte met pen-en-gatverbinding.	
	Brede plankenvloer.	
KV/Kelder	Tweedelige 18 ^{de} -eeuwse eenbeukige kelder onder tongewelf, bepleisterd en versierd met cirkelmotief.	Manifest vochtprobleem.
	Vloer met rode plavuizen.	
	Bakstenen keldertrap.	

AANBOUW (LINKS)		
Exterieur		
Volume	Vierkantig volume van drie traveeën, aangebouwd tegen linker zijgevel van de pastorie.	Annex integraal is zeer slechte staat (probleem van vocht, huiszwam,)
Dak	Half schilddak, gedekt met Vlaamse pannen.	
Schoorstenen	Bakstenen schoorsteen.	
Voorgevel	Verankerde roodbakstenen voorgevel met grijsbeschilderde plint. Gevel met drie traveeën, afgezoomd met geprofileerde houten gootlijst.	
	Met twee treden verhoogde begane grond.	
	Segmentboogvormige muuropeningen met rollaag.	
Dorpel	Arduinen dorpel met opstaptrede.	
Deur	Houten plankendeur met bovenlicht (tweelicht).	
Beluikte vensters	Vensterraam met grote roedeverdeling Smal vensterraam (twee licht).	
	Houten luiken met witgeschilderd hang- en sluitwerk.	

Achtergevel	Verankerde witbeschilderde bakstenen achtergevel van drie traveeën, met grijsbeschilderde plint.	
Beluikt venster	Houten vensterraam met grote roedeverdeling. Deels van parsiennes voorziene houten luiken.	
Deuren	Twee houten buitendeuren met bovenlicht (tweelicht), respectievelijk naar achterkeuken en naar secreet.	
Laadvenster	Houten laadvenster in topgevel onder segmentvormige rollaag.	
Zijgevel	Gesloten zijgevel, enkel doorbroken door een kleine (horizontaal liggende) rechthoekige vensteropening, een deuropening en een kleine kapelvromige muuropening.	
Interieur		
Plattegrond	Rechthoekige plattegrond, opgedeeld in vier quasi gelijke ruimtes (al dan niet verder opgedeeld).	
GV/vml. keuken	Vooraan gelegen rechthoekige ruimte, in verbinding staande met de eetkamer in de pastorie.	
	Cementtegelvloer (geelbruin-roodbruine schakering).	
	Witgeschilderd houten schouwblad boven oud kookfornuis. Voorheen op deze plaats een haardvuur.	
	Gepleisterd plafond (van gekliefde latten).	
GV/vml. wasplaats – nu stookruimte	Achteraan gelegen rechthoekige ruimte met deur- en vensteropening. Oorspronkelijk twee vensteropeningen.	
	Door middel van deuropeningen in relatie staande met de vml. keuken en de berging van tuingerei.	
	Vernieuwde vloer in blauwe Boomse tegels.	
	Gepleisterd plafond (van gekliefde latten).	
GV/vml. dienstinkom en provisiekamer	Deels met houten wand afgescheiden dienstinkom.	
	Ovaalvormig venstertje tussen dienstinkom en keuken.	
	Zwarte tegelvloer.	
	Plafond: Balklaag met plankenvloer.	
GV/berging tuingerei	Achteraan gelegen rechthoekige ruimte met deuropening (geklampte deur met onderaan kleine opening), en afgescheiden – vanuit de tuin toegankelijk sas met toilet.	
	Vernieuwde vloer in blauwe Boomse tegels.	
	Gepleisterd plafond (van gekliefde latten).	

GV/toilet met toegangssas	Van de berging afgescheiden toegangssas en toilet (toegankelijk vanuit tuin).	
	Cementtegelvloer.	
	Gepleisterd plafond (van gekliefde latten).	
ZV/zolder	Houten trap.	
	Houten plankenvloer.	

PASTORIETUIN

Waardevolle boom	Beeldbepalende 'Thuja' (levensboom).	Splijt , te ondersteunen.
Andere bomen	Esdoorn (diameter: 120/140/160 cm).	
	Es (diameter: 160 cm)	

3.2. Dorp (dorpsgezicht)

Dorp(straat) Algemeen	Deze straat met zijn T-vormige aanleg in het centrum van Loppem wordt gedomineerd door de beeldbepalende en centrale ligging van de Sint-Martinuskerk en situeert zich nabij de Rijselsestraat en de Steenbrugsestraat. Een uitweg heeft verbinding met de Stationsstraat. Destijds gekasseid (wellicht nog aanwezig onder asfaltlaag). Bij de verbreding en rechtekking (ter hoogte van de dorpskom) van de as Stationsstraat-Heidelbergstraat de omstreeks 1975 heringericht en voorzien van aanplant van bomen.
Dorp 1	Gemeentehuis (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).

Gemeentehuis (ca. 2000 (DIBE 209865).

Gemeentehuis (ca. 1955, en dus vóór de afbraak van de herberg De Nachtegaal) (Somers m.m.v. Braet 2003).

Het (voormalige) gemeentehuis van Loppem werd in 1939 naar een ontwerp van architect Frans Van Cleven opgetrokken op de plaats van enkele oude huisjes. Vóór 1939 waren de diensten van het gemeentehuis gevestigd in de herberg *Het Gemeentehuis* (Dorp 8).

In 1964 werd aan het gemeentehuis naar een ontwerp van architect D. Vandierendonck een garage bijgebouwd.

Omstreeks 1974 vonden verbouwingswerken aan het gemeentehuis plaats, die in het bijzonder het interieur betroffen (zoals sanitaire voorzieningen, centrale verwarming, ...).

In 1999 werd het gemeentehuis gerenoveerd en achteraan uitgebreid met een nieuwbouw ten behoeve van de bibliotheekfunctie, waarmee het gebouw – naast de beperkte dienstverlening sinds de fusie met de gemeente Zedelgem in 1977 – is ingevuld.

Bronnen

G.A. Zedelgem, 861.II Loppem (Werken aan het gemeentehuis 1938-1976).

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209865> (geraadpleegd dd. 29.04.2017).

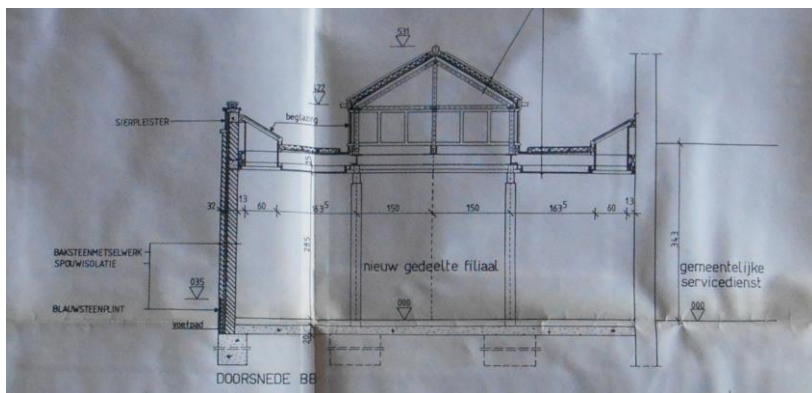
Bonduel 1983: 87.

Ramon & Leroy 2003: 84.

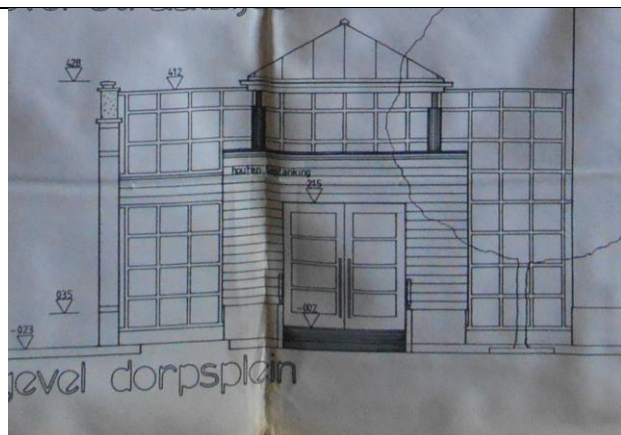
Vervenne 1976: 131.

Achterzijde gemeentehuis vóór verbouwing, ca. 1996 (G.A. Zedelgem).

Plan gevel Stationsstraat, ca. 1996 (G.A.Zedelgem).

Plan gevel Dorpsplein, ca. 1996 (G.A.Zedelgem).

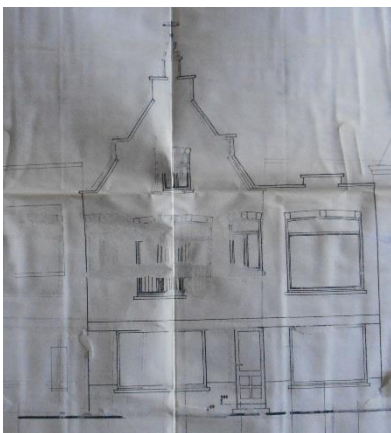
Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Pand (uit 1939)		
Volume	Halfvrijstaand en beeldbepalend volume.	In goede staat.
Dak	Schilddak, gedekt met mechanische pannen.	
Voorgevel	Brede inkompartij met voorgeplaatst portaal, bekleed met grijze imitatie natuursteen.	
Inkompartij		
Hoofdingang	(In inkompartij) Rondboogingang met vleugeldeuren en geflankeerd door kleine, rechthoekige, betraliede vensters.	
Vensters	Kleine, rechthoekige, betraliede vensters flankeren de hoofdingang.	
Opschrift + wapenschild	Boven de hoofdingang opschrift "GEMEENTEHUIS" en wapenschild van Loppem.	
Balkon	Bovenzijde van de inkompartij uitgewerkt als balkon onder betonnen luifel en met balustrade.	
Vlaggenstokhouders	Twee vlaggenstokhouders boven betonnen luifel.	

Neveningang	Rechts van hoofdingang een bijkomende rondboogingang.	
Vensters	Rechthoekige vensters met nieuwe raamindeling (zonder erfgoedwaarde).	
Zijgevels		
Vensters	Rechthoekige vensters met nieuwe raamindeling (zonder erfgoedwaarde).	
Achtergevel		
Vensters	Rechthoekige vensters met nieuwe raamindeling (zonder erfgoedwaarde).	

Dorp 3 & 4-5	Voormalige herberg De Zwaan (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).
 De Zwaan, Dorp 3 (DIBE 209866).	Voormalige herberg <i>De Zwaan (De Swaene)</i>, later gemeentehuis, wagenmakerij en bakkerij, thans restaurant Bis Art en verzekeringskantoor. De herberg wordt reeds vermeld halverwege de 16de eeuw. Oorspronkelijk zou het gaan om een laag gebouw dat ongeveer de hele noordzijde van het Dorp inneemt en met een voutekamer op de oostkant. In 1623 werd de herberg verkocht aan baron Jan du Breucq, eigenaar van het kasteel <i>Breda</i> (in de Rijselsestraat). In 1653 werd de herberg gekocht door Steven Van Aelst, landbouwer op het Evershof (in de Steenbrugsestraat) en in 1696 door de familie Dugardin, die dan de herberg Sint-Elooi (Dorp 11 & 11A) bewoonde. In 1748 werd de herberg in beslag genomen door de Franse bezetter om als ziekenzaal voor gewonde Franse soldaten gebruikt te worden. Op de Ferrariskaart (1770-1778) is een volume afgebeeld, parallel aan het Dorp, eventueel met bijhorend gebouw, dwars op het hoofdgebouw en ten noorden ervan. Vanaf 1800 zetelde de gemeenteraad in de voutekamer van <i>De Zwaan</i> en werd de herberg ook wel het <i>Gemeentehuis</i> genoemd. Op het primitief kadasterplan (circa 1830) en op de Atlas der Buurtwegen (1845) afgebeeld met een hoofdvolume, parallel aan de straat en een bijgebouw ten noorden ervan, dwars op de straat georiënteerd. Een klein gebouwtje functioneerde eventueel als bakhuis.

De Zwaan, Dorp 3, ca. 2006 (G.A.Zedelgem).

De Zwaan, Dorp 3, plan ca. 2006 (G.A.Zedelgem).

Vanaf 1847 was Albert Lippens er herbergier. Hij baatte er ook een wagenmakerij uit. Circa 1870 liet hij een nieuwe herberg onder de naam *Het Gemeentehuis* optrekken, met name de huidige herberg *Sint-Maarten* (Dorp 8). Omstreeks 1875 verhuisde hij naar de nieuwe herberg.

Rond 1900 was *De Zwaan* zo bouwvallig geworden, dat ze afgebroken werd. Tien meter verder naar achter werden twee nieuwe gebouwen opgetrokken: een huis met wagenmakerij (Dorp 3) enerzijds en een nieuwe herberg met bakkerij en winkel (Dorp 4-5) anderzijds. De nieuwe herberg opende haar deuren in 1908.

De herbergfunctie ging verloren in 1948 en in 1969 sloot ook de bakkerij haar deuren.

Beide gebouwen (wagenmakerij enerzijds en herberg, bakkerij en winkel anderzijds) stonden oorspronkelijk los van elkaar, zoals te zien op een foto uit de Eerste Wereldoorlog, maar worden verbonden door een uitbreiding van nummer 3 aan de rechterzijde, vermoedelijk daterend uit de jaren 1950. Tegelijkertijd werden de vensteropeningen op het gelijkvloers van nummer 3 aangepast.

Omstreeks 1974 werd de woning nr. 5 gedeeltelijk gesloopt en voorzien van een nieuwe gevel in een te voegen paramentgevelsteen.

De gevelafwerking van nummers 4-5 dateert van omstreeks 1994.

De winkel die in het pand Dorp 3 was ondergebracht, werd omstreeks 2006 verbouwd tot eetcafé. Daarbij werd een garagepoort vervangen door een venster dat identiek was aan het bestaande venster op de gelijkvloerse verdieping.

Bronnen

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209866> (geraadpleegd dd. 29.04.2017).

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 3, verbouwing 2006.

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 3-4-5.

Bonduel & Cappon 1982: foto 64.

Vervenne 1976: 129-132.

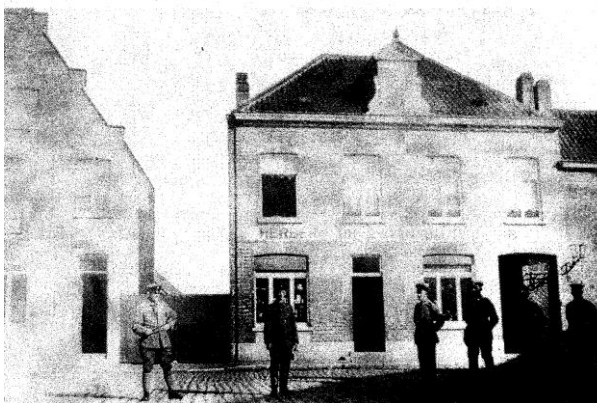
Dorp 4-5 (© M in O).

Door waterschade geschonden plan van de voorgevel
(G.A.Zedelgem).

Herberg De Zwaan omstreeks de Eerste Wereldoorlog.

Herberg De Zwaan tijdens de Eerste Wereldoorlog.

Beschrijving erfgoedelementen

Diagnose 'de visu'

NR. 3		
Volume	Van omstreeks 1900 daterend dwarsgebouw, met aanleunende tussenbouw.	In goede staat.
Dak	Hoofdvolume: Zadeldak, gedekt met Vlaamse pannen.	
	Tussenbouw: plat dak.	
Voorgevel	Tuitgevel met schouderstukken in oranje baksteen boven een grijze, bepleisterde plint.	
	Op de geveltop een smeedijzeren windvaan.	
	Op voorgevel van de vroege jaren 1900 geïnspireerde voorgevel van de tussenbouw uit de jaren 1950.	
Vensters	Segmentboogvormige muuropeningen onder geblokte strekken.	

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
NR. 4-5		
Volume	Verankerde baksteenbouw van vier traveeën op de hoek met de Rijselsestraat.	In goede staat.
Dak	Schilddak, gedekt met mechanische pannen.	
Dakvenster	Dakvenster met zijvleugels en fronton, bekroond door sierpin.	
Kroonlijst	Houten kroonlijst op klossen.	
Voorgevel	/ N.B. Recent gepleisterde voorgevel (geen erfgoedwaarde).	
Vensters	Van de eenvoudige licht getoogde muuropeningen enkel deze (aantal: 4) op de verdieping bewaard.	
	Vensters met gedeeltelijk bewaard schrijnwerk en T-ramen op de verdieping.	
Zij- en achtergevel	/ N.B. Recent gepleisterde zijgevel (geen erfgoedwaarde).	
Achtergevel	/ N.B. Recent gepleisterde achtergevel (geen erfgoedwaarde).	
Vensters	Van de eenvoudige licht getoogde muuropeningen enkel deze (aantal: 3) op de verdieping bewaard.	

Dorp 8

Herberg *Sint-Maarten* (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).

Herberg Sint-Maarten, 2017 (© M in O).

Herberg Gemeentehuis, ca. 1925 (Somers m.m.v. Braet 2003).

De herberg Sint-Maarten werd tussen 1866 en 1875 opgetrokken als herberg *Het Gemeentehuis*. Bouwheer was Albert Lippens, herbergier van *De Zwaan* (Dorp 3 & 4-5). De ruime kamer op de verdieping deed dienst als gemeentebureel en raadszaal. De administratieve functie verhuisde in 1939 naar een nieuw gebouw (Dorp 1), de naam van de herberg veranderde toen tijdelijk in *Oud Gemeentehuis*. De familie Lippens bleef er nog tot 1951. De herbergfunctie bleef behouden tot 1970. Wanneer Victor Scheuremans in 1986 het huis kocht van Gaspard Verhulst, werd er opnieuw een herberg in ondergebracht, met als nieuwe naam 'Sint-Maarten'.

Bronnen

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209867> (geraadpleegd dd. 29.04.2017).

Bonduel & Cappon 1982: foto 11.

Cornilly 2005: 272.

Vervenne 1976: 131.

Somers m.m.v. Braet 2003: 44.

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Nr. 8		
Volume	Halfvrijstaande en verankerde, bruine baksteenbouw.	Algemeen aan restauratie toe.
Dak	Zadeldak, gedekt met gesmoorde, Vlaamse pannen.	Te herstellen nok (nokpannen verdwenen).
	Geprofileerde houten bakgoot.	
Schoorstenen	Bakstenen schoorstenen doorsnijden de nok ter hoogte van 2 ^{de} / 3 ^{de} travee en ter hoogte van 7 ^{de} travee.	
Voorgevel	Brede gevel van zeven traveeën.	Barstvorming, voornamelijk ter hoogte van 1 ^{ste} travee.
	Grijse, bepleisterde plint.	Te herstellen plintbepleistering.
	Cartouche met enseigne 'Sint-Maarten'.	
	Gietijzeren onder eind regenwaterafvoer.	
Poort	Houten poort onder segmentboogvorming bakstenen strek en met natuurstenen dorpel.	Te herstellen poort (onderaan sporen van houtrot).
	In poort ingewerkte zwartgeschilderde ijzeren briefengleuf.	
Voordeur	Rechthoekige muuropening onder segmentboogvorming bakstenen strek.	
	Geschilderde deels beglaasde paneeldeur onder bovenlicht.	Te schilderen schrijnwerk (w.o. bovenlicht).
Vensters	Rechthoekige muuropeningen onder segmentboogvorming bakstenen strek en met natuurstenen onderdorpel.	
	Bewaard geschilderd schrijnwerk.	Aan onderhoud toe.
	Met persiënnes beluikte vaste vensters op de begane grond (huidige kleuren van het schilderwerk hebben geen erfgoedwaarde)	
	Opendraaiende T-ramen op de verdieping.	
Linkerzijgevel	Gesloten zijgevel.	
	Bepleistering spoor van gesloopte aanbouw.	

Dorp 10	Vml. herberg (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).
----------------	--

Vml. herberg, ca. 2000 (DIBE 209868).

Detail winkelpui onder nis met Sint-Jozef (© M in O);

Deze voormalige herberg op de hoek met de Rijselsestraat fungeerde zeer lange tijd als herberg, eerst *De Rode Leeuw* en later *A l'Université*. Tot voor kort was er een lingeriewinkel ('ISTANA') in gevestigd.

De bebouwing gaat terug tot vóór 1600 en is gelegen op gronden van de voormalige heerlijkheid Dekenslaten, een leengoed van de deken van Sint-Donaas te Brugge. Dit leengoed vormde een zeer kleine enclave in de dorpskern van Loppem.

De oudste vermelding van de herberg gaat terug tot 1633, en in 1676 komt voor het eerst de herbergnaam "*De Roode Leeuw*" voor.

Op de Ferrariskaart (1770-1778) staat het gebouw afgebeeld met een lang volume, dwars op het Dorp en parallel aan de Rijselsestraat. Er is beplanting te zien tussen het gebouw en de Rijselsestraat. Vanaf 1810 was er een houtzagerij gevestigd.

Op de Atlas der Buurtwegen (1845) afgebeeld zoals op de Ferrariskaart maar met aanpalende bijgebouwtjes ten zuiden van de woning.

In 1861 verhuisde de houtzagerij naar de overkant van het Dorp in de gewezen herberg *Het Schaak*. De nieuwe herbergier, vlashandelaar Franciscus Ryde, verhoogde de oude herberg met een halve verdieping en gaf het de nieuwe naam *A l'Université*. Zijn dochter trouwde met onderwijzer en gemeentesecretaris Emiel Taveirne. Als gemeentesecretaris mocht deze geen herberg houden. Hij richtte daarom aan de Rijselsestraat een bureel in, terwijl zijn vrouw de herberg openhield.

Na de sluiting van de herberg in 1911 verbouwde de nieuwe eigenaar, aannemer Henri Osselaere, de bergplaatsen langs de Rijselsestraat tot schrijnwerkerij. De gelagzaal werd afgebroken en vervangen door een kruidenierswinkel.

Op een foto uit het interbellum heeft het hoekpand op de begane grond eenvoudige, segmentboogvormige muuropeningen en geen afgeschuinde hoektravee. Het woonhuis aan de kant van de Rijselsestraat werd tijdens de Tweede Wereldoorlog gebombardeerd en na de oorlog vervangen.

Vml. herberg, interbellum (Bonduel 1983).

(© M in O).

Na de jaren 1970 werden de gebouwen tijdelijk in gebruik genomen door het West-Vlaams Technisch Centrum, een schrijnwerkerij van tekentafels en schoolmeubelen. Het geheel van winkel op de hoek heeft uitzicht van circa 1900. De begane grond werd aangepast in 1931 met winkelpuien en boven de ingang een beeldnis met beeld van de Heilige Jozef, de patroonheilige van de schrijnwerkers.

Omstreeks 1997 onderging de woning enkele verbouwingswerken, waarbij onder meer in het dakvlak een dakvlakraam werd geplaatst.

Bronnen

Info <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/209868> (geraadpleegd dd. 29.04.2017).
Bonduel 1983: 87.

Vervenne 1976: 141-144.

(© M in O).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 10(a) - Hoekgebouw (Dorp + Rijselsestraat)		
Volume	Verankerde baksteenbouw van twee traveeën.	
Dak	- Half schilddak, gedekt met mechanische Vlaamse pannen. - Tot kroonlijst op klossen verwerkte bakgoot.	
Vorgevel	- Geelbeschilderde , verankerde baksteen boven een bepleisterde plint met imitatievoegen. - GV: aangepast in 1931 met houten winkelpuien. - GV: ingang in afgeschuinde hoektravee (oorspronkelijk niet afgeschuind). - GV: boven ingang een beeldnis van Sint-Jozef (cultuurgoed).	Te herstellen en te schilderen schrijnwerk.
Deur	- Deels beglaasde winkel deur, af te sluiten met houten rolluik. - Natuurstenen deurdorpel.	
Vensters	- GV: twee houten uitstalramen met onderverdeelde bovenlichten, deel uitmakend van winkelpui (daterend uit 1931). - V1: twee (minstens tot het interbellum teruggaande) vensteropeningen, ingevuld met deels beluikte T-ramen (die afwijken van de ramen uit het interbellum). Blindvenster uit interbellum weggewerkt. - Cementdorpels.	
Rolluiken	GV: houten rolluiken.	
Zijgevel	- Geel beschilderde, verankerde baksteen boven een bepleisterde plint met imitatievoegen. - GV: aangepast in 1931 met houten winkelpuien.	
Vensters	- GV: houten uitstalraam met onderverdeelde bovenlichten, identiek aan de twee ramen in de voorgevel. - V1: een (minstens tot het interbellum teruggaande) vensteropening, ingevuld met een deels beluikt T-raam (dat afwijkt van het raam uit het interbellum).	
Rolluik	GV: houten rolluik.	

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 10(b) - Gebouw in Rijselsestraat (woonhuis)		
Volume	Baksteenbouw van vier traveeën uit de jaren 1945-1950.	
Dak	Door topgevel doorbroken zadeldak, gedekt met mechanische Vlaamse pannen.	

	Houten bakgoot, aansluitend op de houten topgevelomlijsting.	
Schoorstenen	Originele bakstenen schoorsteen (op scheiding pand hoek van Dorp en Rijselsestraat en woning Rijselsestraat).	
Vorgevel	- Pseudovakwerk in de geveltop. - Plint in gewapend beton, aansluitend op dito deurvensteromlijsting.	
Deur	- Historiserende deuromlijsting. - Deels beglaasde houten paneeldeur met traliewerk. - Van traliewerk voorzien bovenlicht. - Natuurstenen traprede en dorpel.	
Vensters	- GV: vierkantige vensteropeningen in vlakke omlijstingen in gewapend beton, telkens ingevuld met twee houten raamvleugels met gekleurd glas-in-lood. - V1: vierkantige vensteropeningen in vlakke omlijstingen in gewapend beton, telkens ingevuld met twee houten raamvleugels. - Deels beglaasde balkondeur (met twee deurvleugels) achter geornamenteerde smeedijzeren balustrade.	

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 10(c) - Gebouw in Rijselsestraat (voormalig schrijnwerkersatelier)		
Volume	Verankerde baksteenbouw, daterend van 1929 (voormalig schrijnwerkersatelier).	
Dak	- Zadeldak, gedekt met mechanische Vlaamse pannen. - Houten bakgoot.	
Vorgevel	- Wit beschilderde, verankerde baksteen. - Grijs beschilderde muurplint.	
Poort	- GV: Centrale bruin geschilderde houten poort (bestaande uit twee poortvleugels met verdeelde bovenlichten) onder betonnen linten en met bakstenen dorpel. N.B. Rechts wordt de gevel doorbroken door een poortopening met een recente bruine kantelpoort (geen erfgoedwaarde). - V1: Bruin beschilderde houten laaddeur (bestaande uit twee deurvleugels) met cementdorpel.	

Vensters	- GV: horizontale vensteropeningen onder betonnen lintelen, ingevuld één vijflicht met twee drielichten. - V1: drie verticale en één horizontale vensteropeningen onder betonnen lintelen, ingevuld met onderverdeelde T-ramen en een onverdeeld drielicht.	
----------	--	--

Dorp 11 + 11A	Voormalige herberg en smidse (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).
 Sint-Elooi, ca. 2006 (G.A. Zedelgem). Sint-Elooi, ca. 2017 (© M in O).	Dit pand betreft de voormalige herberg en smidse "<i>Sint-Elooi</i>". De herbergfunctie bleef tot op vandaag behouden (café ST-ELOOI (zie uithangbord)), aangevuld met een kaasspecialzaak D' OUDE SMISSE (zie geschilderd opschrift). De herberg en smidse gingen in ieder geval terug tot de eerste helft van de 17de eeuw. De gebouwen zijn gelegen op grond, eigendom van de heerlijkheid Dekenslaten, een leengoed van de deken van Sint-Donaas te Brugge. Dit leengoed vormde een zeer kleine enclave in de dorpskern van Loppem. De bebouwing is afgebeeld op de Ferrariskaart (1770-1778) als diephuis, dwars op het Dorp, eventueel met bijhorend gebouw ten zuiden ervan. Vanaf het einde van de 18de eeuw was de smidse eigendom van de familie Godderis. Philippus Godderis was de eerste 'agent municipal' van de parochie Loppem, die aanvankelijk onder het Franse revolutionaire bewind deel uitmaakt van de gemeente Oostkamp. Hij bekleedde slechts enkele maanden deze functie. Zijn zoon, Jan Godderis, verkocht in 1837 de smidse aan Augustin Lauwers, de toenmalige Loppemse burgemeester, maar bleef er smid tot in 1851. Vermoedelijk werd in deze periode de lage woning met een verdieping opgetrokken en de rotsbepleistering aangebracht. De bebouwing wordt op de Atlas der Buurtwegen (1845) afgebeeld, quasi in U-vorm en palend aan de straat. Rond 1862 liet Jan Van Wassenhove, smid in de Sint-Elooi, een deur en vensters steken in de gevel die uitgaat op de processieweg rond het kerkhof. Dit was echter niet naar de zin van het

Vml. smisse, ca. 2017 (© M in O).

Straatgevel Sint-Elooi, plan ca. 2006 (G.A.Zedelgem).

kerkbestuur o.l.v. pastoor Petrus-Jacobus Vande Maele, waardoor het dreigde tot een proces te komen. Toen in 1863 Sint-Elooi te koop kwam en Van Wassenhove verhuisde, werd er met de nieuwe eigenaar, Louis Vande Walle uit Ruddervoorde (Oostkamp), een minnelijke schikking bereikt: de deur- en vensteropeningen werden dicht gemetseld, behalve een twee halfronde venstertjes die er vandaag nog steeds steken.

In 1976 werd de smidse overgebracht naar een nieuwe werkplaats langs de Steenbrugsestraat. De herbergfunctie bleef – en dit tot op heden – behouden.

Omstreeks 1990 werd de voorgevel verbouwd en werd een winkelruimte (D'Oude Smidse) ingericht.

Omstreeks 2006 vonden aan de café St.-Elooi verbouwingen uitgevoerd, in het bijzonder achteraan. De werken aan de voorgevel beperkten zich tot schilderwerken: het houten schrijnwerk werd eerst rood en later grijsbruin geschilderd, de gevelbepleistering met structuur geel (intussen wit) geschilderd en de gevelbepleistering onderaan (plint) grijs geschilderd.

Bronnen

Info <https://inventaris.onroerendergoed.be/erfgoedobjecten/209869> (geraadpleegd dd. 29.04.2017).

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 11.

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 11, verbouwing 2006.

Bonduel 1983: 87.

Vervenne 1976: 138-140.

Somers m.m.v. Braet 2003: 26.

Sint-Elooi, interbellum (Blonduel 1983).

Sint-Elooi met smidse (Vervenne 1976).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 11		
Volume	Dubbelhuis (nummer 11) van vijf traveeën.	
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Brede, geprofileerde kroonlijst.	

Schoorstenen	Twee bakstenen schoorstenen op uiteinden van zadeldak.	
Vorgevel	Beraapte gevel boven een grijze bepleisterde plint. N.B. Witte beschildering geen erfgoedwaarde.	
	Destijds met cartouche (met enseigne) boven voordeur.	
Voordeur	Van verticale glasstroken voorziene houten herbergdeur met bovenlicht en natuurstenen deurdorpel.	
Vensters	GV: rechthoekige muuropeningen met vlakke omlijsting en grijs beschilderde betonnen dorpels, ingevuld met bruin beschilderde houten schuiframen. N.B. In het interbellum hadden de ramen op de GV een grote roedeverdeling en luiken. Huidige vensters hebben bijgevolg geen erfgoedwaarde.	
	V1: rechthoekige muuropeningen met geprofileerde omlijsting en betonnen dorpels, N.B. Invulling met opendraaiende T-ramen hebben geen erfgoedwaarde.	
Rolluiken	GV: houten rolluiken.	Te herstellen.

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Nr. 11a		
Woonhuis met winkel		
Volume	Half vrijstaande verankerde baksteenbouw, op GV verbouwd tot winkel.	
Dak	Zadeldak, gedekt met gesmoorde Vlaamse pannen.	
	Zinken regenwatergoot.	
Schoorstenen	Bakstenen schoorsteen op rechter uiteinde van zadeldak.	
Vorgevel	V1: gevelparament oorspronkelijk(vermoedelijk wit) geschilderd. <u>N.B.</u> Omstreeks 1990 ingrijpende verbouwing van de voorgevel, waarbij onder meer een winkelpui onder betegeld afdak werd voorzien. Gevel op zich heeft geen erfgoedwaarde.	
Vensters	GV: / N.B. Door verbouwing voorgevel niet meer authentiek.	
	V1: rechthoekige muuropeningen onder segmentboogvormige bakstenen strekken en bakstenen dorpels <u>N.B.</u> Invulling met vernieuwde, onderverdeelde T-ramen zonder erfgoedwaarde.	

	Oorspronkelijk gekenmerkt door drie vensteropeningen, waaronder een blindvenster, een laadvenster en een effectief venster.	
Zijgevel		
Vensteropening	Dichtgemetselde vensteropening.	
Bijgebouwen		
Volume	Lage bijgebouwen (verankerde baksteenbouw) achter het koor van de Sint-Martinuskerk.	
Dak	Zadeldaken, gedekt met gesmoorde Vlaamse pannen.	
	Olijfgroen beschilderde houten boeiplank.	
Gevel	Lichtgeel beschilderde gevel boven grijs beschilderde plint.	
Vensters	Twee rondboogvormige (of halfronde) vensteropeningen, ingevuld met dito houten ramen met natuurstenen dorpels.	

Dorp 13	Arbeiderswoning (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).
	Deze alleenstaande lage arbeiderswoning, gelegen schuin tegenover het portaal van de Sint-Martinuskerk, dateert vermoedelijk uit de tweede helft van de 19de eeuw. Het huis is immers nog niet weergegeven op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1845). Links van het huis loopt een paadje langs de begraafplaats en in de richting van het kasteeldomein 'ter Mote' (Stationsstraat nr. 3). In 1997 werd de woning achteraan uitgebreid met een bijgebouw met badkamer. Bronnen Info https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209872 (geraadpleegd dd. 29.04.2017). GA. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 23, bijbouwen badkamer 1997.

Beschrijving erfgoedelementen	Diagnose
-------------------------------	----------

Nr. 13		
Volume	Dubbelhuis van drie travéeën in verankerde roodbruine baksteen.	
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Zinken regenwatergoot.	
Schoorstenen	Twee bakstenen schoorstenen doorbreken op de uiteinden de nok.	
Voorgevel	Verankerde bakstenen gevel.	
Deur	Rechthoekige muuropening onder bakstenen strek (met spoor van oude huisnummering).	
	Groen beschilderde volle houten voordeur met wit beschilderd gedeeld bovenlicht.	
	Natuurstenen deurdorpel.	
Vensters	Rechthoekige muuropeningen onder bakstenen strekken,	
	Beluikte vensters met bewaard schrijnwerk met grote roedeverdeling en geprofileerde tussendorpels.	
	Luiken wit-groen beschilderd.	
	Ramen wit beschilderd.	
	Luiken en ramen nog voorzien van oorspronkelijk hang- en sluitwerk.	
Grondluik	Natuurstenen vensterdorpels.	
	Metalen luik ter afdekking van omzoomd keldergat, vermoedelijk ter bevoorrading van steenkolen.	
Linker zijgevel	In verankerde bakstenen zijgevel sporen van oudere openingen (onder meer bewaarde bakstenen strek boven dichtgemetselde deuropening).	Te herstellen voegwerk (in het bijzonder onderaan).
	In de zijgeveltop een groen beschilderd houten kozijn met witgeschilderd raam met roedeverdeling.	
Koermuur	In verlengde van zijgevel koermuurtje in roodbruine baksteen, achteraf deels hoger opgetrokken in gele baksteen.	
Rechter zijgevel	Blinde verankerde bakstenen zijgevel.	
Tuinmuur	Bakstenenhekipijler met dito tuinmuur onder ezelsrug (zie ook Dorp 14).	Mosvorming

Dorp 14	Dorpswoning (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999).
---------	---

 Dorp 14 (© M in O).	Dit gebouw, gelegen tegenover het portaal van de Sint-Martinuskerk, betreft een vrijstaand diephuis. Wellicht daterend uit de tweede helft van de 19de eeuw, daar het nog niet op de Atlas der Buurtwegen (ca. 1845) staat. Oorspronkelijk ging het om een lage woning die – zoals de bouwsporen in de zijgevel aangeven – tijdens het interbellum werd verhoogd en van een tuitgevel werd voorzien. Het uitstalraam met rolluikkast huis geeft aan dat het huis een tijd lang een commerciële functie had. Bronnen Info https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209873 (geraadpleegd dd. 29.04.2017).
--	---

Beschrijving erfgoedelementen	Diagnose 'de visu'
Nr. 14	
Volume	Diephuis van twee traveeën in verankerde bruine baksteen.
Dak	Haak op de straat gericht zadeldak, gedekt met mechanische pannen.
	Houten boeiplanken op zijgevels.
Schoorsteen	Bakstenen schoorsteen doorheen linker dakvlak.
Vorgevel	Verankerde bakstenen tuitgevel met schouderstukken.
	Witte bepleistering met imitatievoegen boven grijs beschilderde plint.
	In geveltop rondbogig gevelkapelletje met beeld van Maria (cultuurgood).
Deur	(Niet-authentieke) bruin beschilderde volle houten deur met klein bovenlicht.
Vensters	GV: rechthoekige vensteropening met door lood afgedekte houten rolluikkast, ingevuld met niet-authentieke ramen. Rolluikkast en raam bruin beschilderd. Grijs beschilderde betonnen dorpel.

	V1: rechthoekige vensteropening met grijs beschilderde betonnen dorpel, ingevuld met bruin beschilderd opendraaiende raam (niet-authentiek).	
Linker zijgevel	Verankerde bakstenen zijgevel met duidelijk horizontaal bouwspoor van verhoging bouwvolume.	Te herstellen voegwerk.
	Getande bakstenen gevelijst, deels afgedekt voor boeiplank.	
Vensters	GV: segmentboogvormige muuropeningen onder bakstenen strekken, ingevuld met bruin beschilderde niet-authentieke ramen met grote roedeverdeling.	
	V1: getande gevelijst doorbrekende vensteropeningen, ingevuld met niet-authentieke ramen.	
Rechter zijgevel	Verankerde bakstenen zijgevel met duidelijk horizontaal bouwspoor van verhoging bouwvolume.	Corrosie muurankers.
	Getande bakstenen gevelijst, deels afgedekt voor boeiplank.	
Tuinmuur	Bakstenen tuinmuur onder ezelsrug en met dito hekpijler (zie ook Dorp 13).	Mosvorming.

Dorp 15	Dorpswoning (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999), maar niet opgenomen in de DIBE).
 Voor- of oostgevel (© M in O).	Omstreeks 1991 werd van deze woning de gevel verbouwd. Omstreeks 2002 vonden nogmaals verbouwingswerken plaats, meer bepaald met betrekking tot de dakverdieping. Een volledig nieuwe dakconstructie werd voorzien met recuperatie van de bestaande dakpannen. Ook de oude bakgoot werd vervangen door een hanggoot, dit naar analogie met de aangrenzende woning. Omstreeks 2009 werd achterin een autobergplaats gebouwd. Twee jaar later werd tevens overgegaan tot de oprichting van een carport annex tuinberging. Bronnen G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 15, verbouwing 1991. G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 15, verbouwing 2002. G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 15, bouw autobergplaats 2009. G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 15, bouw carport met berging 2011.

Plan van de nieuwe voorgevel (S.A.Zedelgem).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Nr. 15		
Volume	Halfvrijstaande en verankerde baksteenbouw	.
	Twee bouwlagen van vier traveeën.	
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Hanggoot (naar analogie met aangrenzende woning).	
Schoorsteen	Bakstenen schoorsteen op grens met aanpalende woning.	
Voorgevel	Verankerde bakstenen gevel.	Corrosie muurankers
Deur	Op begane grond rechthoekige deuropening.	
Vensters	Op begane grond rechthoekige vensteropeningen	
	Op eerste verdieping vierkantige vensteropeningen.	

Linker zijgevel	Verankerde bakstenen gevel.	
Venster	Op verdieping quasi vierkantige vensteropening met bakstenen strek.	
	Opendraaiende I-vormig vensterraam.	

Dorp 15A	Drank- en eetgelegenheid (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999), maar niet opgenomen in de DIBE).
 Dorp 15A, ca. 2017 (© M in O).	Grondig tot quasi volledig verbouwd hoekpand. Bronnen G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 16 (& 15).

Dorp 15A, vóór WO1 (Bonduel 1983).

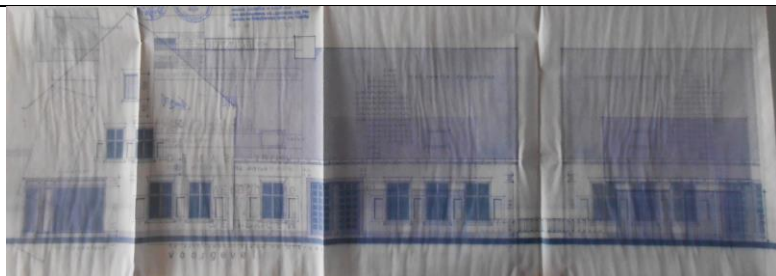

Dorp 15A, na WO1 (Bonduel 1983).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 15A		
Volume	Halfvrijstaande en verankerde baksteenbouw.	In goede staat.

	Twee bouwlagen van vier traveeën.	
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Hanggoot (naar analogie met aangrenzende woning).	
Schoorsteen	Bakstenen schoorsteen op grens met aanpalende woning.	
Voorgevel	Verankerde bakstenen gevel.	
Vensters	Op begane grond rechthoekige vensteropeningen	
	Op eerste verdieping vierkantige vensteropeningen.	
Rechter zijgevel	Verankerde bakstenen gevel.	
Vensters	Op verdieping twee quasi vierkantige vensteropeningen en quasi vierkantige vensteropening in topgevel.	

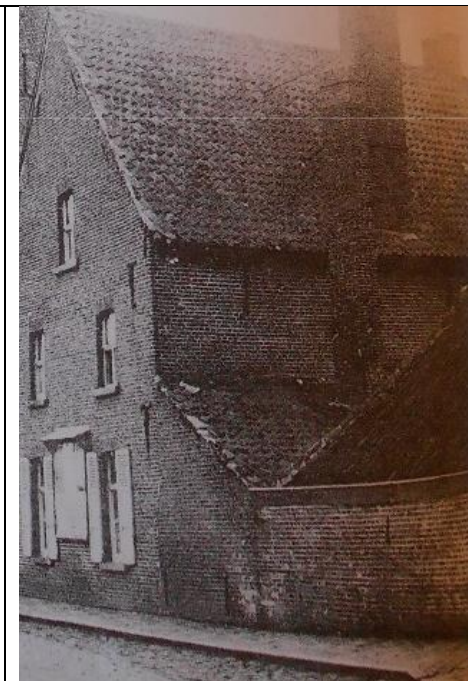
Dorp 16	Drank- en eetgelegenheid (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999), maar niet opgenomen in de DIBE).
 Hoekpand Dorp 16 (© M in O).	Omstreeks 1980 werd de winkel-woning op Dorp 16 verbouwd tot snackbar-winkel. Bronnen G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Dorp 16.

Gevelaanzicht hoekpand. Plan ca. 1979 (G.A. Zedelgem).

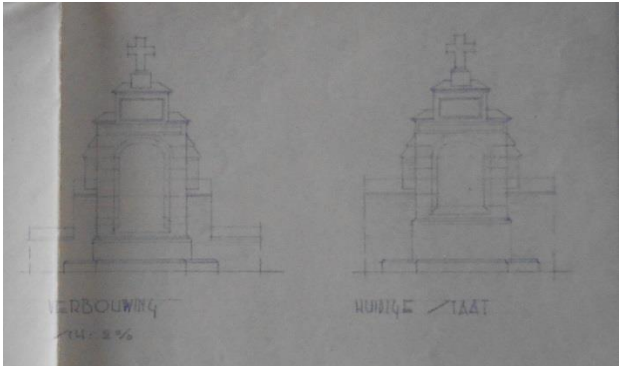

Dorp 16, na WO1 (Bonduel 1983).

Dorp 16, na WO1 (Bonduel 1983).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 16		
Volume	Half vrijstaande baksteenbouw	In vrij goede staat.
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Hanggoot (naar analogie met aangrenzend pand).	
Schoorsteen	Op grens met aangrenzend pand (Dorp 15A) in dak ingewerkte authentieke bakstenen schoorsteen.	

Dorp z.nr.	Oorlogsgedenkteken
  Verplaatsing oorlogsmonument in het kader van de bouw van nieuwe lage kerkhofmuur, ca. 1941 (G.A. Zedelgem).	Het oorlogsgedenkteken ter nagedachtenis van de militaire slachtoffers van de Eerste Wereldoorlog, werd in 1920 op initiatief van burgemeester Albert van Caloen en met financiële steun van de bevolking opgericht op het kerkhof, ten zuidwesten van de kerk en ingewerkt in de kerkhofmuur. Voor het ontwerp tekende de Brugse architect Joseph Viérin. Voor de uitvoering in Euvillesteen stond de Ieperse beeldhouwer J. Deplancke in. Bronnen Info https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209864 (geraadpleegd dd. 29.04.2017). Verstraete 1964: 46-47. Cappon 1996: 6-9. Jacobs 1996: 227.

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Gedenkteken	Natuurstenen gedenkteken geflankeerd door twee bakstenen steunberen met afgeschuinde hoeken in natuursteen.	Te herstellen voegwerk natuurstenen en bakstenen parament. Natuursteen vervuild.
	Op sokkel geplaatste natuurstenen plaat met een getrapte vooruitspringende kroonlijst. H. 450 cm x B 208 cm x D 54 cm.	Verweerd en vervuild. Namen deels onleesbaar geworden.
	Op top van getrapte bovenstuk een leliekruis met doornenkroon.	Mosvorming.
	(Voorzijde gedenkteken) In midden van getrapte bovenstuk in reliëf beschilderd wapenschild van België, vastgehouden door twee klimmende leeuwen.	Verweerd en vervuild. Namen deels onleesbaar geworden.
	(Achterzijde gedenkteken) In midden van getrapte bovenstuk in reliëf beschilderd wapenschild van Loppem, omgeven met loofwerk.	Vervuild. Te herschilderen schild.
	(Voorzijde gedenkteken) Onder bovenstuk gebeiteld opschrift: "VOOR GOD EN VADERLAND".	Minder leesbaar.
	(Voorzijde gedenkteken) In het midden van de natuurstenen plaat een segmentvormige nis met geprofileerde dagkanten waarin rozetten zijn aangebracht.	Ietwat verweerd en vervuild.
	(Achterzijde gedenkteken) In het midden van de natuurstenen plaat een rechthoekige nis met afgeronde hoeken en met geprofileerde dagkanten waarin rozetten zijn aangebracht.	Ietwat verweerd en vervuild.
	(Voorzijde gedenkteken) In nis in reliëf tussen loofwerk het wapenschild van Loppem, alsook de namen van de militaire slachtoffers en een 'R.I.P.'.	Ietwat verweerd en vervuild. Tekst ietwat minder leesbaar geworden.
	(Achterzijde gedenkteken) In nis in reliëf tussen loofwerk een kruis, alsook de namen van de militaire slachtoffers en de tekst 'Slachtoffers van den Oorlog "17 – 18 OKTOBER 1918' en een 'R.I.P.'.	Ietwat verweerd en vervuild. Tekst ietwat minder leesbaar geworden
	(Voorzijde gedenkteken) Links en rechts van de nis telkens drie porceleinen portretten van militaire slachtoffers.	Verweerde portretten van militaire slachtoffers.

Dorp z.nr.	Kerkhofmuur, toegangspad, hekpijlers en hekken, hagen en bomen.
	Deels bewaarde oude kerkhofmuur onder ezelsrug aan zuid- en oostzijde (met jammerlijke ingreep door inbrengen van garagepoort).

Deels omstreeks 1941 gebouwde lage kerkhofmuur onder ezelsrug met geïntegreerd oorlogsmonument (cfr. supra) aan noord- en westzijde.

Toegangspad in blauwe hardsteen.

Bewaarde blauwhardstenen pijlers met bekronende bol, links en rechts door middel van ijzeren hekken aansluitend op een steunbeer van de westgevel van de kerk.

Ronde (bolvormige) natuurstenen steen, in de volksmond de roepsteen genoemd³⁴.

Bronnen

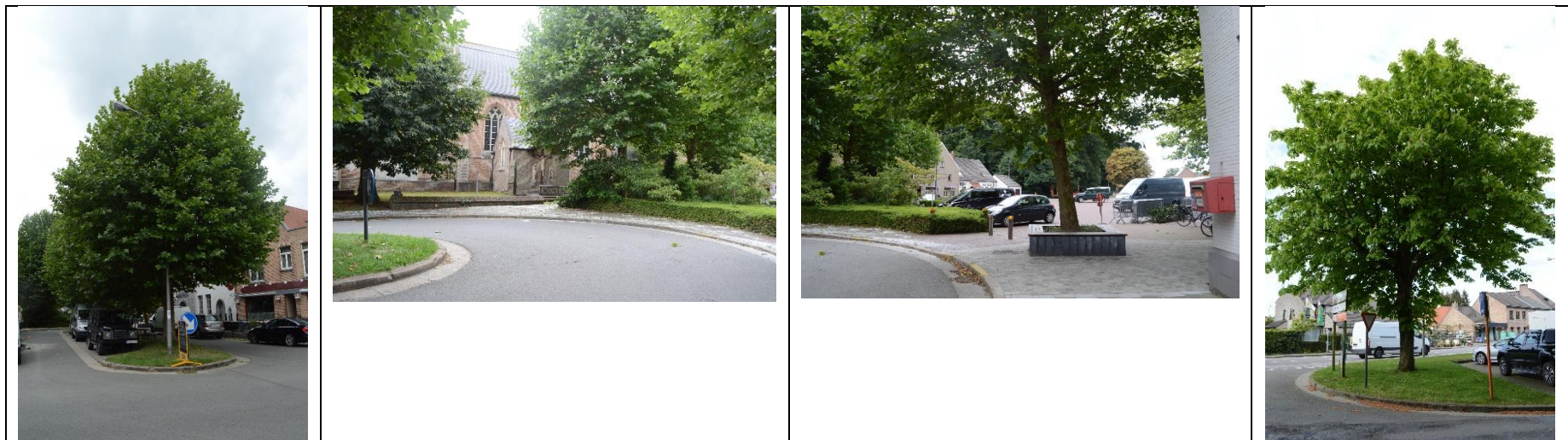
Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209864> (geraadpleegd dd. 29.04.2017).

³⁴ Of deze steen de effectieve functie van roepsteen heeft gehad, wordt betwijfeld. Deze zogenaamde roepsteen is hoe dan ook niet opgenomen in de inventaris van West-Vlaamse roepstenen, opgemaakt door P. De Win en F. Moens.

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Hoge kerkhofmuur	Hoge bakstenen kerkhofmuur onder ezelsrug aansluitend op annex van de pastorie en afbuigend naar het oosten.	Mosvorming Te herstellen voegwerk.
Lage kerkhofmuur	Recentere lage bakstenen kerkhofmuur onder ezelsrug.	Mosvorming Te herstellen metsel- en voegwerk.
Toegangspad kerkhof	Blauwhardstenen toegangspad, afgezoomd met brede strook bakstenen plaveisel en blauwharststenen treden.	
Hekpijlers kerkhof	Twee blauwhardstenen hekpijlers met bekronende bol.	Barstvorming.
Hekken kerkhof	Twee zwartgeschilderde ijzeren hekken.	
Hagen kerkhof	Behaging met vlak gesnoeide beukenhaag.	
Paden rond en naar kerk	Pad in platines tussen Rijselsestraat en kerk in platines.	Grotendeels afgedekt met asfaltlaag
	Pad in platines ten zuiden van de kerk en ten oosten van de pastorie.	
	Grindpaden rond de kerk nabij kerkhofmuur.	
Bomen	Ten noorden van het kerkhof drie hoogstambomen (lindebomen)	
	Bomen op dorpsplein (gewone esdoorns).	
	Op de hoek van de parking met de provinciale weg een solitaire boom (paardenkastanje).	

3.2.1. Rijselsestraat

Rijselsestraat Algemeen	De Rijselsestraat met zijn nagenoeg recht tracé, loopt vanaf het centrum van Loppem in zuidelijke richting tot aan de grens met Waardamme. Dwarse verbinding (steeg) naar voormalige kerkhof (ten ZO van de kerk). Destijds gekasseid (wellicht nog aanwezig onder asfaltlaag).
---------------------------	--

Rijselsestraat 2	Burgerhuis Dorpswoning (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999)).
 Rijselsestraat 2. Woonhuis, ca. 2017 (© M in O).	Deze halfvrijstaande burgerwoning werd omstreeks 1900 opgetrokken door Emiel Blomme, die voorheen uitbater was van de houtzagerij en herberg <i>Heidelberg</i> (Torhoutsesteenweg 26). Het werd opgetrokken ter vervanging van de ouderlijke woning. Links van het huis loopt een voetweg naar de kerk, op de Atlas der Buurtwegen (1845) aangeduid als Chemin n° 13bis, "<i>Kerkhofwegel. Sentier allant au Cimetière de Lophem</i>". Kenmerkend voor het woonhuis is voor de opvallende trapgevel met op de bovenste trap een leeuwtje met wapenschild in blauwsteen gebeeldhouwd door beeldhouwer Leopold Van Troostenberghe. Wapenschild draagt de letters "<i>BM</i>", initialen van de bouwheren Blomme-Maenhout. Sierankers, die wijzen op de verankering van de vloeren van de eerste en tweede verdieping, decoreren de trapgevel. Omstreeks 2005 werd het gebouw van een meergezinswoning verbouwd tot kantoorruimte met woonentiteit. Hierbij werden de storende dakkapellen in de dakvlakken verwijderd en deels vervangen door dakvlakramen. Bronnen Info https://inventaris.onroenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209964 (geraadpleegd dd. 29.04.2017). Vervenne 1976: 152 G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 2 (2005).

Rijselsestraat 2. Poortje, ca. 2017 (© M in O).

Achtergevel Rijselsestraat 2, ca. 2017 (© M in O).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Nr. 2		
Volume	Dwarshuis dubbelhuis van twee bouwlagen en drie traveeën in verankerde oranje baksteen	In goede staat.
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Dakgoten met geprofileerde houten kroonlijst op houten klossen.	
Schoorsteen	Bakstenen schoorsteen op nok ter hoogte van achtergevel.	
Voorgevel	Historiserende verankerde bakstenen trapgevel, versierd met geometrische motieven in gele baksteen. Schouwstukken geschraagd door witte natuurstenen consoles.	
Leeuw	Op de top van de trapgevel een door beeldhouwer Leopold Van Troostenberghe in blauwsteen gebeeldhouwd leeuwtje met wapenschild, waarop de letters "BM" verwijzen naar de bouwheren Blomme-Maenhout.	
Plint	Blauwhardstenen plint.	

Ankers	Zwart beschilderde sierankers	
Deur	Segmentboogvormige deuropening onder geblokte strek en verhoogde natuurstenen dorpel.	
	Authentieke deels beglaasde en van traliewerk voorziene voordeur met bovenlicht.	
Deurvenster	Segmentboogvormige deuropening onder geblokte strek.	
Venster	Segmentboogvormige vensteropeningen onder geblokte strekken en met natuurstenen dorpels.	
	Vernieuwde T-ramen.	
	Vernieuwd raam in geveltop.	
Balustrade	Zwart beschilderde smeedijzeren balustrade bij het deurvenster op de verdieping.	
Zijgevel	Verankerde bakstenen zijgevel.	
Plint	Gecementeerd plint.	
Ankers	Zwart beschilderde sierankers	
Venster	Segmentboogvormige vensteropeningen onder geblokte strekken en met natuurstenen dorpels.	
	Vernieuwde T-ramen.	
Achtergevel	Verankerde bakstenen gevel.	Enigszins gecorrodeerde muurankers.
Venster	Kleine vensteropening onder strek.	
	Vernieuwd raam.	
Toegangspoortje (in Rijselsestraat)	In oranje baksteen opgetrokken toegangspoortje onder dito trapgevel bekroond door een bol in blauwe hardsteen.	Barstvorming. Te herstellen metsel- en voegwerk.
Plint	Blauwhardstenen plint.	Verweerde plint (onderaan).
Poortje	Smalle poortopening onder bakstenen segmentboog.	
	Wit beschilderd gesloten houten poortje.	

Rijselsestraat 4	Woonhuis (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999), maar niet opgenomen in de DIBE).
-------------------------	---

Rijselsestraat 4, ca. 2017 (© M in O).

In 2000 werd dit voormalig winkelpand uitgebreid met een achterliggende garage en werd de gevel gerenoveerd. Vanuit de toenmalige afdeling Monumenten en landschappen werd opgelegd dat de toegangspoort langs de noordwestelijke doorgang diende voorzien te zijn van gesloten vleugels (geen transparant hek). De renovatie van de gevel hield het plaatsen van nieuwe ramen en vensterdorpels in. Dit woonhuis vormt quasi het spiegelbeeld van de aangrenzende woning (nr. 6).

Bronnen

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 4 (2000).

Zijgevel (© M in O).

Nis (© Min O).

Gevelrenovatie omstreeks 2000. Plan (G.A. Zedelgem).

Beschrijving erfgoedelementen	Diagnose
-------------------------------	----------

Nr. 4		
Volume	Half vrijstaand dubbelhuis van twee bouwlagen en drie traveeën en een hoektravee in verankerde baksteen.	In goede staat.
Dak	Half schilddak, gedekt met mechanische pannen.	
	Geprofileerde houten bakgoot.	
Schoorsteen	Twee bakstenen schoorstenen, één op grens met aanpalende woning (nr. 6) en één in relatie met achterbouw.	
Voorgevel	Verankerde bakstenen gevel.	Enigszins gecorrodeerde muurankers.
Deur	Smalle rechthoekige deuropening onder ijzeren linteel met bloemmotief, doorlopend tot boven voormalig winkelraam.	
Vensters	Op begane grond links van de deur een rechthoekige vensteropening onder een segmentboogvormig bakstenen strek en rechts van de deur een grote rechthoekige vensteropening (voor voormalig winkelraam) onder ijzeren linteel met bloemmotief, doorlopend tot boven de voordeur.	
	Op eerste verdieping drie bijna vierkantige vensteropeningen onder segmentboogvormige bakstenen strekken.	
	Op eerste verdieping in hoektravee een bijna vierkantige vensteropeningen onder segmentboogvormige bakstenen strekken.	
Rechter zijgevel	Verankerde bakstenen gevel.	Enigszins gecorrodeerde muurankers.
Vensters	Op begane grond een spoor van een dichtgemetselde rechthoekige vensteropening onder een segmentboogvormig bakstenen strek, een omlijste rondboogvormige beglaasde nis en een rechthoekige vensteropening onder een segmentboogvormig bakstenen strek. N.B. Beeldjes en objecten in nis geen erfgoedwaarde.	
	Op eerste verdieping twee bijna vierkantige vensteropeningen onder segmentboogvormige bakstenen strekken.	
Tuinmuur	Bakstenen hekpijlers en dito tuinmuur met ezelsrug.	

Rijselsestraat 6	Woonhuis (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999), maar niet opgenomen in de DIBE).
-------------------------	---

Voorgevel Rijselsestraat 6, ca. 2017 (© M in O).

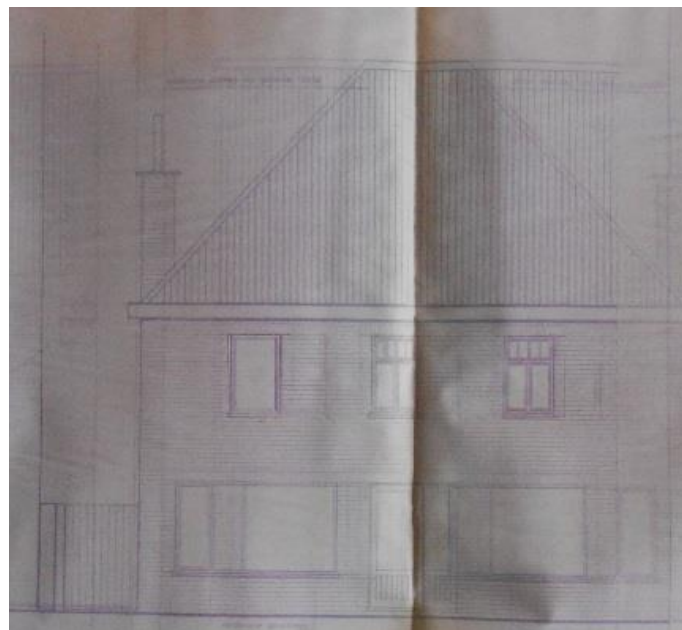
Zijgevel Rijselsestraat 6, ca. 2017 (© M in O).

Omstreeks 1999 sterk verbouwde dorpswoning, die een spiegelbeeld betrof van de aangrenzende woning.

De PVC-ramen doen afbreuk aan de oorspronkelijkheid van de woning. In oorsprong T-vormige, houten ramen met vierledig bovenlicht door volle PVC-ramen. Bakgoot eveneens vernieuwd.

Bronnen

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 6 (ca. 1999/2000).

Aanpassing voorgevel, ca. 1999/2000 (G.A. Zedelgem).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 6		
Volume	Half vrijstaand dubbelhuis van twee bouwlagen en drie traveeën in verankerde baksteen.	In vrij goede staat.
Dak	Half schilddak, gedekt met mechanische pannen.	
Schoorsteen	Bakstenen schoorsteen op grens met aanpalende woning (nr. 4).	
Linker zijgevel	Verankerde bakstenen gevel.	Te herstellen voegwerk. Enigszins gecorrodeerde muurankers.

Rijselsestraat 8	Dorpswoning (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999), maar niet opgenomen in de DIBE).	
 Zij- en voorgevel Rijselsestraat 8, ca. 2017 (© M in O).	Verankerde baksteenbouw van vier traveeën en één bouwlaag, onder pannen zadeldak. Voor- en zijgevel Rijselsestraat 8, ca. 2017 (© M in O).	

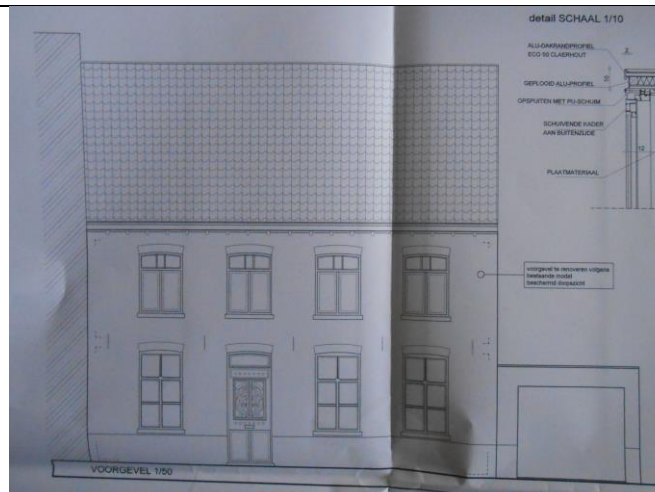
Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Nr. 8		

Volume	Dorpswoning van één bouwlaag en vier traveeën in verankerde baksteen.	In vrij goede staat.
Dak	Zadeldak, gedekt met Vlaamse pannen	
	Houten bakgoot.	
Schoorsteen	Witgeschilderde bakstenen schoorsteen op linker dakeind.	
Voorgevel	Witgeschilderde verankerde bakstenen gevel.	Te herstellen schilderwerk (onderaan gevel).
Linker zijgevel	Witgeschilderde verankerde bakstenen zijgevel met vensteropening.	
Rechter zijgevel	In verankerde bakstenen zijgevel vensteropening en sporen van oudere opening.	Te herstellen voegwerk.
Tuinmuur	In verlengde van voorgevel (vernieuwde) tuinmuur (met ezelsrug) met hekpijler in baksteen.	

Rijselsestraat 11	Dorpswoning (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999)).
 Rijselsestraat 11 (© M in O).	Half vrijstaande woning van twee bouwlagen, wellicht van circa 1900. Voorbeeld van de eenvoudige, vrij gaaf bewaarde, voornamelijk 19de-eeuwse dorpsbebouwing voornamelijk bestaande uit breedhuizen van één tot twee bouwlagen onder zadeldaken. Omstreeks 1995 bouwen van achterliggende garages. Omstreeks 2013 uitbreiden van een halfopen eengezinswoning. Gevel werd gerenoveerd naar het bestaande model. Bronnen Info https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209966 (geraadpleegd dd. 29.04.2017). G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 11 (1995). G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 11 (2013).

Voor- en zijgevel Rijselsestraat 11, ca.2017 (© M in O).

Gevelrenovatie Rijselsestraat 11, ca. 2013 (G.A. Zedelgem).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Nr. 11		
Volume	Half vrijstaand dubbelhuis van twee bouwlagen en vier travéeën in verankerde baksteen	
Dak	Zadeldak, gedekt met mechanische pannen.	
	Houten kroonlijst op klossen.	
Schoorsteen	Bakstenen schoorsteen op rechter dakeind.	
Vorgevel	Verankerde bakstenen gevel (bruine baksteen), boven een gecementeerde plint (met imitatievoegen)	
	Zwart geschilderde muurankers.	
	Segmentboogvormige muuropeningen onder strekken.	
Deur	Geornamenteerde beglaasde voordeur met ijzeren smeedwerk.	
Voetschraper	Eenvoudige metalen voetschraper.	
Vlaggenstokhouder	Eenvoudige metalen vlaggenstokhouder.	
Vensters	GV: vensterramen met grote roedeverdeling.	

	V1: T-ramen met kleinere roedeverdeling in bovenlicht.	
Vensterluiken	Destijds beluikte vensters op begane grond. Sporen van ijzeren hang- en sluitwerk.	
Rechter zijgevel	Verankerde bakstenen gevel (bruine baksteen).	
Venster	In topgevel T-raam met kleinere roedeverdeling in bovenlicht.	

Rijselsestraat 13	Wit Huis (met bijhorende hoeve) (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999)).
 Het Wit Huis (© M in O).	Dit complex betreft een voormalig landhuis, het zogenaamd <i>Wit Huis</i>, met bijhorende hoeve rechts ervan (N.B. Hoeve is niet opgenomen in het dorpsgezicht). Het complex werd opgericht na 1778 door Michiel Lauwers en zijn vrouw Maria Bouuaert op grond afkomstig van het "<i>Hof van Steelant</i>" (Rijselsestraat 17). Het staat immers nog niet afgebeeld op de Ferrariskaart (1770-1778). Op het einde van de 18de eeuw werd de hoeve rechts van het kasteel opgetrokken door één van de vijf erfgenamen van het "<i>Hof van Steelant</i>". Het landhuis werd in de eerste helft van de 19de eeuw verbouwd door Augustin Lauwers, de eerste burgemeester van Loppem na de Belgische Onafhankelijkheid (1830). In 1846 werd het bewoond door Eduard d'Hondt en Pauline de Schietere de Lophem, die het in 1873 verkochten aan burgemeester Charles van Caloen-de Gourcy. De muur en inkom aan de straat dateren van 1887. Het huis werd circa 1890 aan de achterzijde vergroot en circa 1935 opnieuw vergroot en "<i>verbeterd</i>". In 1940 hield koning Leopold III er een kort verblijf tussen 18 en 24 mei. In 1984 verkocht de familie van Caloen het Witte Huis aan het M.P.I. Spermalie uit Brugge, die het complex in de daaropvolgende jaren verbouwde. Sinds 1989 functioneert het complex als bijhuis van dit instituut voor mensen met een visuele handicap, met incorporering van de naastliggende hoeve. Omstreeks 2000 werd het pand in belangrijke mate uitgebreid door de aanbouw van een nieuwe vleugel.

Het Wit Huis omstreeks 1980.

In 1997 werd achter het huis een tactiele beeldentuin geopend.

Bij deze verbouwingen bleef het hoofdvolume grotendeels ongewijzigd. De aanbouw rechts werd echter verlaagd en van een mansardedak voorzien.

Bronnen

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209967> (geraadpleegd dd. 03.05.2017).

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 13.

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Rijselsestraat 13-15 (1997).

Bonduel & Cappon 1982: s.p., foto 12 & foto 50.

Dhondt & Vervenne 1974: 105.

Vervenne 1976: 12-15.

Somers m.m.v. Braet 2003: 42-43.

Rijselsestraat 13, ca. 2017 (© M in O).

Voor- of westgevel. Plan, ca. 1985 (G.A. Zedelgem).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose
Nr. 13		
Hoofdvolume	Achterin gelegen dubbelhuis van twee bouwlagen en vijf traveeën in verankerde baksteen.	
Dak	Mansardedak, gedekt met natuurleien.	

	Onderste dakvlak doorbroken door vijf vensteropeningen.	
Schoorsteen	Wit beschilderde schoorsteen, rechts doorheen leiendak.	
Voorgevel	Wit beschilderde voorgevel boven een gepekte plint.	
Deur	Centrale ingang met geprofileerde rondboog ingepast in een omlijsting in Euvillesteen onder kroonlijst.	
Vensters	Rechthoekige vensters, oorspronkelijk beluikt op zowel de begane grond als op de bovenverdieping (op oud model geïnspireerd schrijnwerk).	

Linker volume	Eénbouwlagig volume (voormalige stallen).	
Dak	Zadeldak, gedekt met Vlaamse pannen.	
Voorgevel	Wit beschilderde bakstenen voorgevel boven een gepekte plint.	
	Getypeerd door rondboogopeningen, geflankeerd door pilasters.	
Zijgevel (straatzijde)	Wit beschilderde bakstenen voorgevel boven een gepekte plint.	
	Getypeerd door rondboogopeningen, geflankeerd door pilasters.	
Achtergevel	Niet beschilderde bakstenen achtergevel, gestut door verjongende steunberen (zoals de erop aansluitende omheiningmuur).	
Poort	Bakstenen poort als verbindingsstuk tussen het linker volume en het hoofdvolume.	
	Segmentboogvormige poortopening met trapsgewijze aanzet.	

Rechter volume	Eénbouwlagig volume (voormalig koetshuis).	
Dak	Mansardedak, gedekt met natuurleien.	
	Bekroond met twee siernaalden.	
	Onderste dakvlak doorbroken door oculus.	
Voorgevel	Wit beschilderde bakstenen voorgevel boven een gepekte plint.	
	Getypeerd door rondboogopeningen, geflankeerd door pilasters.	
Zijgevel (straatzijde)	Wit beschilderde bakstenen voorgevel boven een gepekte plint.	
	Getypeerd door rondboogopeningen, geflankeerd door pilasters.	

Poort (tussen hoofdvolume en linker volume)	Achterliggend: wit beschilderde bakstenen poort met een gepekte plint, met korfboogvormige poortopening (onderaan getrap).	
---	--	--

Omheiningsmuur	Straatzijde: wit beschilderde gekanteelde bakstenen muur met hekpijlers.	Verkeert in slechte staat.
	Haaks op straat: niet beschilderde bakstenen muur, gestut door verjongende steunberen.	Verkeert in slechte staat.
Bomen	In de achterliggende tuin staan enkele bomen, met als meest beeldbepalende: ▪ 5 Lindebomen ▪ 1 Beverboom (Magnolia) ▪ 1 Eik ▪ 1 Esdoorn	

Wit Huis: tuin

LINDEBOMEN (Tilia)

Wit Huis: tuin

BEVERBOOM (Magnolia)

Wit Huis: tuin

EIK (Quercus)

ESDOORN (Acer)

3.2.2. Begraafplaats

Dorp z.nr.	Begraafplaats
	De (nieuwe) begraafplaats van Loppem werd gedeeltelijk ingeplant in de pastorietaan (die daartoe met 1.212 m² werd verkleind) en de tuin van het kasteel "<i>ter Mote</i>" (Stationsstraat 3), nadat baron Joseph Carron de la Carrière daartoe een stuk grond van 63 are had verkocht. Op zijn verzoek werd tussen zijn kasteelpark en de nieuwe begraafplaats een 2 m hoge scheidingmuur opgetrokken. Aangelegd tussen 1948 en 1952 werd het uitgebreid in 1996, opnieuw ten koste van de pastorietaan. De begraafplaats wordt afgebakend door de tuinmuur van de pastorie (Dorp 12), de Rijselsestraat, Brombilk en het kasteelpark van het kasteel "<i>ter Mote</i>". De rechthoekige plattegrond wordt afgezoomd met laurierkers en haagbeuken. Een centraal geknikt pad (betonklinkers) leidt naar een calvariekruis in een portiek onder zadeldak (Vlaamse pannen), geflankeerd door taxussen. Rechts van de ingang is een militaire begraafplaats voorzien met graven van oud-strijders uit de beide Wereldoorlogen, gegroepeerd rond een driehoekig plantsoen met centraal een obelisk. Links van de ingang bevindt zich een ossuarium, eveneens in een driehoekig plantsoen. Links van de calvarie situeert zich het columbarium en rechts de strooiweide. Op de begraafplaats enkele leilinden, beuken en coniferen. Bronnen Info https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209871 (geraadpleegd dd. 05.05.2017). Denys, Dehullu & Somers 1996: 12. Jacobs 1996, II: 227. Somers m.m.v. Braet 2003: 31-32.

Dodenhuisje, ca. 2017 (© M in O).

Begraafplaats, ca. 2017 (© M in O).

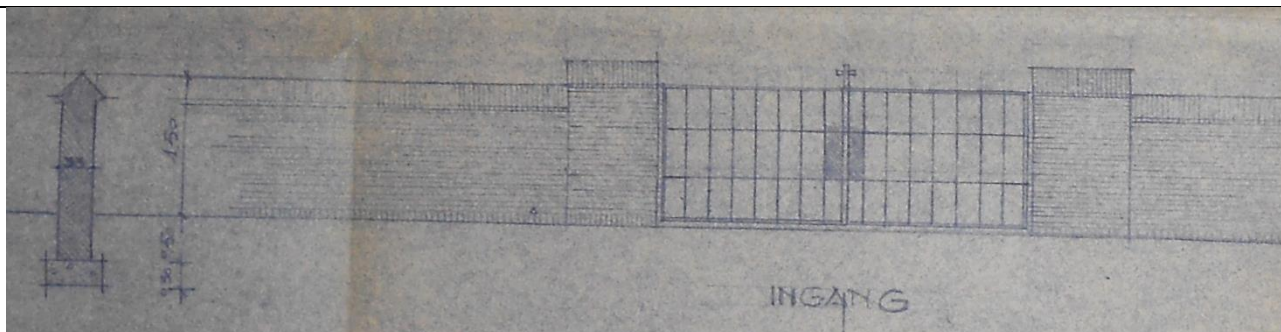

Grafzerk Coppieiers – van Caloen, ca. 2017 © M in O).

Grafzerk Carron de la Carrière, ca. 2017 (© M in O).

Plan toegang begraafplaats, 1948-1952 (G.A. Zedelgem).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Dodenhuisje	Rechthoekig bakstenen volume onder pannen zadeldak met achteraan aanleunende bakstenen annex, eveneens onder pannen zadeldak.	Te schilderen gevelparament.

	Wit beschilderd gevelparament.	Opnieuw te schilderen gevelparament.
Vorgevel	Gevel doorbroken door rondbogige poortopening, ingevuld met gedeeld bovenlicht en deels beglaasde vleugelpoort met diefijzers	Verschraald schrijnwerk. Verschraald schilderwerk diefijzers,
Zijgevels	Beide zijgevels doorbroken door telkens drie rondbogige eenlichten met diefijzers.	Verschraald schilderwerk. Verschraald schilderwerk diefijzers.
Obelisk (voor de militaire slachtoffers W.O. 1 en W.O. 2)	Een hoge, vrijstaande vierkante zuil in witte natuursteen, die naar boven toe versmalt en uitloopt in een piramidevormige spits (gedenk- of pronknaald). (H 507 cm x B 100 cm x D 100 cm).	
	<u>Vooraanzicht</u> → Bovenaan: een uitgehouwen kruis met daarrond '1914-1918' + de namen van gesneuvelde militairen, van burgerslachtoffers bij luchtaanval op 17 oktober 1918 en van oudstrijders uit WO I. → Onderaan: namen van gesneuvelden en oudstrijders uit WO II.	
	<u>Zijaanzicht links en rechts</u> → Namen van oudstrijders.	
Grafzerken	<u>Grafzerk van de familie Coppieters – van Caloen met wapenschild.</u>	
	Grafzerk van de familie Carron de la Carrière, laatste adellijke bewoners van het kasteel ter Mote.	
Rondom obelisk	133 kruisen van gestorven oudstrijders uit WO II.	
Bepanting	Begraafplaats afgezoomd door laurierkers en haagbeuken.	
	Calvariekruis geflankeerd door taxussen.	
	Voorts enkele leilinden, beuken en coniferen.	

3.2.3. Stationsstraat / Beukenweg

Stationsstraat 3 / Beukenweg 10	Kasteeldomein ter Mote (gelegen binnen het beschermde dorpsgezicht, de dorpskom van Loppem, beschermd (M.B. dd. 17.05.1999). Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje beschermd als monument bij M.B. dd. 17.05.1999).
--	--

Kasteelsie ter Mote (ca. 2000 (DIBE 209979).

Pijlers toegang kasteelsite, ca. 2017 (© M in O).

De kasteelsite *ter Mote* met koetshuis (zie gaat terug op een opperhof-neerhofstructuur.

De gebouwen zijn als puntrelict opgenomen in de Landschapsatlas (versie 1.0, AROHM 2001).

Het geheel, gevormd door de spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje, zijn beschermd als monument (M.B. van 17/05/1999).

De orangerie werd particulier verkocht en inmiddels grondig gerenoveerd en herbestemd tot woning.

De beplanting in het omgevend Engels landschapspark van ongeveer 8 ha bestaat uit:

<i>Fagus sylvatica</i>	Beuk
<i>Quercus robur</i>	Eik
<i>Platanus orientalis</i>	Plataan
<i>Castanea sativa</i>	Tamme kastanje
<i>Aesculus hippocastanum</i>	Paardekastanje
<i>Tilia platyphyllos</i>	Zomerlinde
<i>Liriodendron tulipifera</i>	Tulpeboom
<i>Carpinus betulus</i>	Haagbeuk
<i>Betula pubescens</i>	Zachte berk
<i>Populus canadensis</i>	Populier
<i>Taxus baccata</i>	Taxus
<i>Cedrus atlantica</i>	Atlasceder
<i>Picea abies</i>	Gewone spar
<i>Picea sitchensis</i>	Sitkaspar
<i>Pinus nigra</i>	Zwarte den

Fig.- Ferrariskaart, 1171-1778. Detail: kasteel ter Mote.

Fig.- Atlas van de Buurtwegen, 1843-1845. Detail: kasteel ter Mote.

Thuya occidentalis
Rhododendron
Ilex aquifolium

Westerse levensbomen
Rhododendron
Hulst

Prachtframboos
Klimop
Bosanemoon

De randen van het oorspronkelijke domein zijn nog duidelijk herkenbaar, waarbij een aantal beuken en haagbeuken dateren uit de aanlegfase van het park. De meeste bomen zijn vermoedelijk heringeplant na de Eerste Wereldoorlog. Uit de oorspronkelijke aanleg dateren wellicht ook de taxus- en levensboommassieven, voor en achter het kasteel. Wellicht ook uit die periode zijn de twee lindes tussen kasteel en orangerie.

Bronnen

Info <https://inventaris.onroerenderfgoed.be/erfgoedobjecten/209979> (geraadpleegd dd. 05.05.2017).

AROHM, Monumenten en Landschappen, Landschapsatlas, 2001, OC GIS-Vlaanderen

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Stationsstraat 3.

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Stationsstraat 3 (2014).

G.A. Zedelgem, Bouwvergunningen, Stationsstraat 3 (2015).

Kadasterarchief West-Vlaanderen (Brugge), 207: Mutatieschetsen, Zedelgem, 1841/5, 1867/2, 1879/4, 1880/7, 1884/28, 1890/14, 1899/5, 1947/18, 1977/53.

Beernaert, Braet & Demulder 2007: 28-29.

Bonduel 1983: 99.

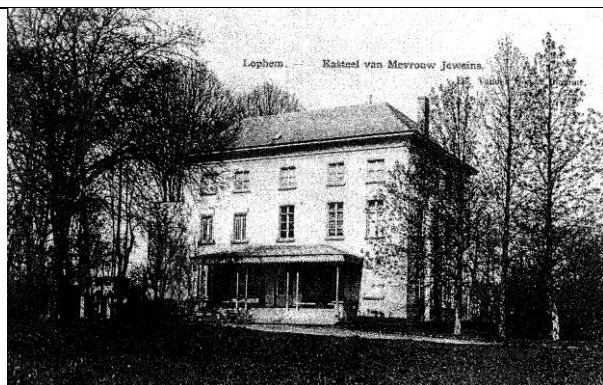
Bonduel & Cappon 1982: foto 51.

Cornilly 2005: 274.

S.n. 2000.

Vervenne & Dhondt 1974: 103.

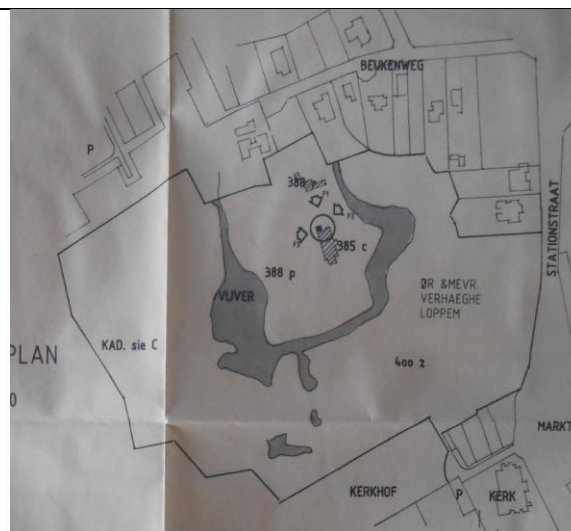
Vervenne 1976: 16-20.

Kasteel ter Mote omstreeks 1980 (Bonduel 1983).

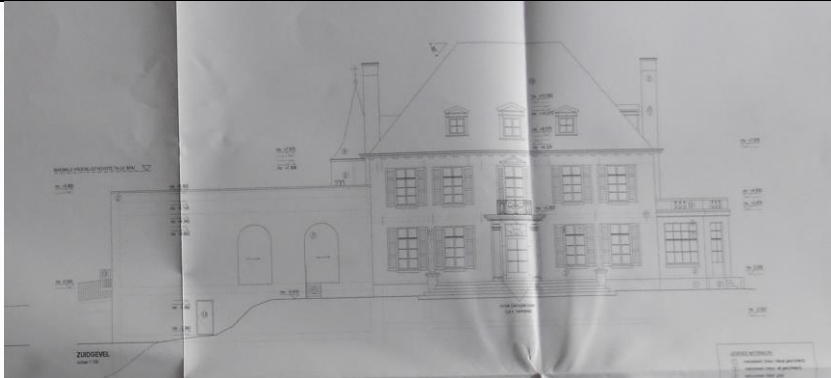

Fig.- Popp-kaart, tussen 1842-1879. Detail: Kasteel ter Mote.

Situeringssplan, 1991 (G.A. Zedelgem).

		Veranda uit 1991. Plan (G.A.Zedelgem).
 Omstreeks 2015 gesloopte veranda (G.A.Zedelgem).	 Achtergevel kasteel, ca. 2014 (G.A.Zedelgem).	 Uitbreiding kasteel ca. 2015 (G.A.Zedelgem).

3.2.3.1. *Kasteel ter Mote*

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Stationsstraat 3 (kasteel ter Mote)		
Pijlers	Twee blauwhardstenen pijlers, mogelijk eind 18 ^{de} -eeuws, versierd met bas-reliëf, onder meer met afbeelding van zwanen en guirlandes en onder half rond fronton met voluten.	
Brug	Brug in gele baksteen met brede korfboogvormige overwelling over de omwalling.	
Pijlers	Twee ronde geelbakstenen pijlers met bekronende vazen aan de N-zijde van de brug.	
Zuil	Gietijzeren gecanneleerde zuil, bekroond door een granaatappel, aan de Z-zijde van de brug.	
Balustrades	Smeedijzeren balustrades met cirkelmotief op een voet van blauwe hardsteen.	

Kasteel	In belangrijke mate in de tweede helft van de 20ste eeuw tot stand gekomen pand met oudere kern uit 1841 (of mogelijk nog ouder).	
Hoofdgebouw	Verankerd bakstenen gebouw op rechthoekige plattegrond met twee bouwlagen.	
	Leien schilddak met dakkapellen.	
	Witgeschilderde gevels. <u>Z-gevel</u> : symmetrisch uitgewerkt, met centraal ingangsgedeelte met omlijsting in gesinterde baksteen en erboven een balustrade met deurvenster onder driehoekig fronton. Verhoogde begane grond toegankelijk via een blauwhardstenen bordestrap. <u>Noordgevel</u> met centrale lage aanbouw met erboven op de verdieping een deurvenster onder driehoekig fronton.	
	Rechthoekige muuropeningen met grote roedeverdeling en beluikte vensters.	
Traptoren	Aan westzijde een ingewerkte traptoren (mogelijk restant van ouder gebouw) onder ingesnoerde naaldspits (leien) met smeedijzeren windvaantje.	
Vijvers	Vijvers, deels teruggaand op de oorspronkelijke omwalling en het kasteel omgevend.	
Park	Omgevend <i>kasteelpark</i> in een Engelse landschapsstijl met aanleg teruggaand tot vóór 1867.	
Reliëf	Park met zeer sterk gemoduleerd reliëf, hogere gedeelten aan buitengrens van het park om beslotenheid van het park te garanderen.	
Bepanting	Het bomenbestand bestaat in hoofdzaak uit beuk, de struiklaag uit hulst en rododendron. Verder staan er doorheen het park diverse solitaire en beeldbepalende bomen of bomengroepen door hun vorm, grootte, en/of soort (plataan, Amerikaanse eik, den, levensboom...).De randen van het oorspronkelijk domein zijn nog duidelijk herkenbaar aan een aantal haagbeuken daterend uit de aanlegfase. Uit die periode dateren wellicht ook de taxus- en levensboommassieven vóór en achter het kasteel.	
Spiegelvijver	Spiegelvijver ten zuiden van en slingerend rond het kasteel.	
Rotspartij met grottencomplex en	Voor de 19 ^{de} -eeuwse tuinarchitectuur karakteristieke folie, bestaande uit een twintig meter lange kunstmatige rotsformatie met wandelgang langs de waterlijn	

ijskelder, bekroond met belvédère	en bovenop een verdieping met toegang tot de ijskelder en de belvédère (in ZO-hoek van het park). De afdekking van de rotsformatie met ijskelder en grotten gebeurde met de grond die bij de aanleg van de vijvers ter beschikking kwam. Met uitzicht op de langsrichting van de spiegelvijver.	
Ijskelder in rotsformatie	Ijskelder van het Engelse type uitgevoerd in gemetselde baksteen in de vorm van een omgekeerde peer en met bovenbouw. De ijskelder is ongeveer 3 m diep. De bodem is vlak en gevloerd met plavuizen. Het plafond is koepelvormig Ter hoogte van de vloer leidt een afvoerpijp in het baksteenmetselwerk het smeltwater weg, wellicht naar de vijver. De toegang tot de ijskelder bevindt zich in het N ter hoogte van de eerste verdieping van de rotspartij en verloopt via een sas onder segmentboog waarvan de twee deuren verdwenen zijn. De metershoge terp is begroeid met hoogstammige bomen, onder andere met de gewone es.	
Grottencomplex in rotsformatie	Het grottencomplexen de rotsformaties in de ZO-hoek van het park hebben een kern van baksteenmetselwerk met een parament van veldsteen uit de streek, hier en daar aangevuld met kalkrots uit de Ardennen. Ter hoogte van de toegangsdeur van de ijskelder is het rotsparament koud tegen de baksteenwand geplaatst. In het grottencomplex houden smeedijzeren trekstangen de baksteenpijlers en gewelven met rotsparament ter plaatse. De rotspartij heeft een lengte van ruim 20 m en een breedte van 10 m. Op de gelijkvloerse verdieping bestaat ze uit een wandelgang die manshoog is langs de waterlijn. Op de eerste verdieping loopt de toegang tot de ijskelder over de volledige rotspartij, terwijl hogerop boven de ijskelder de rotspartij doorloopt om te eindigen op een prieeltje. Het prieeltje is enkel bereikbaar na de beklimming van de rotspartij. De begroeiing van de rotspartij bestaat onder andere uit grootbladige klimop, gele helmblom, varensoorten en diverse grassen.	

Belvédère	De ijskelder wordt sinds ca. 1880 bekroond met een polygonaal paviljoen onder pagodedak (zink) met lantaarn onder gelijkaardig dak. De basis bestaat uit een eenvoudig geprofileerde en bewerkte blauwe hardsteen. Voorts opgetrokken in rode en wit beschilderde baksteen met muizentandfries onder de brede dakrand van het pagodedak. De vijfkantige pijlers (die wegens houtrot ooit werden ingekort) alsook de kap zijn van hout, de pagodedakbedekking is van zink. Deze zinken dakbedekking vertoont kogelgaten uit de Tweede Wereldoorlog. Het grottencomplex Het interieur laat zich kenmerken door een achthoekig gewelf met gestucte boogfries met driepasboogjes en lopende meanders, alsook een spitsboogdeur met aan de binnenzijde een geprofileerde omlijsting afgewerkt met hogels.	
-----------	---	--

3.2.3.2. Koetshuis van het kasteel ter Mote

Voormalig koetshuis, ca. 2018 (© M in O).

Voormalig koetshuis, ca. 2018 (© M in O).

Voormalig koetshuis, ca. 2018 (© M in O).

Voormalig koetshuis, ca. 2018 (© M in O).

Voormalig koetshuis, ca. 2018 (© M in O).

Beschrijving erfgoedelementen		Diagnose 'de visu'
Beukenweg 10 (voormalig koetshuis)		
Algemeen	Voormalig koetshuis, nu verbouwd tot woning (Beukenweg 10), opgetrokken in bruine baksteen.	In goede staat.
	Grosso modo U-vormige plattegrond met centrale, vierkante torenuitbouw in de middelste vleugel. 	
Gevels	Gevels geritmeerd door de hoge rondboogopeningen van de vroegere poorten, waarvan enkele nog met een straalvormige roedeverdeling in de door een natuurstenen cordon afgescheiden bovenlichten. Rondboogvorm hernomen voor de vensteropeningen in de bovenverdieping (N-gevel) van de N-vleugel.	Op sommige plaatsen schade aan cordon.

	Afwijkend is de spitboogopening in de centrale travee van de middenvleugel (achterzijde). Deze spitboog herhaalt zich in het kleine venster op de verdieping van de toren die de centrale travee bekroont. Bakstenen penanten voorzien van natuurstenen plint, afgedekt met een natuurstenen cordon.	
	Poorten: in het W-volume nog authentieke poort met klinket (met authentiek hang-en sluitwerk) bewaard.	Verschraald schilderwerk.
Daken	Hoofdvolumes onder schilddaken, afgedekt met gesmoorde, Vlaamse pannen.	
	Torenvolume onder leien pagodedak met ranke vierkante dakruiter (houten open klokkenstoel).	
	Voorbouw of W-volume met aansluitend lessenaarsdak.	
Tuinmuur	Bakstenen muur met hekpijlers met ezelrug. Geschraagd door schuin oplopende steunberen.	In minder goede staat (verweerd voegwerk, bolle muurdelen, ...).
	Dichtgemetselde opening van voetgangerspoortje (tuinmuur ten N van koetshuis).	
	Afsluiting met (vernieuwd) witgeschilderd ijzeren hekken.	

3.3. Cultuurgoederen

Beschrijving erfgoedelementen				Diagnose 'de visu'
Dorp 10				
Sint-Jozefbeeldje			Beeld van de Heilige Jozef, de patroonheilige van de schrijnwerkers, opgesteld in nis boven de ingang in hoek.	

Dorp 14				
Mariabeeldje			Opgesteld in rondbogig gevelkapelletje in geveltop.	

4. Erfgoedwaarden

De Dorpskom van Loppem werd op 17 mei 1999 beschermd als dorpsgezicht omwille van zijn socioculturele en historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde, als zijnde een vrij gaaf bewaarde dorpskom.

De erfgoedwaarden, waarvan de materiële erfgoedelementen in hoofdstuk 3 zijn opgelijst, worden onder meer bepaald door de volgende te behouden elementen:

- De typerende ligging in de voormalige straatbocht van de Stationsstraat en aan het kruispunt van vermelde straat met de Rijselsestraat, welke teruggaat op de historisch belangrijke "Rysselschen heerwech", eeuwenlang de belangrijkste verbindingsweg van Brugge met het zuiden (lopende over Torhout, Roeselare, Izegem en Kortrijk naar Rijsel).
- De aanleg grosso modo teruggaand op de 18de-eeuwse situatie, vastgelegd op de Ferrariskaart (1770-1778) en met als typische componenten: het centraal gelegen, naar het oosten georiënteerd bedehuis, – oorspronkelijk met omringend kerkhof, thans vervangen door grasperk –, en de alleenstaande pastorie ten zuiden ervan; de vrij gesloten kerkomtrek ten westen en ten oosten.
- De eenvoudige, doch vrij gaaf bewaarde, voornamelijk 19de-eeuwse dorpsbebouwing, voornamelijk bestaande uit breedhuizen van één tot twee bouwlagen onder zadeldaken.
- De groene zone ten westen van de dorpskern gevormd door het sterk verbouwde kasteel ter Mote gelegen te midden een Engels landschapspark uit het midden van de 19de eeuw, en naar oorsprong teruggaand op de middeleeuwse site "Goed te Boonem".

Bij hetzelfde ministeriële besluit van 17 mei 1999 werd de pastorie van Loppem, gelegen Dorp 12 in Zedelgem (kadastraal gekend als: Zedelgem, 2^e afdeling, sectie C, perceelnummer 423C (partim)), beschermd als monument omwille van zijn socioculturele en historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde, als zijnde een vrij gaaf bewaarde pastorie met een typerende en beeldbepalende ligging nabij de kerk, - gebouwd in 1757 en verhoogd met een bouwlaag in 1857 – met behouden volume, indeling en 18de en 19de-eeuwse interieurelementen (cf. o.m. salons met stucwerk, schouwmantels, muurkast, eenbeukige kelder).

De materiële erfgoedelementen die aan de grondslag liggen van de erfgoedwaarden zijn opgelijst in hoofdstuk 3.

Bij hetzelfde ministeriële besluit van 17 mei 1999 werden ook de spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje, gelegen in de Stationsstraat 3 / Beukenweg 10 in Zedelgem (kadastraal gekend als: Zedelgem, 2^e afdeling, sectie C, perceelnummer 388M, 393H (partim), 400D2 (partim), 400E en 400G2 (partim)), beschermd als monument omwille van hun artistieke en historische, meer bepaald architectuurhistorische waarde, als zijnde:

- de beeldbepalende componenten binnen de aanleg van een Engelse landschapstuin, typerend voor het midden van de vorige eeuw (1867), waarbij de inplanting van het grottencomplex-belvédère met uitzicht op de langsrichting van de spiegelvijver een belangrijke schakel vormt;
- een gaaf bewaard en – mede door zijn omvang – zeldzaam voorkomend grottencomplex met rotspartij, grotendeels opgetrokken uit streekeigen bouwmaterialen;
- een gaaf bewaarde, peervormige ijskelder van het Engelse type met aansluitende spiegelvijver, rotspartij en belvédère, welke een gevarieerd beeld geeft van de levenswijze van de aristocratie tijdens de vorige eeuw.

De materiële erfgoedelementen die aan de grondslag liggen van de erfgoedwaarden zijn opgelijst in hoofdstuk 3.

5. Beheersvisie en doelstellingen

In haar 'Beleidsprogramma Gemeente Zedelgem 2014-2019' stelt de gemeente Zedelgem zeer duidelijk te zullen waken over haar waardevol erfgoed³⁵.

Met betrekking tot het dorpsgezicht 'dorpskom van Loppem' stelt de gemeente dan ook tot hoofddoelstelling de instandhouding te garanderen van de erfgoedwaarden die aan de grondslag liggen van de bescherming als dorpsgezicht, en dit door zelf voor wat het openbaar domein en de eigen gebouwen betreft de nodige herwaarderingsmaatregelen te nemen en door voor wat de particuliere gebouwen betreft een stimuleringsbeleid te voeren.

Ook de eigenaars van de panden gelegen in het beschermd dorpsgezicht stellen zich het behoud van de erfgoedwaarde van hun pand(en) tot doel door de in het beheersplan opgelijste erfgoedelementen in stand te houden.

Door samen in te zetten op het behoud van de erfgoedwaarden van de dorpskom van Loppem hebben publieke en privé-eigenaars het gemeenschappelijke doel bij te dragen tot de consolidatie, a fortiori valorisatie van de bestaande woon- en leefkwaliteit.

De vooropgestelde herinrichting van de dorpskom van Loppem beoogt dan ook het versterken van het dorpskarakter en het beschermen van de dorpsgezichten in het kader van het beheersplan Loppem. Dit zal gebeuren in combinatie met een kwaliteitsvolle heraanleg van de publieke ruimte in de dorpskern. De aandacht gaat hier nadrukkelijk naar de inbreng van autoluwe zones, het voorzien van voldoende geschikte buitenruimtes voor de horecazaken op het plein (zonder daarbij de rust van de dorpskom te hypothekeren) en het behoud van het rustieke karakter in de onmiddellijke omgeving van de Sint-Martinuskerk en de pastorie. Het behoud van het aanwezige groen en bomen en tevens de aanleg van nieuwe groene zones in de dorpskern wordt vooropgesteld.

Er wordt tevens naar alternatieven gezocht voor de aanpak van de huidige verkeers-en parkeersituatie rondom het kerkplein, om een maximale veiligheid te garanderen voor alle gebruikers van de openbare weg, in het bijzonder de zwakke weggebruiker.

Bij de concrete opwaardering van de publieke ruimte zal van de ontwerpers gevraagd worden voorafgaandelijk kennis nemen van de dorpsontwikkeling zoals geschetst in hoofdstuk 3 van dit beheersplan en vervolgens ten volle rekening houden met de erfgoedelementen en erfgoedwaarden zoals respectievelijk

³⁵ Info http://zedelgem.be/sites/default/files/docs/beleidsprogramma_zedelgem.pdf (p. 21).

opgelist in hoofdstuk 3 en hoofdstuk 4. Meer dan ooit zijn de sleutelwerkwoorden KENNEN – (om iets te) HERKENNEN – (om die elementen vervolgens te) ERKENNEN hier cruciaal om tot een kwalitatief resultaat te komen dat de dorpskom opnieuw zijn beslotenheid, a fortiori geborgenheid geeft.

Onverminderd die informatie worden de belangrijke – al dan niet structurerende – erfgoedkenmerken en -elementen die betrekking hebben op het openbaar domein hierbij nogmaals opgesomd:

- het driehoekig pleintje tegenover het voormalige gemeentehuis (destijds gekasseid)
- het steegje ten zuiden van de kerk (rechts van pastorie)
- het steegje ten zuidoosten van de kerk
- het oorlogsmonument
- de hekpijlers met hekken op het voormalige kerkhof (het afsluitingsgegeven versterken door er eventueel een haagje te laten op aansluiten tot aan de straat).
- ten oosten en ten zuiden van de kerk behouden kerkhofmuur.
- Dorp(straat) destijds gekasseid.
- Rijselsesstraat destijds gekasseid.

Sommige van deze elementen hebben helemaal geen economisch nut en zijn dan ook als een ZEN-erfgoed te beschouwen. In concreto gaat dit om:

- De bomen op het driehoekig plein vóór het voormalige gemeentehuis, het voormalige kerkhof, de parking en de begraafplaats.
- De oude kerkhofmuur.
- De hekpijlers met hekken op het voormalige kerkhof.
- Het oorlogsmonument.

Aangewezen is ook dat bij deze herinrichting rekening gehouden wordt met de nieuwe functies die zowel het voormalige gemeentehuis als de voormalige pastorie in de nabije toekomst zullen aangemeten worden. Wat het oud-gemeentehuis betreft, is het immers de bedoeling om de huidige functies, zoals de bibliotheek-uitleenpost Loppem, lokaal kerkfabriek, vergaderlokalen, ... uit het gebouw weg te halen. Als nieuwe bestemming voor dit pand ligt een horeca-functie voor de hand. Voor de pastorie is de kans reëel dat het gebouw zijn historische functie als de woning van de dorpspriester kan behouden. Hoe dan ook stelt de gemeente Zedelgem zich tot doel de in hoofdstuk 3 opgelijste erfgoedelementen die de erfgoedwaarde van dit pand uitmaken, te consolideren. Het restauratiedossier werd trouwens reeds in 2014 opgemaakt en wacht op betoelaging.

6. Maatregelen

Om de beoogde beheersdoelstellingen te bereiken dringen er zich in eerste instantie – hoofdzakelijk periodieke – onderhoudswerkzaamheden op. Belangrijk is dat deze werkzaamheden zo structureel en kwalitatief mogelijk worden uitgevoerd zodat omvangrijke, vaak dure restauraties pas op langere termijn omwille van de onafwendbare vergankelijkheid van materialen noodzakelijk zijn.

Ook wanneer een restauratie zich uiteindelijk opdringt, blijft de instandhouding van monumentale waarden het belangrijkste uitgangspunt. Vanuit het oogpunt van kostenbesparing zonder meer op grote schaal monumentale elementen vervangen wanneer restauratie ervan ook tot de mogelijkheden behoort, is met andere woorden niet aangewezen. Belangrijk is dat de verwachte levensduur van het monument na restauratie telkens opnieuw in overleg met de voor onroerend erfgoed bevoegde overheidsinstantie wordt afgewogen tegen de kosten van materiaal en arbeid.

Om de beheersmaatregelen optimaal te kunnen uitvoeren is voor de als monument beschermde objecten een tijdige inspectie ten zeerste gewenst. Een overeenkomst met de Monumentenwacht voor een twee- of driejaarlijkse inspectie van zowel het interieur als het exterieur wordt dan ook verder voorzien.

6.1. Onderhoudswerkzaamheden

Onderhoud omvat reguliere, geregeld terugkerende werkzaamheden waarbij in principe geen materiaal wordt vervangen, maar alleen wordt hersteld. Onderstaande lijst van onderhoudswerken onderstreept het belang van onderhoud in functie van een verduurzaming van de authenticiteit.

6.1.1. Pastorie (beschermd monument)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating ³⁶
Dakbedekkingen				
Dakvlakken				

³⁶ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van gebroken of verschoven pannen.		Indien vereist	Ja
Aansluitingen				
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja
Topgevels (loodslabben en traploketten)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de topgevelaansluitingen.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Dakvensters	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de dakvensters aan de achterzijde.		Indien vereist	Ja
Schoorstenen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de schoorstenen.		Indien vereist	Ja

Dakstructuur				
Kappen met houten hoofdstructuur				
Pastorie	Jaarlijks visuele controle.	1x/jaar	Ja	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kap.	1x/jaar	Ja	Neen
Annex	Jaarlijks visuele controle.	1x/jaar	Ja	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kap.	1x/jaar	Ja	Neen

Regenwaterafvoer				
Bakgoten	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het reinigen van de bakgoten.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de bakgoten.		Indien vereist	Ja
Afvoeren	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het reinigen van de afvoeren.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de hemelwaterafvoerbuizen en hun bevestigingsbeugels.		Indien vereist	Ja
Riolering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het reinigen van de riolering		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel van de rioleringsbuizen (alsook van de controleputten met inbegrip van de putdeksels).		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Neen
Pleisterwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de gevelbepleistering.		Indien vereist	Neen
Hang- en sluitwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het reinigen, ontroesten en met een roestwerende verf herschilderen en, zo nodig, plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het hang- en sluitwerk.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (deuren, vensters, kelderramen, rolluiken, luiken met persiennes)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja

Beglazing	Jaarlijks visuele controle.		4x/jaar	Ja
	Het plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van gebroken beglazing met restauratieglas.		Indien vereist	Ja
Deur- en vensterdorpels	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de dorpels.		Indien vereist	Ja
Buitentrap inkomdeur	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van buitentrap.		Indien vereist	Ja
Trekbel	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van trekbel.		Indien vereist	Ja
Vlaggenmasthouder	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de vlaggemasthouder.		Indien vereist	Ja

Bestrating				
Voorzijde				
Voetpad voor, naast en achter de pastorie	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bestrating van het voetpad.		1x/jaar	Ja

Tuinmuur				
Nog deels bewaarde tuinmuur	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de nog deels bewaarde tuinmuur.		1x/jaar	Ja

Beplanting tuin				
Bomen	Het met regelmaat snoeien van de bomen.		Minstens 1x/jaar	Ja
	De heraanplant van bomen bij uitval.		Indien vereist	Neen

Elementen interieur	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating ³⁷
Structuurelementen				
Funderingen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de funderingen.		Indien vereist	Ja
Binnenwanden	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de binnenwanden.		Indien vereist	Ja
Vloeren	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de vloeren.		Indien vereist	Ja
Zoldervloeren	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de zoldervloeren.		Indien vereist	Ja
Bekapping				
Hoofdvolume	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de kap.		Indien vereist	Neen
Annex	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de kap.		Indien vereist	Neen
Interieurelementen				
Wandafwerking (m.i.v. lambriseringen en schouwboezems)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de wandafwerking.		Indien vereist	Ja
Schouwen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de schouwen.		Indien vereist	Ja
Plafondafwerking	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

³⁷ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de plafondafwerking.		Indien vereist	Ja
Binnenschrijnwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het binnenschrijnwerk.		Indien vereist	Ja
Houten binnentrappen (m.i.v. trapleuningen en balustrades)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de trappen.		Indien vereist	Ja
Stenen keldertrap	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de trap.		Indien vereist	Ja
Technische elementen				
Elektriciteit	Nazicht van de aansluitingen en meting van de aardingsweerstand. Nazicht van de staat en de bevestiging van de leidingen. Leidingen in slechte staat vervangen. Visuele inspectie van de onderdelen op eventuele opwarming of abnormale geluiden. Niet intacte onderdelen vervangen.		Regelmatig	Ja
Sanitaire voorzieningen	Lekkende leidingen vervangen. Kraanwerk nazien en lekkende kranen vervangen of voorzien van een nieuwe dichting. Slecht werkende ventielen en veiligheidsgroepen vervangen. Slecht werkende regelorganen, ontluchters en waterslagdempers vervangen. Lekkende afvalwaterleidingen en verbindingen vervangen.		Indien vereist	Ja
Verwarming	Nazicht van de goede staat en de correcte werking van alle verwarmingsvoorzieningen, de afstelling en de bediening, evenals van de alarmsystemen van de installatie. De leidingen, de verbindingen en de afdichting herstellen. De dichtheid van de installatie nazien en herstellen. De corrosie wegwerken. Nazicht en reiniging van de inblaasmonden en de luchtkanalen.		Regelmatig	Ja

Suggestie: aarzel bij vragen omtrent onderhouds- en beheerswerkzaamheden aan de pastorie nooit om de betrokken erfgoedconsulent van Onroerend Erfgoed dienaangaande om advies te vragen.

6.1.2. Dorp 1 (beschermd dorpsgezicht)

Dakbedekking				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Natuursteenbekleding	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de natuurstenen bekleding.		Indien vereist	ja
Betonherstel	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de betonnen luifel in de inkompartij.		Indien vereist	Ja
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Buitenschrijnwerk (centrale toegangsdeur)	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de centrale vleugel deur (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelopschrift, wapenschild en vlaggenstokhouders.		Indien vereist	Ja

6.1.3. Dorp 3 (beschermd dorpsgezicht)

Dakbedekking				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk (met aandacht voor de vensteropeningen)..		Indien vereist	Ja
Gevelbep leistering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bepleisterde plint.		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de smeedijzeren windvaan.		Indien vereist	Ja

6.1.4. Dorp 4-5 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja
Kroonlijst	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijst		Indien vereist	Ja
Dakdoorbrekingen				
Dakvenster	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van het dakvenster (met bijhorende elementen).		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Buitenschrijnwerk (vensters voorgevel V1 + achtergevel V1)	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk op de eerste verdieping naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
--	---	--	----------------	----

6.1.5. Dorp 8 (beschermd dorpsgezicht)

Dakbedekking				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorstenen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de twee bakstenen schoorstenen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (poort, deur, vensters)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) naar bestaand		Indien vereist	Ja

	model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk). N.B. Bestaande kleuren niet oorspronkelijk en bijgevolg zonder erfgoedwaarde.			
Dakgoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de geprofileerde bakgoot naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de cartouche met enseigne, natuurstenen dorpels, het onder eind van de regenwaterafvoer en grijs bepleisterde plint.		Indien vereist	Ja

6.1.6. Dorp 10 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja
Kroonlijst	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijst		Indien vereist	Ja

Bakgoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakgoot.		Indien vereist	Ja
Houten topgevelomlijsting	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de houten topgevelomlijsting.		Indien vereist	Ja
Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelbeschildering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de gevelbeschildering.		Indien vereist	Ja
Gevelbepleistering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de plintbepleistering.		Indien vereist	Ja
Pseudovakwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van het pseudovakwerk.		Indien vereist	Ja
Natuurstenen elementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de natuurstenen dorpels.		Indien vereist	Ja
Betonnen elementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de elementen in gewapend beton (deur- en vensteromlijstingen).		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (poort, deuren, vensters, luiken, rolluiken, winkelpui)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen na voorafgaand onderzoek van de verflagen). N.B. De kantelpoort heeft geen erfgoedwaarde.		Indien vereist	Ja

6.1.7. Dorp 11 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Kroonlijst	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijst.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorstenen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorstenen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelbepleistering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de beraapte gevel en de plintbepleistering.		Indien vereist	Ja
Rolluiken	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de geschilderde rolluiken.		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de cartouche met enseigne en natuurstenen dorpels.		Indien vereist	Ja

6.1.8. Dorp 11A (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Regenwatergoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de regenwatergoot.		Indien vereist	Ja
Boeiplank (bijgebouw)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de boeiplank.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorstenen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelbeschildering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de gevelbeschildering. N.B. Huidige kleuren hebben geen erfgoedwaarde.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (vensters bijgebouw)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk van het bijgebouw naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja

6.1.9. Dorp 13 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Regenwatergoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de regenwatergoot.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorstenen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorstenen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk (gebouw, koermuur en tuinmuur).		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (deur, vensters, luiken)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk met hang- en sluitwerk naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de natuurstenen deurdorpel en het metalen grondluik.		Indien vereist	Ja

6.1.10. Dorp 14 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Boeiplanken	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de boeiplanken.		Indien vereist	Ja
Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk (gebouw en tuinmuur).		Indien vereist	Ja
Gevelbeschildering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de plintbeschildering.		Indien vereist	Ja
Gevelbepleistering	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de gevelbepleistering.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (rolluikkast)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (rolluikkast) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Herstel specifieke gevelementen	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelkapelletje in de topgevel.		Indien vereist	Ja
---------------------------------	---	--	----------------	----

6.1.11. Dorp 15 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hanggoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hanggoot.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Buitenschrijnwerk (venster zijgevel)	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (venster zijgevel) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
--------------------------------------	--	--	----------------	----

6.1.12. Dorp 15A (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hanggoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hanggoot.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja

6.1.13. Dorp 16 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hanggoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hanggoot.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja

6.1.14. Oorlogsgedenkteken (beschermd dorpsgezicht)

Natuurstenen elementen				
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

	Het reinigen van de natuurstenen elementen.		Indien vereist	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Bakstenen elementen				
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het reinigen van de bakstenen elementen.		Indien vereist	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja

6.1.15. Kerkhofmuur, toegangspad, hekpijlers en hekken, hagen en bomen (beschermd dorpsgezicht)

Kerkhofmuur	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Toegangspad kerkhof	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het plaveisel en treden in natuursteen en baksteen.		Indien vereist	Ja
Hekpijlers kerkhof	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Hekken kerkhof	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de ijzeren hekken.		Indien vereist	Ja
Paden rond en naar het kerkhof	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen van de verharding in platines van de naar het kerkhof leidende paden.		Indien vereist	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen van de grindverharding van de paden rond de kerk.		Indien vereist	Ja
Hagen kerkhof				
	Het jaarlijks snoeien van de hagen.		1 tot 2x/jaar	Ja
Bomen kerkhof en dorpsplein				
	Het jaarlijks snoeien van de bomen op het kerkhof en het dorpsplein.		Indien vereist	Ja

6.1.16. Rijselsestraat 2 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Kroonlijst	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijst.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Plint	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de natuurstenen plint alsook de cementen plint.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (voor deur en toegangspoortje)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (voor deur en toegangspoortje) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de trapgevelbekroning (leeuw met schild), de balustrade, de sierankers en de natuurstenen bol als bekroning trapgeveltje boven toegangspoortje..		Indien vereist	Ja

6.1.17. Rijselsestraat 4 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja
Kroonlijst	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijst.		Indien vereist	Ja
Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (vensterraam nis zijgevel)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (vensterraam nis zijgevel) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de metalen linteel met bloemenmotief en de muurankers.		Indien vereist	Ja

Hekpijlers	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja

6.1.18. Rijselsestraat 6 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk zijgevel	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Herstel specifieke gevelementen	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de muurankers (zijgevel).		Indien vereist	Ja
---------------------------------	---	--	----------------	----

6.1.19. Rijselsestraat 8 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Bakgoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakgoot.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de muurankers.		Indien vereist	Ja

Tuinmuur met hekpijler	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja

6.1.20. Rijselsestraat 11 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Kroonlijst	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijst op klossen.		Indien vereist	Ja

Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Buitenschrijnwerk (voordeur en vensterramen)	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (voordeuren en vensterramen) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de muurankers, de voetschreper en de vlaggemasthouder.		Indien vereist	Ja

6.1.21. Rijselsestraat 13 (Wit Huys) (beschermd dorpsgezicht)

HOOFDGEBOUW				
Dak(bedekking)				
Dakleien	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven leien.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken leien.		Indien vereist	Ja
Nokken (leien)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nok.		Indien vereist	Ja
Bakgoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar oorspronkelijke toestand) van de bakgoot.		Indien vereist	Ja
Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Deuromlijsting	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de natuurstenen deuromlijsting.		Indien vereist	Ja
Gevelschilderwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/3 jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelschilderwerk (m.i.v. het pekken van de plint).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het hangwerk (van de verdwenen luiken).		Indien vereist	Ja

LINKER VOLUME

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nok.		Indien vereist	Ja
Bakgoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar oorspronkelijke toestand) van de bakgoot.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelschilderwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/3 jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelschilderwerk (m.i.v. het pekken van de plint).		Indien vereist	Ja

RECHTER VOLUME

Dak(bedekking)				
Dakleien	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven leien.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken leien.		Indien vereist	Ja
Nokken (leien)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nok.		Indien vereist	Ja
Dakbekroningen (siernaalden)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de twee siernaalden.		Indien vereist	Ja
Bakgoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar oorspronkelijke toestand) van de bakgoot.		Indien vereist	Ja
Oculus	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het oculus in het geknikte schilddak.		Indien vereist	Ja

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelschilderwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/3 jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelschilderwerk (m.i.v. het pekken van de plint).		Indien vereist	Ja

OMHEININGSMUUR

Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelschilderwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/3 jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelschilderwerk (m.i.v. het pekken van de plint).		Indien vereist	Ja

ACHTERLIGGENDE POORT

Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelschilderwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/3 jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelschilderwerk (m.i.v. het pekken van de plint).		Indien vereist	Ja

BEPLANTING ACHTERLIGGENDE TUIN				
Bomen	Het met regelmaat snoeien van de bomen.		Minstens 1x/jaar	Ja
	De heraanplant van bomen bij uitval.		Indien vereist	Neen

6.1.22. Begraafplaats (beschermd dorpsgezicht)

Omheiningmuur met hekpijlers	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metsel- en voegwerk van de omheiningmuur en de bakstenen hekpijlers.		Indien vereist	Ja

Hekken	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de hekken die de begraafplaats afsluiten .		Indien vereist	Ja

Dodenhuisje				
Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hanggoot	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hanggoot.		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

Opgaand metsel- & voegwerk	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Gevelschilderwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/3 jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het gevelschilderwerk (m.i.v. het pekken van de plint).		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk (vleugel deur en vensterramen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan het buitenschrijnwerk (vleugel deur en vensterramen) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).		Indien vereist	Ja
Herstel specifieke gevelelementen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de metalen diefijzers.		Indien vereist	Ja

Obelisk + 113 kruisen				
Zuil	Jaarlijks visuele controle van de toestand van de zuil.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen naar de authentieke situatie van de natuurstenen zuil met pronknaald.		Indien vereist	Ja
113 kruisen	Jaarlijks visuele controle van de toestand van de soldatenkruisen		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen naar de authentieke situatie van de 113 soldatenkruisen.			

Grafstenen	Het nazien, reinigen en eventueel plaatselijk herstellen van de grafstenen van de familie Coppieters – van Caloen met wapenschild en van de familie Carron de la Carrière.		1x/3 jaar	Ja
------------	--	--	-----------	----

Beplanting	Het jaarlijks snoeien van de hagen en bomen op de begraafplaats		1x/3 jaar	Ja
------------	---	--	-----------	----

6.1.23. Stationsstraat 3 (beschermd dorpsgezicht / Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje (belvédère) beschermd als monument)

Hekpijlers	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de twee hekpijlers met bas-reliëf.		Indien vereist	Neen
Spiegelvijver	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de oevers van de vijver.		Indien vereist	Neen
Ijskelder in rotsformatie	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de ijskelder en rotsformatie.		Indien vereist	Neen
Grottencomplex	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het grottencomplex en rotsformatie.		Indien vereist	Neen
Belvédère	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de belvédère.		Indien vereist	Neen
Bomen, hagen, struiken	Het met regelmaat snoeien van bomen, hagen en struiken		Minstens 1x/jaar	Ja
	De heraanplant van bomen, hagen en struiken bij uitval.		Indien vereist	Neen

6.1.24. Beukenweg 10 (beschermd dorpsgezicht)

Dak(bedekking)				
Dakpannen	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken pannen.		Indien vereist	Ja
Dakleien	Jaarlijks visuele controle van gebroken of verschoven pannen.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (herleggen of vervangen (volgens de regels der kunst) naar authentieke situatie van verschoven of gebroken leien		Indien vereist	Ja
Nokken (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de nokken.		Indien vereist	Ja
Hoekkeperafwerking (pannen)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de hoekkeperafwerking.		Indien vereist	Ja
Dakbekroning (dakruiter)	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de houten dakruiter op pagodedak.		Indien vereist	Ja
Kroonlijsten	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de kroonlijsten.		Indien vereist	Ja
Dakdoorbrekingen				
Schoorsteen	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Plaatselijk herstel (volgens de regels der kunst naar huidige oorspronkelijke toestand) van de bakstenen schoorsteen.		Indien vereist	Ja
Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja

	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Buitenschrijnwerk	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen en herschilderen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het buitenschrijnwerk (buitendeuren,, vensterramen en luiken).		Indien vereist	Ja
Tuinmuur met hekpijlers	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het opgaand metselwerk en voegwerk.		Indien vereist	Ja
Hekken	Jaarlijks visuele controle.		1x/jaar	Ja
	Het desgevallend plaatselijk herstellen en schilderen e(volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het smeedijzeren hekken.		Indien vereist	Ja

6.2. Restauratiewerkzaamheden

Bij restauraties gaat het om meer ingrijpende werkzaamheden, die met de instandhouding van monumentale waarden als belangrijkste uitgangspunt steeds 'sober en doelmatig' zijn.

In een beheersplan voor de komende 20 jaar aangeven welke restauratiewerken er zich *in concreto* allemaal zullen aandienen is voor een deel koffiedikkijken. De betrachting is om dergelijke werken die hoe dan ook de authenticiteit aantasten, via onderhoudswerken zoveel en zolang mogelijk uit te stellen. Ooit zal de tand des tijds zich evenwel onherroepelijk laten gelden. In overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed dient op dat ogenblik onderzocht te worden welke restauratiewerken zich effectief opdringen en in welke deze al dan niet in de authenticiteit mogen ingrijpen om de hoofddoelstelling van de instandhouding van het beschermde dorpsgezicht *in globo* verder waar te maken. De inventariserende beschrijving van de erfgoedelementen binnen het beschermde dorpsgezicht laat al vast toe om die afwegingen te maken als de nood eraan zich stelt.

Hierna wordt opgelijst welke restauratieve werkzaamheden er zich in de komende 20 jaar zouden kunnen voordoen. Is deze lijst vrij uitgebreid, exhaustief is ze evenwel niet en kan dus ook niet als dusdanig beschouwd worden.

6.2.1. Pastorie (beschermd monument)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ³⁸	Terugkerend	Vrijstelling toelating ³⁹
Dakbedekkingen				
Dakvlakken				
Dakpannen	Het leveren en deels of volledig vervangen van de pannen (naar authentiek model).	(In de regel) eenmalig		Neen
Zink- en lood	Het leveren en deels of volledig vervangen van het zink- en loodwerk.	(In de regel) eenmalig		Neen
Aansluitingen				
Nokken (pannen)	Het leveren en deels of volledig vervangen van de nokken.	(In de regel) eenmalig		Neen
Hoekkeperafwerking (pannen)	Het leveren en deels of volledig vervangen van de hoekkeperpannen.	(In de regel) eenmalig		Neen
Topgevels (loodslabben en traploketten)	Het herstellen van het aflopend metselwerk ter hoogte van de topgevels, met inbegrip van het herstel van de afdekking met lood van het metselwerk			
Dakdoorbrekingen				
Dakvensterramen	Het herstellen van de dakramen.	(In de regel) eenmalig		Neen
Schoorstenen	Het herstellen van het metselwerk van de schoorstenen en de waterdichte aansluitingen met de dakvlakken en de ruwbouw.	(In de regel) eenmalig		Neen
Dakstructuur				
Kappen met houten hoofdstructuur				
Pqstorie	Het herstellen van de houten dakconstructies (spanten, gordingen, kepers, trekkers enz...).	(In de regel) eenmalig		Neen

³⁸ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

³⁹ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Annex	Het herstellen van de houten dakconstructies (spanten, gordingen, kepers, trekkers enz...).	(In de regel) eenmalig		Neen
Regenwaterafvoer				
Bakgoten	Het herstellen van de dakgoten en hun bebording.	(In de regel) eenmalig		Neen
Afvoeren	Het herstellen van lekkende regenwaterafvoerbuizen en hun bevestigingsbeugels.	(In de regel) eenmalig		Neen
Riolering	Het herstellen van de rioleringsbuizen (vervangen door buizen in polyethyleen) alsook van de controleputten met inbegrip van de putdeksels.	(In de regel) eenmalig		Neen

Buitenwerk				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het herstellen van het opgaand metselwerk.	(In de regel) eenmalig		Neen
Pleisterwerk	Het herstellen van het pleisterwerk.	(In de regel) eenmalig		Neen
Gevelstenen	Het herstellen van de gevelstenen.	(In de regel) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (deuren, vensters, kelderramen, rolluiken, luiken met persiennes)	Het herstellen, desnoods vervangen, van het houten buitenschrijnwerk naar authentiek model. Voorts wordt het houtwerk van het buitenschrijnwerk wordt opgestopt, geschuurd en geschilderd met een primer en drie afwerkingslagen. Daarbij wordt ook de aansluiting van de beglazing met het houtwerk nagezien en de uitgevallen stopverf hersteld of integraal vervangen. Gebarsten glasplaten worden vervangen. Het hang- en sluitwerk van de opengaande delen wordt nagezien en hersteld (slechts uitzonderlijk vervangen door naar het oude model gemaakte hang- en sluitwerk).	(In de regel) eenmalig		Neen
Beglazing	Het herstellen van de beglazing met aandacht voor een waterdichte aansluiting met de raam- of deurkozijnen.	(In de regel) eenmalig		Neen
Deur- en vensterdorpels	Het herstellen, desnoods vervangen van de deur- en vensterdorpels naar authentiek model.	(In de regel) eenmalig		Neen
Buitentrap inkomdeur	Het herstellen, desnoods vervangen van de buitentrappen naar authentiek model.	(In de regel) eenmalig		Neen
Trekbel	Het herstellen, desnoods vervangen van de trekbel naar authentiek model.	(In de regel) eenmalig		Neen

Vlaggenmasthouder	Het herstellen, desnoods vervangen van de trekbel naar authentiek model.	(In de regel) eenmalig		Neen
Bliksembeveiliging	Het grondig herstellen en/of vernieuwen van de bliksembeveiliging.	(In de regel) eenmalig		Neen

Bestrating				
Voorzijde				
Voetpad voor, naast en achter de pastorie.	Het herstellen, desnoods vervangen (volgens de regels der kunst) van de bestrating van het voetpad.	(In de regel) eenmalig		Neen

Tuinmuur				
Nog deels bewaarde tuinmuur	Het herstellen van het metsel- en voegwerk van de tuinmuur.	(In de regel) eenmalig		Neen

Beplanting pastorietuin				
Bomen	Het heraanplanten van de beeldbepalende bomen bij uitval.	(in principe) eenmalig		Neen

Elementen interieur	Maatregelen	Eenmalig	Terugkerend	Vrijstelling toelating⁴⁰
Structuurelementen				
Funderingen	Het herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de funderingen.	(In de regel) eenmalig		Neen
Binnenwanden	Het herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van schade aan de binnenwanden.	(In de regel) eenmalig		Neen
Vloeren	Het herstellen, desnoods vervangen van de vloeren (met inbegrip van de plinten).	(In de regel) eenmalig		Neen
Zoldervloeren	Het herstellen, desnoods vervangen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de zoldervloeren.	(In de regel) eenmalig		Neen
Bekapping				

⁴⁰ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Hoofdvolume	Het herstellen, desnoods vervangen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de houten dakconstructies (spanten, gordingen, kepers, trekkers enz...).	(In de regel) eenmalig		Neen
Annex	Het herstellen, desnoods vervangen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de houten dakconstructies (spanten, gordingen, kepers, trekkers enz...).	(In de regel) eenmalig		Neen
Interieurelementen				
Wandafwerking (m.i.v. lambriseringen en schouwboezems)	Het herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de wandafwerking (bepoistering, schilderwerk, ...).	(In de regel) eenmalig		Neen
Schouwen	Het herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de marmeren en houten schouwen.	(In de regel) eenmalig		Neen
Plafondafwerking	Het herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de plafondafwerking (bepoistering, schilderwerk, ...).	(In de regel) eenmalig		Neen
Binnenschrijnwerk	Het herstellen, desnoods vervangen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van het binnenschrijnwerk en het bijhorende hang- en sluitwerk.	(In de regel) eenmalig		Neen
	Het wegwerken van de onoordeelkundige inbreng van rolluiken (aan de achterzijde van de pastorie).	(In de regel) eenmalig		Neen
Houten binnentrappen (m.i.v. trapleuningen en balustrades)	Het herstellen, desnoods vervangen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de trappen en hun bijhorigheden.	(In de regel) eenmalig		Neen
Stenen keldertrap	Het herstellen (volgens de regels der kunst naar authentieke situatie) van de trap.	(In de regel) eenmalig		Neen
Technische elementen				
Elektriciteit	Het herstellen, desnoods vervangen van de elektrische installaties, mede in functie van de brandveiligheid van het huis.	(In de regel) eenmalig		Neen
Sanitaire voorzieningen	Het herstellen, desnoods vervangen van de sanitaire voorzieningen, mede om water- en andere schade te voorkomen aan het huis.	(In de regel) eenmalig		Neen
Verwarming	Het herstellen, desnoods vervangen van de verwarmingsinstallatie, mede om water- en andere schade te voorkomen aan het huis.	(In de regel) eenmalig		Neen

Suggestie: aarzel bij vragen omtrent onderhouds- en beheerswerkzaamheden aan de pastorie nooit om de betrokken erfgoedconsulent van Onroerend Erfgoed dienaangaande om advies te vragen.

6.2.2. Dorp 1 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁴¹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁴²
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpanen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hoekkeperafwerking (pannen)	Het restaureren van de hoekkepers met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Natuursteenbekleding	Het restaureren van de natuurstenen bekleding.	(in principe) eenmalig		Neen
Betonherstel	Het restaureren van de betonnen luifel in de inkompartij.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (toegangsdeur)	Het restaureren van de centrale vleugeldeur (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van het gevelopschrift, wapenschild en vlaggenstokhouders.	(in principe) eenmalig		Neen

⁴¹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁴² In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

6.2.3. Dorp 3 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁴³	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁴⁴
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpanen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeploistering	Het restaureren van de gevelbeploistering.	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de smeedijzeren windvaan.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.4. Dorp 4-5 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁴⁵	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁴⁶
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpanen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen

⁴³ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁴⁴ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

⁴⁵ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁴⁶ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Hoekkeperafwerking (pannen)	Het restaureren van de hoekkepers met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijst	Het restaureren van de kroonlijst	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakvenster	Het restaureren van het dakvenster (met bijhorende elementen).	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (vensters voorgevel V1 + achtergevel V1)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk op de eerste verdieping naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.5. Dorp 8 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁴⁷	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁴⁸
---------------------	-------------	------------------------	-------------	--------------------------------------

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpanen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorstenen	Het restaureren van de twee bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen

⁴⁷ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁴⁸ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (poort, deur, vensters)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Dakgoot	Het restaureren van de geprofileerde bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Ondereind regenwaterafvoer	Het restaureren van het gietijzeren onder eind van de regenwaterafvoer	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de cartouche met enseigne, natuurstenen dorpels, het onder eind van de regenwaterafvoer en grijs bepleisterde plint.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.6. Dorp 10 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁴⁹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁵⁰
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hoekkeperafwerking (pannen)	Het restaureren van de hoekkepers met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijst	Het restaureren van de kroonlijst.	(in principe) eenmalig		Neen
Bakgoot	Het restaureren van de bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen

⁴⁹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁵⁰ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Topgevelomlijsting	Het restaureren van de houten topgevelomlijsting.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorstenen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de gevelbeschildering.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbepleistering	Het restaureren van de plintbepleistering.	(in principe) eenmalig		Neen
Pseudovakwerk	Het restaureren van het pseudovakwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Natuurstenen elementen	Het restaureren van de natuurstenen dorpels.	(in principe) eenmalig		Neen
Betonnen elementen	Het restaureren van de betonnen elementen (deur- en vensteromlijstingen).	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (poort, deuren, vensters, luiken, rolluiken, winkelpui)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen na voorafgaand onderzoek van de verflagen). <u>N.B.</u> De kantelpoort heeft geen erfgoedwaarde.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.7. Dorp 11 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁵¹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁵²
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen

⁵¹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁵² In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijst	Het restaureren van de kroonlijst	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorstenen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbepleistering	Het restaureren van de beraapte gevel en de plintbepleistering..	(in principe) eenmalig		Neen
Rolluiken	Het restaureren van de geschilderde rolluiken.	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelementen	Het restaureren van de cartouche met enseigne en natuurstenen dorpels.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.8. Dorp 11A (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁵³	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁵⁴
---------------------	-------------	------------------------	-------------	--------------------------------------

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Regenwatergoot	Het restaureren van de regenwatergoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Boeiplank (bijgebouw)	Het restaureren van de boeiplank.	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
--	--	--	--	--

⁵³ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁵⁴ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Schoorstenen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de gevelbeschildering in de authentieke kleur. <u>N.B.</u> Huidige kleuren hebben geen erfgoedwaarde.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (vensters bijgebouw)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk van het bijgebouw naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.9. Dorp 13 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁵⁵	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁵⁶
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Regenwatergoot	Het restaureren van de regenwatergoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorstenen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				

⁵⁵ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁵⁶ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk (gebouw, koermuur en tuinmuur).	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (deur, vensters, luiken)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk met hang- en sluitwerk naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de natuurstenen deurdorpel en het metalen grondluik.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.10. Dorp 14 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁵⁷	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁵⁸
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Boeiplanken	Het restaureren van de boeiplank.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorstenen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk (gebouw en tuinmuur).	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de plintbeschildering.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbepleistering	Het restaureren van de gevelbepleistering.	(in principe) eenmalig		Neen

⁵⁷ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁵⁸ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Buitenschrijnwerk (rolluikkast)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (rolluikkast) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van het gevelkapelletje in de topgevel.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.11. Dorp 15 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁵⁹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁶⁰
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hanggoot	Het restaureren van de hanggoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorstenen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (vensters zijgevel)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (venster zijgevel) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen

⁵⁹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁶⁰ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

6.2.12. Dorp 15A (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁶¹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁶²
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hanggoot	Het restaureren van de hanggoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.13. Dorp 16 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁶³	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁶⁴
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen

⁶¹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁶² In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

⁶³ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁶⁴ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Hanggoot	Het restaureren van de hanggoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.14. Oorlogsgedenkteken (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁶⁵	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁶⁶
Natuurstenen elementen	Het restaureren van het opgaand natuursteenmetselwerk (met inbegrip van de natuurstenen sierelementen) en het voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Bakstenen elementen	Het restaureren van het opgaand baksteenmetselwerk en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Wapenschilden	Het restaureren van de in reliëf geschilderde wapenschilden.	(in principe) eenmalig		Neen
Naamvermelding militaire slachtoffers	Het restaureren van de naamvermeldingen van militaire slachtoffers en bijhorende teksten als 'R.I.P.' en 'Slachtoffers van den Oorlog "17 – 18 OKTOBER 1918'.	(in principe) eenmalig		Neen

⁶⁵ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁶⁶ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Porceleinen portretten	Het restaureren van de porceleinen portretten van militaire slachtoffers.	(in principe) eenmalig		Neen
------------------------	---	------------------------	--	------

6.2.15. Kerkhofmuur, toegangspad, hekpijlers en hekken, hagen, bomen, driehoekig dorpsplein (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁶⁷	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁶⁸
Kerkhofmuur	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Toegangspad kerkhof	Het restaureren van het plaveisel en treden in natuursteen en baksteen.	(in principe) eenmalig		Neen
Hekpijlers kerkhof	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk van de hekpijlers.	(in principe) eenmalig		Neen
Hekken kerkhof	Het restaureren van het metalen hekwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Paden rond en naar het kerkhof	Het restaureren van de naar de kerk leidende paden in platines.	(in principe) eenmalig		Neen
	Het restaureren van de grindpaden rondom het kerkhof.	(in principe) eenmalig		Neen
Hagen kerkhof	Het opnieuw aanplanten van de behaging rond het kerkhof.	(in principe) eenmalig		Neen
Bomen kerkhof en dorpsplein	Het opnieuw aanplanten van bomen op het kerkhof en het dorpsplein.	(in principe) eenmalig		Neen
Verharding dorpsplein	Het heraanleggen van het driehoekig dorpsplein in kasseien (zoals vroeger) of ander kleinschalig materiaal teneinde het te promoveren tot een 'autoluw plein op één niveau'.	(in principe) eenmalig		Neen

⁶⁷ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁶⁸ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

6.2.16. Rijselsestraat 2 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁶⁹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁷⁰
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijst	Het restaureren van de kroonlijst	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorsteen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Plint	Het restaureren van de natuurstenen plint alsook de cementen plint.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (voor deur en toegangspoortje)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) (voor deur en toegangspoortje) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de trapgevelbekroning (leeuw met schild), de balustrade, de sierankers en de natuurstenen bol als bekroning trapgeveltje boven toegangspoortje.	(in principe) eenmalig		Neen

⁶⁹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁷⁰ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

6.2.17. Rijselsestraat 4 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁷¹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁷²
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hoekkeperafwerking (pannen)	Het restaureren van de hoekkepers met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijst	Het restaureren van de kroonlijst	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorstenen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (venster raam nis zijgevel)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) (venster raam nis zijgevel) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de metalen linteel met bloemenmotief en de muurankers.	(in principe) eenmalig		Neen
Hekpijlers	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk van de hekpijlers.	(in principe) eenmalig		Neen

⁷¹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁷² In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

6.2.18. Rijselsestraat 6 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁷³	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁷⁴
---------------------	-------------	------------------------	-------------	--------------------------------------

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hoekkeperafwerking (pannen)	Het restaureren van de hoekkepers met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorsteen.	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk van de zijgevel.	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de muurankers (zijgevel).	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.19. Rijselsestraat 8 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁷⁵	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁷⁶
---------------------	-------------	------------------------	-------------	--------------------------------------

⁷³ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁷⁴ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

⁷⁵ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁷⁶ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Bakgoot	Het restaureren van de bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorsteen.	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de muurankers.	(in principe) eenmalig		Neen

Tuinmuur met hekpijler	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk van de tuinmuur en de hekpijler.	(in principe) eenmalig		Neen
------------------------	---	------------------------	--	------

6.2.20. Rijselsestraat 11 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁷⁷	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁷⁸
---------------------	-------------	------------------------	-------------	--------------------------------------

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijst	Het restaureren van de kroonlijst op klossen.	(in principe) eenmalig		Neen

⁷⁷ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁷⁸ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorsteen.	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (voor deur en vensterramen)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) (voor deur en vensterramen) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de muurankers, de voetschreper en de vlaggemasthouder.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.21. Rijselsestraat 13 (Wit Huys) (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁷⁹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁸⁰
---------------------	-------------	------------------------	-------------	--------------------------------------

HOOFDGEBOUW				
-------------	--	--	--	--

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakleien	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Bakgoot	Het restaureren van de bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen

Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorsteen.	(in principe) eenmalig		Neen

⁷⁹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁸⁰ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Deuromlijsting	Het restaureren van de natuurstenen deuromlijsting.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de gevelbeschildering (m.i.v. het pekken van de plint).	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (verdwenen luiken)	Het opnieuw voorzien van luiken (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van het hangwerk (van de verdwenen luiken).	(in principe) eenmalig		Neen

LINKER VOLUME

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Bakgoot	Het restaureren van de bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de gevelbeschildering (m.i.v. het pekken van de plint).	(in principe) eenmalig		Neen

RECHTER VOLUME

Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
--	--	--	--	--

Dakleien	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokken (leien)	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakbekroningen (siernaalden)	Het restaureren van de twee siernaalden.	(in principe) eenmalig		Neen
Bakgoot	Het restaureren van de bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Oculus	Het restaureren van de oculus in het geknikte schilddak.	(in principe) eenmalig		Neen

Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de gevelbeschildering (m.i.v. het pekken van de plint).	(in principe) eenmalig		Neen

OMHEININGSMUUR

Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Muurbeschildering	Het restaureren van de muurbeschildering (m.i.v. het pekken van de plint).	(in principe) eenmalig		Neen

ACHTERLIGGENDE POORT

Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Muurbeschildering	Het restaureren van de muurbeschildering (m.i.v. het pekken van de plint).	(in principe) eenmalig		Neen

BEPLANTING ACHTERLIGGENDE TUIN				
Bomen	Het heraanplanten van de beeldbepalende bomen bij uitval.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.22. Begraafplaats (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁸¹	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁸²
Omheiningsmuur met hekpijlers	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk van de omheiningsmuur met hekpijlers.	(in principe) eenmalig		Neen
Hekken	Het restaureren van het metalen hekwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Dodenhuisje				
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hanggoot	Het restaureren van de bakgoot.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen
Gevelbeschildering	Het restaureren van de gevelbeschildering (m.i.v. het pekken van de plint).	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenschrijnwerk (vleugeldeer en vensterramen)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen

⁸¹ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁸² In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Herstel specifieke gevelelementen	Het restaureren van de metalen diefijzers.	(in principe) eenmalig		Neen
Obelisk + 113 kruisen				
Zuil	Het restaureren van de natuurstenen zuil met pronknaald.	(in principe) eenmalig		Neen
Gebeeldhouwd kruis werk + inscripties soldaten en burgers	Het desgevallend plaatselijk herstellen naar de authentieke situatie van het gebeeldhouwde kruis en de inscripties.	(in principe) eenmalig		Neen
Kruisen	Het restaureren van de 113 soldatenkruisen.	(in principe) eenmalig		Neen
Grafstenen	Het restaureren van de grafstenen van de familie Coppieters – van Caloen met wapenschild en van de familie Carron de la Carrière.	(in principe) eenmalig		Neen
Beplanting	Het heraanplanten van de hagen en bomen op de begraafplaats	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.23. Stationsstraat 3 (beschermd dorpsgezicht / Spiegelvijver en ijskelder met grottencomplex, rotsformatie en paviljoentje (belvédère) beschermd als monument)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁸³	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁸⁴
Hekpijlers	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk van de hekpijlers.	(in principe) eenmalig		Neen
Spiegelvijver	Het restaureren van de oevers van de spiegelvijver.	(in principe) eenmalig		Neen

⁸³ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁸⁴ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Ijskelder	Het restaureren van de rotsformatie met de ijskelder.	(in principe) eenmalig		Neen
Grottencomplex	Het restaureren van de rotsformatie en het grottencomplex.	(in principe) eenmalig		Neen
Belvédère	Het restaureren van de belvédère.	(in principe) eenmalig		Neen

6.2.24. Beukenweg 10 (beschermd dorpsgezicht)

Elementen exterieur	Maatregelen	Eenmalig ⁸⁵	Terugkerend	Vrijstelling toelating ⁸⁶
Dakbedekking (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Dakpannen	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakleien	Het restaureren van de dakbedekking met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Nokpannen	Het restaureren van de nok met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Hoekkeperafwerking (pannen)	Het restaureren van de hoekkepers met al dan niet nieuw, gelijkaardig materiaal.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakbekroning (dakruiter)	Het restaureren van de houten dakruiter op het pagodedak.	(in principe) eenmalig		Neen
Kroonlijsten	Het restaureren van de kroonlijsten.	(in principe) eenmalig		Neen
Dakdoorbrekingen (zichtbaar vanop de openbare weg)				
Schoorsteen	Het restaureren van de bakstenen schoorsteen.	(in principe) eenmalig		Neen
Buitenwerk (zichtbaar vanaf de openbare weg)				
Opgaand metsel- & voegwerk	Het restaureren van het opgaand metsel- en voegwerk.	(in principe) eenmalig		Neen

⁸⁵ Er wordt vanuit gegaan dat onderstaande restauratiewerken in de komende 20 jaar normaliter maar 1 keer, hoogstens 2 keer zullen moeten plaatsvinden.

⁸⁶ In geval van betoelaging zal de toelating vervat zitten in de goedkeuring van de te betoelagen werkzaamheden.

Buitenschrijnwerk (deuren, vensters en luiken)	Het restaureren van het buitenschrijnwerk (met hang- en sluitwerk) naar bestaand model (m.i.v. het opstoppen, schuren en schilderen met een primer en drie afwerkingslagen van het houtwerk).	(in principe) eenmalig		Neen
Tuinmuur met hekpijlers	Het restaureren van het opgaand metselwerk en voegwerk van de tuinmuur en de hekpijlers.	(in principe) eenmalig		Neen
Hekken	Het restaureren van het metalen hekwerk.	(in principe) eenmalig		Neen

7. Opvolging en evaluatie

7.1. Onderhoudswerkzaamheden (2018-2037)

Het behoud van de erfgoedwaarden van het beschermde dorpsgezicht en de daarin gelegen beschermde monumenten impliceert voor alle erfgoedobjecten binnen dit dorpsgezicht met een periodieke regelmaat onderhoudswerkzaamheden. Regelmatige inspecties om bij vaststelling van nieuwe gebreken tijdig de vereiste en passende onderhoudswerken (waaronder kleinere herstellingswerken) te kunnen uitvoeren., zijn dan ook aangewezen.

Voor de als monument beschermde objecten is daarbij een cruciale rol weggelegd voor de Monumentenwacht West-Vlaanderen. De Monumentenwacht staat immers om de twee tot drie jaar in voor een grondige inspectie. Het inspectierapport dat kort na elke inspectie aan de eigenaar door de Monumentenwacht wordt overgemaakt, vormt voor de eigenaar een goede leidraad voor eigen tussentijdse inspecties. De aanbevelingen in dit rapport vormen tevens een goeie basis voor een eventuele aanvraag bij het agentschap Onroerend Erfgoed van een standaarderfgoedpremie voor de vereiste, premiegerechtigde onderhoudswerken.

7.2. Restauratiewerkzaamheden (2018 - 2037)

Hoezeer een eigenaar van een in het beschermde dorpsgezicht gelegen pand met erfgoedwaarde zijn onderhoudsplicht ook nakomt, omwille van de uiteindelijk onafwendbare vergankelijkheid zal de tand des tijds zich uiteindelijk toch laten gelden en zullen er zich in de komende 20 jaar, de periode waarop dit beheersplan van toepassing is, restauratiewerken opdringen die de authenticiteit van de erfgoedelementen onherroepelijk zullen aantasten. Belangrijk is echter dat de mate waarin dit gebeurt continu bewaakt wordt, als ook dat daarbij telkenmale een afweging wordt gemaakt van de verwachte levensduur van een restauratieve ingreep ten opzichte van de kostprijs van materialen en arbeid.

Het ogenblik waarop de onderhoudswerkzaamheden niet meer van dien aard zijn dat ze de materiële vergankelijkheid kunnen ondervangen, kondigt zich bij goed beheer steeds vooraf aan, tenzij omstandigheden (zoals brand, storm, ...) het huis vooraf onmogelijk te voorzien schade toebrengen. In normale omstandigheden houdt dit dus in dat er tijdig werk kan gemaakt worden van een restauratiestudie die in overleg met het Agentschap Onroerend Erfgoed de restauratieproblematiek concreet in beeld brengt en er vervolgens passende oplossingen voor aanreikt.

Voor deze noodzakelijke restauratieve ingrepen zal de eigenaar bij het Agentschap Onroerend Erfgoed vervolgens gedurende enkele opeenvolgende jaren een standaardpremie aanvragen of voor een groot lot aan restauratiewerken een bijzondere beheerpremie aanvragen.

De opvolging en evaluatie van deze werkzaamheden gebeuren in dit geval via de vele overlegmomenten die in een eerste, voorbereidende fase tussen de eigenaar, de ontwerper en het Agentschap Onroerend Erfgoed en in een tweede, uitvoerende fase tussen deze projectleden en de aannemer zullen plaatsvinden. De werfverslagen zullen daarvan de schriftelijke neerslag vormen.

Na de uitvoering van de restauratiewerkzaamheden zal door de ontwerper een restauratieverslag opgemaakt worden, dat uiterlijk 6 maanden na het beëindigen van de werkzaamheden door de eigenaar aan het Agentschap Onroerend Erfgoed zal worden overgemaakt.

8. Extra toevoegingen

	Duid in deze kolom aan: “niet van toepassing” (en dus niet bijgevoegd) of de verwijzing naar het hoofdstuk met pagina’s of nummer van de bijlage (indien bijgevoegd)
Perimeter van gebied waarvoor beheersplan wordt opgemaakt (met schaal en N-pijl)	Hfdst. 1, p. 10.
Lijst van geplande werkzaamheden	Hfdst. 6, pp. 119-154 (onderhoudswerken) Hfdst. 6, pp. 154-181 (restauratiewerken)
Lijst van handelingen waarvan de uitvoering vrijgesteld zal zijn van toelating	Hfdst. 6, pp. 119-153 (onderhoudswerken) Hfdst. 6, pp. 154-181 (restauratiewerken)
Lijst van ZEN-erfgoed met aanduiding op kaart	Bijlage 1
Lijst van open erfgoed met aanduiding op kaart	Niet van toepassing
Lijst van ontsluitingswerken voor open erfgoed	Niet van toepassing
Lijst van werken aan bomen en struiken waarvoor toelating nodig is	Hfdst. 6, pp. 122, 140, 150, 151 & 152 (onderhoudswerken) Hfdst. 6, pp. 157, 170, 177 & 179 (heraanplantingen (‘restauratiewerken’))
Lijst van cultuurgoederen	Bijlage 2
Lijst van geplande werkzaamheden aan een orgel dat dateert van na de Eerste Wereldoorlog	Niet van toepassing
Bibliografie (overzicht referenties)	Hfdst. 2, pp. 30-31.

Beheersplan 'beschermd dorpsgezicht van Loppem'

Bijlage 1 – ZEN-erfgoed

Binnen het beschermde dorpsgezicht zijn sommige elementen, die opgelijst zijn in hoofdstuk 3 van het beheersplan, van die aard dat ze helemaal geen economisch nut hebben. Deze elementen worden dan ook om die reden als ZEN-erfgoed beschouwd.

In concreto gaat dit om:

- De oude kerkhofmuur

De oude kerkhofmuur vormt een restant van de muur die het oude kerkhof omsloot. Met het buiten gebruik stellen van het kerkhof werd die beslotenheid opgeheven door de muur deels te slopen. Een economische functie heeft de oude kerkhofmuur nooit gehad. De functie van de restanten is niet gewijzigd, waardoor aan de relictten evenmin een economische waarde kan toegekend worden.
N.B. Bij re-integratie als afsluiting gaat het ZEN-statuuut verloren.

- De hekpijlers met hekken op het voormalige kerkhof.

De oude hekpijlers met hekken vormen eveneens een restant van de omheining die het oude kerkhof destijds kenmerkte. Met het buiten gebruik stellen van het kerkhof werd de beslotenheid opgeheven waardoor hekpijlers en hekken hun betekenis hebben verloren. Een economische waarde hebben ze evenwel nooit gehad. Herleid tot een relict kan er vandaag evenmin een economische waarde aan toegekend worden.

▪ Het oorlogsmonument.

Het oorlogsmonument werd opgericht als gedenkteken ter herinnering aan de tijdens de oorlog gesneuvelde dorpelingen. Een economische waarde heeft het monument nooit gehad. De waarde ligt in zijn sociaalhistorische betekenis.

▪ Obelisk op de begraafplaats

De obelisk werd net als het oorlogsmonument bij de kerk opgericht als gedenkteken ter herinnering aan de tijdens de oorlog gesneuvelde dorpingen. Een economische waarde heeft het monument nooit gehad. De waarde ligt in zijn sociaalhistorische betekenis.

▪ De grafzerken Coppieters – van Caloen en Carron de la Carrière op de begraafplaats

De families van Caloen, Coppieters en Carron de la Carrière zijn sterk verbonden met de geschiedenis van de gemeente Loppem en de parochiekerk van Loppem. Op diverse terreinen, niet in het minst wat de kerk en de parochiale werking betrof, traden ze op als mecenas. Sommige telgen namen ook een politiek mandaat waar. Zo was Claude Carron de la Carrière de allerlaatste burgemeester van (het zelfstandige) Loppem. Omwille van hun historische waarde kunnen of mogen deze grafzerken niet meer hergebruikt worden. Dit houdt in dat er geen nieuwe concessie mogelijk is voor dit graf (zowel vanuit erfgoedpunt als van uit lokaal belang en het niet aangewezen is om aan het grafzerk een nieuwe naam toe te voegen.

▪ De bomen op het driehoekig plein vóór het voormalige gemeentehuis, het voormalige kerkhof, de parking en de begraafplaats.

Deze bomen zijn beeldbepalend in het dorpsgezicht. Daar hun behoud vooropstaat, hebben ze op generlei wijze een economische waarde.

■ De taxusboom in de pastorietaun. .

Deze boom is beeldbepalend in het dorpsgezicht. Daar zijn behoud vooropstaat, heeft hij op generlei wijze een economische waarde.

Beheersplan 'beschermd dorpsgezicht van Loppem'

Bijlage 2 – Cultuurgoederen

Binnen het beschermde dorpsgezicht worden enkele elementen omwille van hun ornamentele bestemming erkend als 'cultuurgoed'.

In concreto gaat dit om:

Dorp 10		
Sint-Jozefbeeldje		Beeld van de Heilige Jozef, de patroonheilige van de schrijnwerkers, opgesteld in nis boven de ingang in hoek.

Dorp 14		
Mariabeeldje		Opgesteld in rondbogig gevelkapelletje in geveltop.